

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**2012-2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA İLKOKULA BAŞLAMA
YAŞINDAKİ DEĞİŞİKLİĞİN EĞİTİM ÖĞRETİME ETKİSİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Sinem MORGÜL

İşletme Ana Bilim Dalı
İşletme Yönetimi Programı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Uğur TEKİN

NİSAN, 2016

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

2012-2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA İLKOKULA BAŞLAMA
YAŞINDAKİ DEĞİŞİKLİĞİN EĞİTİM ÖĞRETİME ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Sinem MORGÜL
(Y1212.041027)

İşletme Ana Bilim Dalı
İşletme Yönetimi Programı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Uğur TEKİN

MAYIS, 2016

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans Tez Onay Belgesi

Enstitümüz İşletme Ana Bilim Dalı İşletme Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Programı Y1212.041027 numaralı öğrencisi Sinem MORGÜL'ün "2012-2013 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILINDA İLKOKULA BAŞLAMA YAŞINDAKİ DEĞİŞİKLİĞİN EĞİTİM-ÖĞRETİME ETKİSİ" adlı tez çalışması Enstitümüz Yönetim Kurulunun 22.04.2016 tarih ve 2016/08 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından *Prof. Dr. Uğur Tekin* ile Tezli Yüksek Lisans tezi olarak *kabul* edilmiştir.

Öğretim Üyesi Adı Soyadı

İmzası

Tez Savunma Tarihi :24/05/2016

1)Tez Danışmanı: Prof. Dr. Uğur TEKİN

2) Jüri Üyesi : Doç. Dr. Ahmet ŞİRİN

3) Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Ganime AYDIN

Not: Öğrencinin Tez savunmasında **Başarılı** olması halinde bu form **imzalanacaktır**. Aksi halde geçersizdir.

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “2012-2013 Eğitim Öğretim Yılında İlkokula Başlama Yaşındaki Değişikliğin Eğitim Öğretime Etkisi” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneğe aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya’da gösterilenlerden olduğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim. (... / 05 / 2016)

Sinem MORGÜL

ÖNSÖZ

Bu araştırmayı yapmaya beni teşvik eden, bana yol gösteren, sabrını, bilgisini, hoşgörüsü esirgemeyen Saygıdeğer Danışman Hocam Prof. Dr. Uğur TEKİN'e ve desteğini esirgemeyen Yard. Doç Dr. Ganime AYDIN'a, Hayatımın her anlamında olduğu gibi yüksek lisans tecrbemde de bana yol gösteren İlçe Milli Eğitim Müdürüm Hasan DAL'a ve yaşamım boyunca hep arkamda olduklarını hissettiğim annem Nursen GROK ve kardeşim Yalçın MORGÜL'e teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca, araştırma kapsamına giren ilkokullardaki çalışmalarımı sürdürmem için kolaylık sağlayan öğretmenlere teşekkürü ederim.

Nisan 2016

Sinem MORGÜL

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER	v
KISALTMALAR	vii
ÇİZELGE LİSTESİ.....	viii
ŞEKİL LİSTESİ.....	ix
ÖZET.....	x
ABSTRACT.....	xi
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem	3
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları	4
1.4. Araştırmanın Önemi	5
2. KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR	6
2.1. Gelişim	6
2.2. Okul	7
2.3. Okul Olgunluğu	7
2.4. Okula Hazır Oluş ve Faktörleri	10
2.4.1. Fiziksel Faktörler	11
2.4.2. Zihinsel Faktörler	12
2.4.3. Sosyal Faktörler	12
2.4.4. Duygusal Faktörler.....	13
2.5. Okumaya Hazıroluşluk Becerileri	14
2.6. Yazmaya Hazıroluşluk Becerileri.....	16
2.7. İlköğretim	21
2.8. İlköğretimin Niteliği.....	21
2.8.1. İlköğretimin Toplumsal Niteliği	22
2.8.2. İlköğretimin Bireysel Niteliği	24
2.9. İlkokul Dönemi Çocukların Gelişim Özellikleri	25
2.9.1. Bedensel Gelişim Özellikleri	25
2.9.2. Dil Gelişim Özellikleri.....	26
2.9.3. Sosyal-Duygusal Gelişim Özellikleri.....	26
2.9.4. Zihin Gelişim Özellikleri	27
2.10. İlkokul 1. Sınıf Çocuğunun Sahip Olması Gereken Yeterlilikler	28
3. İLKOKULA BAŞLAMA YAŞINDAKİ DEĞİŞİKLİĞİN EĞİTİM	
ÖĞRETİME ETKİSİ	30
3.1. Yeni sistem 4+4+4.....	30
3.2. Oyunun ve Okul Öncesi Eğitimin Önemi	34
3.3. Yeni Sistemde Öğrencilerin Durumu	36

3.4. Yeni Sistemde Öğretmenlerin Durumu	39
3.5. Yeni Sistemde Okulların Durumu	40
3.6. Dünyada Okula Başlama Yaşı	42
3.7. 4+4+4 Sisteminde Yapılması Gerekenler.....	45
3.8. Ülkemizde İlkokula Başlama Yaşının Öne Çekilmesinin Çocuklar Üzerindeki Etkisi.....	46
3.9. Diğer Ülkelerde Okula Başlama Yaşının Öne Çekilmesi	50
3.9.1. Kuzey İrlanda'nın Okula Başlama Yaşı Problemi	50
3.9.2. Polonya'nın Okula Başlama Yaşı Problemi.....	53
4. YÖNTEM.....	55
4.1. Araştırmanın Modeli	55
4.2. Evren Örneklem	55
4.4. Sayıtlılar	55
4.5. Veri Toplama Aracının Hazırlanması	56
4.5.1. Öğretmen Bilgi Formu	56
4.6. Bulgular	58
4.6.1. Soru Listesinden Elde Edilen Verilerin Değerlendirilmesi.....	58
4.6.2. Derinlemesine Görüşmelerin Değerlendirilmesi	68
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	76
KAYNAKLAR	83
ÖZGEÇMİŞ.....	93

KISALTMALAR

AB	:	Avrupa Birliği
ABD	:	Amerika Birleşik Devletleri
Akt	:	Aktaran
Çev.	:	Çeviren
Edt.	:	Editör
İl MEM	:	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
MEB	:	Milli Eğitim Bakanlığı
PISA	:	Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı
s.	:	Sayfa Numarası
TTK	:	Talim Terbiye Kurulu

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 3.1: Çeşitli Ülkelerde Okula Başlama Yaşı	43
Çizelge 3.2: Çeşitli Bölgelerde İlköğretimi Bitirme Yaşı.....	43
Çizelge 4.1: Soru Listesi	57
Çizelge 4.2:Cinsiyet Dağılım.....	58
Çizelge 4.3: Medeni Durum.....	59
Çizelge 4.4: Kıdem Dağılım	59
Çizelge 4.5: Hizmet Süresi Dağılımı	60
Çizelge 4.6: Grup Bazında Alınan Eğitim	61
Çizelge 4.7: İfade 1 İlişkin Dağılım.....	61
Çizelge 4.8: İfade 2 İlişkin Dağılım.....	62
Çizelge 4.9: İfade 3 Çizelgesi	62
Çizelge 4.10: İfade 4 Çizelgesi	62
Çizelge 4.11: İfade 5 Çizelgesi	63
Çizelge 4.12: İfade 6 Çizelgesi	63
Çizelge 4.13: İfade 7 Çizelgesi	63
Çizelge 4.14: İfade 8 Çizelgesi	64
Çizelge 4.15: İfade 9 Çizelgesi	64
Çizelge 4.16: İfade 10 Çizelgesi	65
Çizelge 4.17: İfade 11 Çizelgesi	65
Çizelge 4.18: İfade 12 Çizelgesi	65
Çizelge 4.19: İfade 13 Çizelgesi	66
Çizelge 4.20: İfade 14 Çizelgesi	66
Çizelge 4.21: İfade 15 Çizelgesi	67
Çizelge 4.22: İfade 16 Çizelgesi	67
Çizelge 4.23: İfade 17 Çizelgesi	68

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 4.1. Cinsiyet Dağılım Grafiği	58
Şekil 4.2. Medeni Durum Grafiği	59
Şekil 4.3. Kıdem Dağılım Grafiği.....	60
Şekil 4.4. Hizmet Süresi Dağılımı Grafiği.....	60
Şekil 4.5. Gurup Bazında Alınan Eğitim Grafiği Kaynak:	60

2012-2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA İLKOKULA BAŞLAMA YAŞINDAKİ DEĞİŞİKLİĞİN EĞİTİM ÖĞRETİME ETKİSİ

ÖZET

Milli eğitim Temel Kanununda yapılan değişiklik ile kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen eğitim sistemine geçilmiştir. Bu sistemle ilkokul birinci sınıfa başlama yaşı 72 aydan 60 aya düşürülmüştür.

İstanbul ili ve Avcılar ilçesindeki 2012-2013 Eğitim Öğretim yılında 60-66 ay arasında ve 66. ay üzerinde okula kayıt yaptıran 1. sınıf öğrencilerin eğitim öğretime etkisinin öğretmen görüşlerine göre karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Bu araştırma ,60-66 ay arasında ve 66. ayın üzerinde doğan öğrencilerin MEB hedef kazanımlara ne derece ulaştıklarını ve okula başlamada hangi ayın kritik dönem olduğunu belirleyerek , öğretmenlerin, çocuğun eğitim öğretim sürecindeki karşılaştıkları sorunları belirlemek açısından önemlidir. Böylece öğretiminin etkililiğini artırmak ve hayat boyu öğrenmeyi sürdüren bireylerin yetiştirilmesini sağlamada hayati bir role sahiptir. Görüşme formundaki soru listesi Prof. Dr. Uğur TEKİN ile oluşturulmuştur. Bir erkek ve bir kadın öğretmen ile görüşme yapılmıştır. Görüşme sonucunda soru listesinde düzenlemeler yapılmıştır. Düzenleme sonucunda soru listesi son halini almıştır. 108 öğretmene uygulanmıştır ve 6 öğretmenle derinlemesine görüşme yapılmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu 2012-2013 eğitim-öğretim yılında ve 2013-2014 eğitim öğretim yılında birinci sınıfı okutan İstanbul ili ve Avcılar ilçesindeki okullarda görev yapan birinci sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu okullarda toplam 113 sınıf öğretmenle görüşme yapılmıştır.

Araştırma sonucunda 60-66 ay arası öğrencilerin eğitim-öğretim yılı sonunda kazanımlara ulaşamadığı ancak 66 ay ve üzeri öğrencilerin hedeflenen kazanımlara ulaşma düzeyinin çok daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırma sonuçlarına ve öğretmen görüşlerine göre burada önemli olan farklı ülkelerde okula başlama yaşları da kıstas alınmalı, çocukların psikolojik ve fiziksel gelişimleri göz önünde bulundurulmalı, okula başlama yaşından ziyade kritik dönem ve okula hazıroluşluk göz önüne alınmalıdır. Eğitim çalışanlarından, akademisyenlerden ve özellikle sınıf öğretmenlerinden görüşler alınmalıdır. Böylece okula başlama yaşına değil okula hazıroluşluk için kesin bir sınır getirilmelidir. Kesin bir sınırdan anladığımız her çocuğun bilişsel gelişimlerinin ve fiziksel gelişimlerinin farklı olacağı düşünülerek bu başlama sınırının çocukların arasında öğrenme alanları bakımından uçurumlar oluşturacak çok büyük ay aralığı ile olmamalıdır. Homojen sınıflar sağlanmalıdır. Herkesin istenilen hedef kazanımlara erişebileceği 66 ay üzerinde olan öğrenciler okula başlamalıdır. Okula başlama yaşı velinin isteğine düşüncesine göre değişmemelidir.

Anahtar Kelimeler: *Okula Başlama Yaşı, Birinci Sınıf, Okula Hazıroluşluk.*

THE EFFECTS OF THE CHANGES IN THE SCHOOL STARTING AGE ON EDUCATION IN THE 2012-2013 ACADEMIC YEAR

ABSTRACT

With the amendment of the Basic Law of National Education, the new education system, known as 4+4+4 by the public, was introduced into the education system. With this system, starting age to first grade of primary school was reduced to 72 months to 60 months.

It is aimed that comparing the impacts of the students aged between 60-66 months and over 66 months enrolled in a school in Avcılar district of İstanbul province in the 2012-2013 academic year on education according to the teachers' views.

In this study, it is important that the students between 60-66 months and over 66 months to what extent they reach the target objectives of the Ministry of Education and identify the problems faced by teachers in the child's educational process by determining which month is the critical period for starting school. Thereby it is vital role for increasing the effectiveness of the education and for training of individuals to ensure continued lifelong learning. Question list on the interview form is created with Prof. Dr Uğur TEKİN . An interview with a male and a female teacher was made. As a result of these interviews, adjustments were made to the list of questions and the question list has been finalized . It was implemented to 108 teachers. With six teachers, were interviewed in-depth.

The study group of the research is formed by first grade teachers working in schools in Avcılar district of İstanbul province and the teachers who teach first-class in the academic year of 2012/13 and in the academic year of 2013/2014. A total of 113 teachers were interviewed in these schools.

At the result of the research it was concluded that 60-66 months couldn't reach the objectives at the end of the academic year, but 66 months and older students were much higher to reach the levels of targeted objectives.

According to the survey results and teachers' views , the important thing is that the starting age of school in different countries should be taken the criteria, children's psychological and physical development should be taken into consideration, the critical period and the readiness for starting school should be taken into consideration rather than starting school age. From the training staff, academics and especially from the classroom teachers should be taken opinions. So a definite limit should be set for the readiness, not the age of starting school. We understand from the definite limit that each child's cognitive development and physical development is

different. This limit should not be a huge age range that will create gaps among children in terms of learning areas. Homogeneous classes should be ensured and the students over 66 months in which age range everyone can access to the required target outcomes should start the school. School starting age should not be changed according to the parent's wishes or thoughts .

Keywords: School Starting Age, First Grade, School Readiness.

1. GİRİŞ

Bilgi çağı toplumunda bireyler eğitimle bilgiye ulaşabilmekte ve bilgiyi ifade becerileriyle paylaşabilmektedir. Bilginin her yerde olduğu bu çağda eğitim bireylerin yaşam boyu öğrenme becerilerini kazanabilmesi için ön koşuldur. Eğitim bireyi toplumsallaştırılması ve bireyin bireyi topluma kazandırılmasıdır.

Okul bireyin hayatında dönüm noktası olarak görülebilir. Bilginin hızla üretildiği ve daha da hızlı bir şekilde yenilediği bilgi çağında, bilgiye ulaşabilmenin en önemli aracı eğitim ve bilgi becerileridir. Yirmi birinci yüzyılda sadece adını ve soyadını veya basit bir mektubu okuyup yazmak, gelişmiş toplumlarca okuryazarlık düzeyi olarak, teknolojik üretim ve bu üretimden faydalanma açılarından yeterli görülmemektedir. Okuduğunu anlayan ve içinde yaşadığı sosyal ortamı geliştirmek için anladığını hayata geçiren okuyucular yetiştirilmesi ve öğretimin de bu amaçlar doğrultusunda düzenlenmesi gelişmiş ülkelerde üstünde durduğu konudur.

Çocuğun 0-6 yaş dönemi gelişiminde en süratli ve en kritik zamanlarıdır. Bu dönemlerde sağlıklı yönlendirilen, fiziki sağlığı ve karakter özelliğinin, ileri dönemlerde taraf değiştirmeden, topluma ve kendisine daha yararlı olarak gelişme olasılığı fazladır. Akademisyenlerin yaptıkları araştırmalarda, çocukluk çağında edinilen eğitimin önemli bir kısmının, gelecekte kişinin tutum, karakter özelliklerini, cinsiyet, inanç ve değer yargılarını şekillendirdiği görülmüştür(Bilek,2011). Bu açıdan ilköğretime atılacak ilk adımın, öğrencinin ileriki hayatını önemli derecede etkileyeceğini dikkate alınırsa ilköğretime başlama yaşının önemi, incelenmesi gereken bir konu olarak ortaya çıkmaktadır.

Öğrenci eğitim sürecinin her aşamasında kazanması gereken davranışlar için hazır olma durumunda olmalıdır. Hazır olma durumu öğrencinin, öğretim sürecinde konulan birtakım hedefleri gerçekleştirmek için yeterli olup olmadığını gösteren durumdur (Memişoğlu,2011). Hazır olma durumu kimi kaynaklarda hazırbulunuşluk olarak da ifade edilir. Sık sık birbiri ile karıştırılan hazırbulunuşluk ve olgunlaşma ise aslında birbirinden belirgin olarak farklıdır. Olgunlaşma terimi genellikle biyolojik

gelişmeyi kastederken hazırbulunuşluk öğrencinin eğitim öğretim sürecinde kullanması gereken özelliklerin var olup olmadığını kasteder (Engin,A.O. , Özen,Ş. , Bayoğlu,V. , 2009).

Öğrencinin hayatı boyunca devam edecek öğrenme dönemine başladığı yer olan birinci sınıf, hem öğrenci hem de veliler tarafından önem arz eder. Çünkü öğrenme sürecine ilk defa ailesi dışında başka bir yerde devam edecek olan öğrenci öğretmenini model alması sonucu karakteri oluşmaya başlayacaktır. Bu süre zarfında öğretmen ve veliler işbirliği yaparak öğrenciye destek olmalıdır. Ancak okula başlamak için gerekli hazırbulunuşluk seviyesine gelememiş bir öğrencinin başarılı olmasını beklemek çok da doğru değildir. Bundan dolayı ilkokula başlama yaşı fazlasıyla önem arz eder. Uygun olan kritik dönemde okula başlamamış öğrenci bedensel, sosyal, duygusal, zihinsel dönemler dikkate alınarak eğitim öğretime devam etmezse ne kadar çaba harcanmış olunursa olsun hedeflenen kazanımlara ulaşamaz.

2012-2013 eğitim öğretim yılının başlamasıyla aynı anda 66 ayını doldurmuş çocukların ilkokula başlaması kanunla mecbur tutuldu. 60 ve 65 ay arasındaki çocuklar ise şayet velilerinin yazılı talebi varsa okula başlayabilecek ancak 66 ayını doldurmuş olan çocukların okula başlamasının bir yıl ertelenmesi için doktordan çocuğun okula başlamasının uygun olmadığına dair doktor raporu getirmesi şartı belirlendi. 6287 sayılı kanun öncesinde, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 3. maddesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 15. maddesi uyarınca (Eylül ayı sonu itibarıyla) 69-80 aylık çocukların ilköğretime kaydının yapılması esastı. Buna rağmen bedenen ve zihinsel olarak gelişmemiş çocukların kaydı velinin isteği doğrultusunda bir yıl ertelenebiliyordu. Kamuoyunda çok tartışılan ve "4+4+4 Eğitim Sistemi" olarak bilinen yasal düzenleme, akabinde bu Yönetmelik'teki 21 Temmuz 2012 tarihli değişiklikle Eylül ayı sonunda yaşı 60-66 ay arasındaki çocukların velisinin yazılı talebi bulunması şartı ile okula kaydedilmesi ve 66 ayı doldurmuş çocukların ise direkt olarak ilkokula kaydedilmesi gündeme gelmiştir. Ailelerin, eğitimcilerin ve uzmanların tepkileri sonucunda tekrardan bir düzenlemeye gidilmiş ve Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı tarafından; 66-72 aylık çocuklarının okula başlamasını uygun görmeyen veliler çocuklarının okula başlayamayacağı yönünde devlet veya üniversite hastanelerinden "tanılı" doktor

raporu alabilirse, çocukların okula gönderilme zorunluluğunu ortadan kaldırma kararı aldı.

İlkokula başlama yaşı hemen hepimizin aklına okuma yazmayı öğrenme yaşını getirir Tabi ki öğrenmenin kalıcılığını belirleyen dönemler vardır. Bu dönemlerde bireylerin bazı özellikleri belirginleşir. Bu özelliklerin belirginleştiği kademelere ise dönem denir. İstenen davranışın kazanılması gereken ve kazanılmadığı takdirde telâfisi çok zor veya imkânsız olan döneme ise kritik dönem denir. Bireye hayatının kritik döneminde gerekli olan çevresel uyarıcılar verilmediyse ve zamanında öğrenme imkânı verilmediyse gelişim yavaşlar veya durur. Bütün bu değindiğimiz konular araştırmamızın önemini gözler önüne sermektedir.

1.1. Problem

Okul olgunluğu öğrencinin okulda alacağı eğitimi başarılı bir şekilde yerine getirebilecek gelişimsel düzeye gelmesini tanımlar. Okul olgunluğu öğrenciden öğrenciye farklılık gösteren bir kavramdır. Asıl önemli olan ise çocuğun gereken yeterliliğe sahip olup olmadığıdır.

Bu yeterliliklerin gelişmesi için çocukların dilsel ve motor becerilerinin, görsel ve işitsel algılarının, sayı bilgilerinin, verilen yönergeleri izleyebilme ve anlayabilme gibi becerilerinin gelişmesi gerekmektedir. (Yazıcı, 2002, s. 1-2). Bu açıdan bakıldığında, okula hazırlıklı olmaktan söz eden bazı yazar ve araştırmacıların ilkokulun en önemli görevi olan okuma-yazma hazırlığını ele aldıkları görülmektedir.

Okul olgunluğu üzerine yapılan farklı çalışmalarda, (Boz 2004, Oktay 1983, Bayhan 2003, Çıkrıkçı 1999, Cinkılıç 2009, Balat Uyanık 2003, Gonca 2004, Tunçeli 2012, Görmez 2007, Ülkü 2007, Koçyiğit 2009, Özaslan 2010, Esaspehlivan 2006) okul olgunluğuna sosyoekonomik düzey ve okul öncesi eğitimin alınıp alınmadığının da etkisi üzerinde durulmuştur. Bu güne kadar yapılan çalışmalarda kronolojik yaşın, eğitim sistemine etkisi arasında bir ilişki olup olmadığı araştırılmamıştır.

Eğitimin temeli İlköğretim birinci sınıfta atılmaktadır. Bu nedenle zihinsel, duygusal, sosyal ve bedensel anlamda okula hazır olan çocuğun, bütün eğitim öğretim yaşantısında başarılı olacağı muhâkkaktır.

Türkiye’de 2012 yılına kadar yürürlükte olan yasal mevzuata göre; çocuklar, okula başladıkları yılın aralık ayında 72 ayını dolduruyorlarsa zorunlu ilköğretim çağında kabul edilip, okula kayıtları yapılmakta idi. Bu dönemde dahi toplumda genel kanı olarak çocukların bir yıl okula geç gönderilmelerinin onların eğitim hayatında daha başarılı olacakları kanaati birçok velide hâkim idi. Bu sebeple ilkokul birinci sınıfta 84 aylık çocuklar bile bulunmaktaydı. Birçok veli 72 ayı bile okula başlamak için erken bulurken, 2012 yılındaki yasal düzenlemeler ile okula başlama yaşı 60 aya inmiştir (İlköğretim Kurumları Yönetmeliği Madde11). Okulların eğitim öğretime başladığı eylül ayında 60 ayını tamamlamış olan öğrencilerin okulda eğitimini gerekli seviyede kazanıp kazanamayacakları bu araştırmanın çıkış noktasını oluşturmuştur.

Yukarıda ilkokula başlama yaşının önemi hakkında anlatılanların ışığında okula erken başlayan çocukların gerekli okul olgunluğuna ulaşip ulaşmadıkları öğretmen görüşleri temelinde araştırılmasıdır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, ilkokulda 1. sınıfa başlama yaşının eğitim öğretime etkisini ilkokul sınıf öğretmenlerinin görüşleri bağlamında araştırmaktır.

1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma,

- İstanbul ilindeki, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı Avcılar ilçesinde yer alan okullarla,
- Çalışmanın amaçlarında sorulan sorularla,
- 2012–2013 eğitim-öğretim yılında birinci sınıfa okutan öğretmenlere uygulanan soru listesi,
- 2015 yılında dördüncü sınıfa okutan öğretmenlerle yapılan derinlemesine görüşme

- Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından hazırlanan soru listesi ve öğretmenlerin verdikleri cevapların doğruluğu ile sınırlıdır.

1.4. Araştırmanın Önemi

2012 – 2013 eğitim- öğretim döneminde yapılan sistem değişikliğiyle daha önce beş yıl olarak belirlenmiş olan ilk kademe dört yıla indirilmiştir.

Böylece 60-66 ay arasındaki öğrenciler ve 66. ayını tamamlayan öğrenciler okula başlamıştır. Bir önceki eğitim öğretim yılında ise; kanuna göre, aralık ayı itibari ile 72 ayını dolduran öğrencilerin okula kaydı yapılmaktaydı. Kanunda yapılan bazı değişiklikler ile bu sınır ilk önce 69 aya çekilmiştir ve son olarak yayınlanan genelgeyle birlikte 66. ayını tamamlayan öğrencilerin zorunlu kaydı kesinleşmiştir.

Okula başlama yaşındaki değişiklikler eğitim sisteminde çeşitli sorunlar yaratmıştır. Bazı iller okula gönderilip sonra anaokuluna gönderilen çocuklar %30-40 civarında olmuştur. İlçelerde ise bu çocuklarda okula devam oranı daha fazla olmaktadır. Bu oran %5 civarındadır. Bir sınıfta ayrı yaş grubunun bulunması çeşitli sakıncalar doğurmuştur. Okullardaki altyapı ve fiziki donanım sorunları hala devam etmektedir. İstanbul'da bazı okullarda inşaat devam ederken eğitime başlanmıştır. Merdivenler, sıralar, lavabolar hala 60-66 aylık çocuklara göre düzenlenmemiştir. Bu durum yöneticiler ve öğretmenler içinde içinden çıkılmaz duruma gelmiştir.

Bunların hepsi birden düşünüldüğünde bu çalışma ile amaç, oluşan bu kafa karışıklığına bir ışık tutmaktır. Ayrıca öğrencinin okuma yazma öğrenmek için kritik döneme ne zaman girdiğini yaklaşık olarak tespit etmektir. Öğrencilerin okula başlama yaşına getirilen bu sınırın değerlendirilmesi için 2012-2013 eğitim öğretim yılı boyunca bu öğrencileri okutarak duruma yakından şahit olan öğretmenlerimizin görüşlerine başvurmak suretiyle konuya açıklık getirmektir.

2. KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR

Bu bölümde araştırmanın kapsamında yer alan 61-78 aylık çocukların gelişim özellikleri, okul faktörlerine ilişkin yaklaşımlar ve okuma ve yazmaya hazıroluşluk becerileri literatüre dayalı olarak açıklanmıştır. Ayrıca İlkokul dönemindeki çocukların gelişim özellikleri hakkında bilgi verilmiş ve araştırmanın kapsamında yer alan değişkenlerle ilgili çalışmalar incelenmiştir.

2.1. Gelişim

0-6 yaş arası çocuğun hızla yönlendiği kritik yıllardır. Çocukların anne ve baba bağımlılığının ortadan kalktığı ve yaratıcılıklarını geliştirmeye başladığı okul öncesi dönemde, çocukların zihinsel, bedensel ve toplumsal yönden gelişmeleri birbirinden ayrılmamalıdır. Ayrıca bu dönem çocuğun ana dilini geliştirdiği ve oyun yoluyla toplumsallaştığı dönemdir (Gedikoğlu, 2005, s.71.)

Büyüme; İnsanın gelişiminin çeşitli araçlarla ölçülebilen niceliksel yönüdür. Boyun uzaması, kilonun artması, hacmin genişlemesi ve iç organlardaki gelişme büyüme olarak tanımlanır. Büyüme doğal çevre şartlarının etkisiyle yaşam boyu devam eder (Avcı, 2003, s.44).

Gelişim; büyüme olgunlaşma ve öğrenme süreçleri açısından gözlenen değişiklikler kümesidir(Yeşilyaprak, 2001, s.35).

Gelişme: Büyüme, olgunlaşma, hazır olma ve gelişimin hepsini içine alan yeni öğrenmelerle önceki öğrenmelerin bütünleştirilmesidir(Arı, Üre, Yılmaz, 2001, s.32-33).

Olgunlaşma: Organizma içindeki herhangi bir organın temelinde var olan potansiyel gücünün açığa çıkarılarak, organdan beklenen görevinin yerine getirilmesidir. Olgunlaşma büyümden bağımsızdır. Organlar belli bir olgunluğa ulaşmadığı sürece beklenen davranış ortaya çıkmaz(Arı, Üre, Yılmaz, 2001, s.34).

Örneğin tuvalet eğitimi için uygun zamanın 15-18. aylar olmasının temel nedeni tutma-bırakma eylemi için organların olgunlaşmış olmasıdır. Çocuklarda düzenli bir sıra içinde biyolojik yapının etkisiyle gözlenen davranış değişiklikleri olgunlaşmanın sonucunda gerçekleşir. Olgunlaşma çevresel faktörlerden oldukça bağımsızdır. Çevre koşulları olgunlaşmayı etkilememektedir (Yeşilyaprak, 2001, s.36). Çevre koşulları iyi olmadığı koşullarda da çocuklar tuvalet alışkanlığı kazanmaktadır.

2.2. Okul

Okul sistemi, insanların belli yaş dönemlerinde gösterdikleri ortak davranış özelliklerine uygun olarak düzenlenmiş ve eğitim programları ile öğretim yöntemleri insan gelişiminin özelliklerine uygun olarak biçimlendirilmiştir(Fidan, 1985, s.75.).

Okullar verilen eğitim düzeyi ve niteliğine göre anaokulu, ilköğretim, ortaöğretim, yüksekokul ve üniversite gibi çeşitli adlar alabilir. İnsanın gelişim hikayesi ana rahminden ölüncüye kadar süre gelen, bir sürü unsurun etkilediği ve hemen hemen bütün insanların aşama olarak aynı ancak gözlemlendiğinde farklı olan bir süreçtir. Bu süreçte fizyolojik ve psikolojik faktörler birbiriyle harmanlanmakta ve gelişimi etkilemektedir(Aydın, 2000, s.170).

2.3. Okul Olgunluğu

Çocuğun zihinsel, bedensel, sosyal ve duygusal anlamda okula hazır olması anlamına gelen okul olgunluğunun (Yavuzer, 1994, s.96) birçok tanımı yapılmaktadır. Okul olgunluğu yerine okula hazır oluş, okuma olgunluğu ifadeleri de kullanılmaktadır.

Merritt (1970), okumaya hazırlıklı olmayı öğrenme aşamalarının bir sonucudur diye tanımlamıştır. Okula hazırlıklı olmayı gelişme, büyüme ve çocuğun yaşantıları etkilemektedir (Akt. Ayhan; 2004, s.169).

Oktay (1983) okul olgunluğunu; öğrencinin okuma ve yazma öğrenmesi için belirli bir olgunluğa gelmesinin yanı sıra, okuma ve yazma öğrenmek için lazım olan beceri, tutum ve aynı zamanda bir bilgi birikimine sahip olması şeklinde tanımlamıştır.

Okul olgunluğuna sahip çocuklar öğrenme alanındaki çalışmaya ve gerekli becerileri kazanmaya hazırdır (Yavuzer, 1994, s.97). Ryanjr'a (2003) göre okula hazır olma görsel işitsel ve konuşmaya ilişkin becerilerde yeterlilik sahibi olunmasıdır (Akt. Yavuzer, 1994, s.101).

Uluğ'a (2002) göre; okuma, görsel motor sembolleri serisini sözlü veya sözsüz olarak ses dizelerine çevirme sürecidir. Yazma ise, sözlü veya sözsüz konuşma seslerini, karşılıkları gelen görsel motor sembollere çevirme sürecidir (Akt. Yavuzer, 1994, s.228).

Bu tanımları dikkate alarak okul olgunluğu; çocuğun ilköğretime başladığı zaman okula ve çevresine uyum sağlayıp, okuma-yazmaya hazır oluşu olarak tanımlanabilir. Bütün çocuklar genel anlamda birbirinden farklı olduğu gibi okul öncesi eğitim ve ilkokul da birbirine benzememektedir. Bu nedenle ilkokula başlamadan önce hazır olmak gerekmektedir. Çocuğun herhangi bir öğrenme deneyimi yaşayabilmesi için hazır olması gerekir (Bernard, 2002, s.153.).

Çocuk doğduğunda kendisini onu bekleyen aile ortamı içinde bulur. İlk başlarda hayatında ki en önemli kişi annesi ve babasıdır. Daha sonra ailedeki diğer fertlerde çocuğun yaşamına girer. Çocuk 3-4 yaşına gelince yaşamında kendi yaşıtları önemli yer tutmaya başlar. Onlarla zamanının çoğunu geçirip beraber oyunlar oynar. Anne baba hâlâ onun için önemlidir. Çocuk 6-7 yaşına geldiği zaman günün büyük kısmını alan bir ortama alışmak zorunda kalır. Bu bahsedilen yeni ortam ilkokuldur (Oktay ve Aktan, 1999, s.49).

İlkokul birinci sınıftaki en önemli uğraş tüm eğitim yaşantısının temelini oluşturan okuma-yazma öğrenimidir. Bu alanda hazırlıklı olmak önemli yere sahiptir (Ferah, 1999, s.331).

Çocuklar ilkokula başlamadan önceki dönemde okuma yazma öğretimine temel olan başlıca gelişim alanları şunlardır;

1. Dil becerileri; dil sadece iletişim aracı değil, aynı zamanda bir düşünme aracıdır. Kelime dağarcığı genişliği çocukların konuşma, okuma ve okuduğunu anlama becerisini etkileyen önemli bir faktördür. Kelime dağarcığı zengin bir çocuk

duygularını ve fikirlerini daha kolay ve anlaşılabilir biçimde ifade edebilmektedir (Calp, 2003, s. 84).

Çocukların aile çevresi ve daha sonra okul öncesi eğitim kurumlarında karşılaştığı kitaplar okuma ve okuduğunu anlama deneyimlerini geliştirerek kelime bilgilerini arttırmakta ve dile karşı hassasiyetlerini geliştirmektedir (Konar ve Sargın, 2003, s.471). Çocuğun fonolojik duyarlılığı yani isimlendirme, kelime tanıma, cümle anlama, konuşma algılanması ve üretilmesi becerilerinin gelişmesi okula hazırlıkta etkili olmaktadır (Oktay ve Aktan;1999, s.344).

2. Görsel algı; görsel uyaranları tanıyıp birbirinden ayırma ve deneyimleri ile bağlantılı olarak yorumlama kabiliyetidir. Çocuklar görsel algılamadaki yetenekleri sayesinde okuma, yazma, hesap yapma ve okuldaki diğer faaliyetler için gerekli becerileri öğrenmektedirler (Turan, 2006, s.20). Çocuğun küçük detayları ayırt edip farkına varmasını sağlayan yetenekleri okuma yazmanın temelini oluşturur (Parlak yıldız ve Yıldızbaş, 2004, s.201-20).

3. Eşleştirme; objenin aynı özellikleri olup olmasını önemsemeden farklı kümelerdeki eşit miktarda başka objeler arasındaki ilişki olarak tanımlanır. Çocuk eşleştirme sayesinde sayı sistemin başlangıcını kavrar (Görmez, 2007, s.18).

4. Dikkat süresi; insanların belli bir anda yer alan çeşitli olaylardan sadece bir kaçına dikkat ederler. Dikkat devamlı olarak değişir (Turan, 2006, s.16).

5. El göz koordinasyonu; el ve gözlerin eşgüdüm içinde hareket etmesidir. El ve gözün birlikte hareket etmesi okuma-yazma becerilerinde etkilidir. Yazma becerisi el-göz koordinasyonuna bağlı olarak gelişmektedir (Ayhan, 1998, s.163).

6. Sosyal-duygusal etmenler; rahat ve sorunsuz okul öncesi olan çocuk özellikle duygusal anlamda okul öncesi dönem geçiren çocuğun okul hayatına daha kolay uyum sağladığı görülür. Duygusal olarak uyum sorunu yaşayan çocuk, özgüveni eksik olduğu ve çekingen olduğu için gerekli olan becerileri kazanmış olsa dahi okuma yazmaya hazır değildir. Neşeli ve olumlu okul öncesi etkinlikleri ile okula hazırlanan çocuk sosyal ve duygusal yönden okula hazır olur (Ayhan, 1998, s.163).

2.4. Okula Hazır Oluş ve Faktörleri

“Uygulama; bütün öğrenme türleri için, çocuğun rastgele ve duygusal güçlük çekmeden kolay bir biçimde öğrenebileceği dönemdir. Bu dönem, daha öncesinde bazı beceri ve bilgilerin elde edilmesinde zorluk çeken çocukların artık bunları basit bir şekilde yapabildiği dönemdir. Bu dönem içinde öğretmede zaman boşa gitse de çabalar sonuç verir. Buna öğretilen an denmektedir”(www.terakki.org.tr). Yazar devamında ise; çocuğun okulun beklentilerini cevaplayabilmek ve bilhassa okuma öğrenmeye hazırlıklı olması karmaşık ve çok yönlü bir olgu olduğunu, araştırma yapanlar için okumayı öğrenmek ile belirlenen hazırlık ifadesi kompleks bir oluşum olduğunu ve her araştırmacı ve yazarın düşüncesine mutabık şekilde değişik sayıda etkeni oluşturduğunu ifade etmektedir.

Okuma ve yazmaya hazır oluşu etkilediği varsayılan çeşitli etmenler vardır. Birçok araştırmacı ve yazarların birlikte değerlendirdikleri bu etmenler şu şekilde sıralanabilir:

1. Fiziksel faktörler
2. Zihinsel faktörler
3. Çevresel faktörler
4. Duygusal faktörler

Araştırmacılara göre; bu faktörler sırasına göre farklılık arz etmektedir. Bazı araştırmacılara göre zekâ faktörü en önemli faktör olarak görülmektedir. Bazı kesim ise duygusal faktör ya da çevresel faktöre daha fazla ehemmiyet göstermektedir. Bu konuda belirli şekilde bilinmesi gereken husus ise, bu faktörlerin karmaşık bir yapısı olan okulun isteklerine hazırlamada tek başlarına üstesinden gelmesi kolay değildir. Bazı durumlarda bir faktör diğerinden daha önemli görülebilir. Fakat bu diğer faktörlerin önemli olmadığı anlamına gelmemektedir(Kılıç, 2004, s.71).

Şimdi ise bu faktörleri oluşturan etkileri konusundaki ifadeleri de ayrıntılı olarak inceleyelim.

2.4.1. Fiziksel faktörler

Bu boyutta, sağlık durumu, büyüme ve çocuktaki engelleri kapsar. Ayrıca ince ve kalın motor becerileri gibi fiziksel yetenekleri ve zehirli maddelere maruz kalmak gibi doğumdan önce, doğum sırasında ve doğumdan sonraki koşulları da içerir (Kılıç, 2004, s.72).

Diğer taraftan beyin gelişimi, genel sağlık durumu ve kronolojik yaşın üzerinde durulmuştur. Bütün ülkelerde ilkokula başlama için belirlenmiş bir kronolojik yaş vardır. Ancak çocukların birbirinden farklı bir gelişme hızı olduğu gerçeği göz önüne alınmamaktadır. Türkiye’de Eylül ayı itibariyle 72 ayını dolduran çocuklar ilköğretime başlarken, İngiltere, İsrail ve Honkong’da beş, Hindistan, Japonya, Amerika, Arjantin ve Almanya’da altı, İsveç, Danimarka, Finlandiya ve Norveç’te yedi yaşını doldurmaları gerekmektedir (Oktay, 1999, s.123).

Çocuğun belirli bir yaşta olması okula başlamak için yeterli olmamaktadır. Bir çocuk için en önemli nitelik, sağlıklı olması birde normal bir beden gelişimi bulunmasıdır (Unutkan, 2003, s.40).

Fiziksel gelişimde çocuk için okul başarısında etkisi büyüktür. Bu başarı da fiziksel sağlığına bağlıdır. Bundan dolayı çocukların gelişimlerinde sağlık durumları takip edilmesi gerekmektedir. Bilhassa görme, işitme kondisyonlarının okulun ilk gününde tespiti gerekir (Calp, 2003, s.11). Yapılan araştırmalar görme ile ilgili bozuklukların öğrencilerin okuma düzeyleri ile ilişkili olduğunu tespit etmiştir. Öğrencilerin görme ve işitme tespitleri yapılırken görsel uyarımın seçilmesi ve görsel ayırım önemlidir. Ancak bazen görsel uyarım bir bütün olarak algılanması da önem taşır (Harris ve Sipay, 1986, s.23). Çocuklar bu dönemde uzağı yakından baktıklarında daha iyi görürler. Bu sebepten bu dönemdeki kimi çocuklar okuma-yazmaya hazır bulunmamaktadır. Okuma-yazma becerisinin kazandırılması esnasında, kitapların yazı puntolarının çocukların yaşına uygun büyüklükte olması çocukların oturmasının düzenlenmesi ve gözlerinin korunması açısından önemlidir (Keskinkılıç, 2002, s.32). Ayrıca öncelikli olarak birinci sınıfta işitsel algı ve ayırım eksikliği de okuma yazmayı olumsuz (Harris ve Sipay, 1986, s.23).

2.4.2. Zihinsel faktörler

Zihinsel faktörde çocuğun okulda kompleks ve bilişsel problemleri rahatlıkla çözebilmesi lazım olan zihinsel başarıyı kazandığı anlamına gelmektedir. Gerekli olan zihinsel kabiliyeti olmayan çocuklar okulda da başarısız olmaktadır. Okul olgunluğunun kazanılmasında ve dolayısıyla okula başlamada en önemli faktör çocuğun gerekli zihinsel yeterliliğe sahip olup olmadığıdır (Çataloluk, 1994, s.58).

“Okul Olgunluğu ve Okul Olgunluğu Araştırması” adlı makalesinde, Hillebrunt, Kern, Danzinger ve Hetzer’in okula başlama olgunluğu konusundaki fikirlerine kısmen ele alan Ascherleben’e göre, “okula başlama için gerekli olgunluğu öğrencinin zekâ olgunluğunun düzeyidir. Zekâ olgunluğu işlenen dersin isteklerini yerine getirmek için gereklidir”. Görüldüğü gibi Ascherleben’e göre okul olgunluğu ve zekâ olgunluğu eşittir. Buna karşılık Monroe, Thackray, Stroud, gibi araştırmacılar zekâ ile okuma arasındaki bağ yüksek ama mutlak değildir fikrini benimserler. Zihinsel olarak gelişimleri normalüstü olmasına nazaran, okuma konusunda başarısız öğrenciler olduğu gibi, tam tersi donuk zekâlı olarak adlandırılacak öğrencilerin okuma konusunda başarı gösterdiklerini kanıtlayan sayısız örnek mevcuttur (Oktay, 1999, s.53).

2.4.3. Sosyal faktörler

Çocuğun gelişiminde sosyal faktörlerin de büyük ölçüde katkısı vardır. Hele ki yaşamının en önemli zamanlarını beraber geçirdiği ailesi ve yakın çevresinin çocuğa sunduğu imkânlar çocuğun hem sosyal hem duygusal hem de zihinsel gelişimi açısından büyük önem arz etmektedir.

Sosyal uyum bireyden bireye farklılık gösterir. Sosyal gelişim yönünden sıkıntı yaşayan öğrencilerin okuma konusunda da sıkıntı yaşamaları muhtemeldir. Eğer anne ve babalar çocukta özgüven oluşturmaya olanak sağlar ise okuma becerisinin gerçekleşmesi de olumlu anlamda etkilenir (Harris ve Sipay, 1986, s.22).

Bazı çocuklar çevrelerindeki kişilerin okuma faaliyetlerinden bazı şeyler kaparlar ve okula gidince, daha önce aldıkları uyanların etkisiyle çok kısa sürede okumayı öğrenirler. Öğretmenler, okumayı erken öğrenen çocukların çevresel uyanların etkisiyle mi yoksa duyular arası iletişimin iyi organizasyonu nedeni ile mi erken

öğrendiklerini anlamaya çalışmalıdır, çünkü ikinci haldeki öğrenme ideal, kendiliğinden ve bağımsız olanıdır (Yavuzer, 1994, s.88).

2.4.4. Duygusal faktörler

5-6 yaş okula hazırlık dönemde çocuklarda dikkat edilmesi gereken duygusal özellikler vardır. Bu özellikler bu çağdaki çocuklarda ve okul hayatını etkileyebilecek özellikler olmasından dolayı çok önemlidirler(www.terakki.org.tr).

Bireylerin duygusal gelişimi ilk yıllardan gelişme sürecine girer. Küçüklükte yaşanan olayları bireyin yaşamının diğer aşamalarını da etkiler ve bireyin duygusal yaşamının niteliğini belirler. Bireyin güçlü olan duygusal yapıya sahip olması ailesinin sevmeye, ilgi gösterme davranışları ile doğrudan bağlantılıdır (Oral, 2011, s.85).

Okulun bu döneminde çocuklar anneleriyle duygusal anlamda güven verici bir bağlanmaları varsa başarıları daha fazla olmaktadır. Annelerin duygusal olarak iletişimde başarılı bir şekilde kurması, çocukların çevresiyle duygularını daha iyi bir durumda kurabilmelerini sağlayacaktır(Karaman ve Sardoğan, 2012, s.136). Çocuklar anne ve çevredeki kişilerden aldığı enerjilerle, duygusal davranış şekilleri ve kendi karakter yapısını geliştirmiş olur. Çocuğun duygusal problemleri ile kişilik yapısının, onun için yeni bir ortam olan okulda, okulun da özellikle ilk başlarında etkili olması ihtimâldir (Oktay, 1999, s.278).

Bunun yanında öğretmenlerin desteği de çok önemlidir. Bu yaştaki çocuklarda öğretmen tarafından beğenilmesi ve desteği çocuktaki başarıyı ve arkadaş ilişkilerini olumlu yönden etkiler.

Genellikle çocuklar kendisini başarı duygusunu edinecek, başaramadığı zamanda kalp gücü vererek bu konuda pozitif canlılığını sürdürmeye yarar faaliyetler ve etkileşme arar. Büyük egoya sahip olan bir çocuk, kendisinde etkili kurallar getirebilen ve bunları gerçekleştirmede kabiliyetli bir kişi gibi algılamaktadır. Tam tersi çocuklar ise, yani düşük benlik duygusu olan çocuklarda küçük hedefler belirleyerek kapasitesini gösteremeyerek eğitimde başarılı olmayacaktır(Yavuzer, 1994, s.18). Meselâ; çocuğun istenen davranışlarına ödül verilmesi, tâkdir edilip cesaret verilmesi gibi tutumlar çocuğun duygusal gelişimini iyi anlamda etkilemektedir. Duygusal yapısı olumlu olan bir çocuğun kendisine ve diğer

insanlara algısı da olumlu olur. Çevresindeki bireylerle iyi ve devam ettirilebilir bir iletişim kurar. Bunun tam karşıtı olarak çocuğun olumlu istenen davranışlarına kayıtsız kalınır, desteklenmez, önemsenmez veya engel olunursa çocuğun duygusal gelişimi de olumsuz etkilenir. Bu durumdaki çocuk duygularını bastırır ve dolayısı ile duygusal yapısı zarar görür (Oral, 2011, s.95–96).

2.5. Okumaya Hazıroluşluk Becerileri

Okumaya hazıroluşluk, öğrencinin duygusal anlamda hiçbir bir sıkıntı yaşamadan, kolaylıkla, kararlı bir durumda kendini geliştirebileceği dönem olarak adlandırılabilir. Çocuk aslında bu yaşlarda yapamayacağı bilgi ve becerileri kolaylıkla yapabilmesidir (www.terakki.org.tr).

Okumaya hazıroluşluk, öğrencinin düzenlenmiş olan eğitim öğretim programlarından yararlanmasına katkı sağlayan yeteneklerle ilişkili bir olgunluk düzeyidir (Akyol, 2007, s.23). Okumaya hazırlık kavramı, öğrencinin okumaya başlamak için gerekli olan bütün becerilere ve bilgilere ulaştığı anlamına gelir. Okumaya hazırlık kavramı, belirli öğrenme koşulları altında, okuma öğreniminin gerektirdiği zihinsel ve bedensel olgunluk düzeyine ulaşmış olmaktadır (Polat, 2011, s.93).

Bu dönemde çocuk, motivasyonel olgunluğunu, duyuları arasında koordinasyon olmasını, kaslarını kontrol etmesini becerebilmelidir. Okuma birbirleriyle iç içe geçmiş birçok beceriden meydana gelen karmaşık bir süreçtir. Bu süreç, her biri okumada eşit öneme sahip olan ve göz ardı edilmemesi gereken becerilerden oluşmaktadır. Okul öncesi dönemde çocuğun sahip olduğu temel becerilerden alfabe bilgisi, fonolojik farkındalık, sözcük ve sözel dil bilgisi, görsel ve işitsel ayırım becerileri okuma becerileri üzerinde etkilidir (Kandır; Uyanık; Yazıcı, 2012, s.11).

Thorndike, hazır hazıroluşluğu, içsel ve dışsal çevresini algılamasında öğrenmeye hazır duruma gelmesidir. Bir çocuk 6-7 yaşına geldiğinde içsel ve dışsal çevresini algılamasına bakıldığında, okula başlamaya ve başarı göstermeye hazır durumdadır. Fakat bu her çocuk için geçerli olmamaktadır. Bazen çocuklar, okula başlarken başarılı olmamakta ve mutsuz olmaktadır. Bunun sebebi ise, sinir sistemi yani içsel ve dışsal çevresini algılamasında hazır olmanın haricinde de, bir takım ön şart öğrenme ve gelişmişliklerin, yeterince yerine oturtulmamasından kaynaklanmaktadır.

Bu hazır bulunuşluk döneminin saptaması, çocuğa ilk günden başlayıp, okul hayatına yönelik karakteristik ve bireysel karakterlerine uygun olarak kılavuzluk yapılmasını sağlar. Kişiyi doğru tarafa çeviren bir rehberlik sistemiyle, birey, geleceğini planlamada, etkinlik göstermede, beceri ve bilgi ile donanmış hale gelir (<http://www.insanbilimleri.com>).

Yukarıda ifade edilen bilgiler ve tanımlar göz önüne alındığında okumaya hazıroluşluk kavramı, çocuğun gelişim özelliklerinin zihinsel, fiziksel, sosyal ve duygusal yönden yeterli olgunluğa ulaşması gerektiğini vurgulamaktadır. Bu noktadan hareketle okuma becerilerini sadece okula başladığında öğrenilen bir beceri olarak ele almamak gerekir.

Tompkins (2006), çocukların okumayı hazıroluşluk özelliklerini şöyle ifade etmektedir (Akt. Akyol, 2007, s.15).

- Çocuklar çevresel yazılımları (reklam panoları, afişler vb.) fark ederler.
- Kitaplara olan ilgilerini sergilerler.
- Okuma taklitleri yaparlar.
- Resimlerden hareketle hikâyeler anlatabilirler.
- Deneyimlerine bağlı olarak bazı harfleri tanıyabilirler.
- 5 – 10 kelimeyi tanıyabilirler.
- Hikâye içerikleri ile yaşantıları arasında ilişki kurabilirler.

Okuma birbiriyle iç içe geçmiş birçok beceri ve yöntemden meydana gelen karmaşık bir süreçtir. Bu süreç içerisinde okumaya hazıroluşluk becerilerini etkileyen pek çok faktör yer almaktadır;

Okumaya hazıroluşluğa etki eden faktörler; fizyolojik faktörler (görme, işitme, el göz koordinasyonu, sağ veya sol eli kullanma, genel sağlık durumu, cinsiyet) zihinsel faktörler, çevresel faktörler ve duygusal faktörlerdir (Oktay, 2010, s.21-34).

Okuma olgunluğuna (hazıroluğuğa) etki eden faktörler; nörolojik etmenler, yaş etmeni, demografik etmenler, cinsiyet etmeni, işitsel algı becerisi, fonolojik duyarlılık, zekâ etmeni, dil becerisi ve sosyo-kültürel etmenlerdir (Şimşek, 2007, s.89).

2.6. Yazmaya Hazıroluğluk Becerileri

Günümüz toplumlarında çocuğun etrafı doğduğu andan başlamak üzere hem sözlü hem de yazılı uyarıcılarla kaplanmıştır. Okula başlamadan önce pek çok çocuk, yazı yazmanın amacını anlamakta, hikâyeyi okuyormuş gibi yapmakta, çevresindeki işaretleri, logoları okumakta, harf benzeri şekiller yapmaktadır (Akt. Oktay, 2010, s.39).

Çocukta yazı yazmayı öğrenmeyle ilgili ilk beceriler okul öncesi dönemde başlar. Şayet Çocuğun ailesi eğitimliyse ya da evde abisi veya ablasının okuma yazma öğrenmesine şahitlik ettiyse ve okula başlamadan önce yazının ne olduğunu, ne için kullanıldığını biliyorsa o çocuğu yazı yazmaya hazırlamak diğer çocuklara nazaran daha kolay olacaktır. Çocuklarda yazı yazmaya olan hevesin oluğturulmasına yönelik hazırlıktan elden geldiğince okumaya başlamadan önce yapılmalıdır. Yazı yazmanın öğretilmesi ve okumanın öğretilmesi birbirlerini tamamlayan olgulardır (Akt. Kadioğlu, 2012, s.19).

Yazılı dil, tümce, kelime, ses, satır, noktalama işaretleri gibi yazı ile alakalı kavramların kullanılmasını gerektirir (Bay, 2008, s.6). Ege (2007) yazmayı, çocukların küçük yaşlardan beri tanışık olduğu bir metin oluğturma ve anlam süreci olarak, Akyol (2007), düşüncelerimizi ifade edebilmek için gerekli sembol ve işaretlerin motorsal olarak üretilebilmesi olarak ifade etmektedir. İlköğretim Türkçe programında ise yazma duyguların, düşüncelerin, isteklerin ve tasarıların yazılı olarak ifade edilmesi olarak tanımlanmıştır(MEB, 2006). Yazı, ince kas hareketlerini görselliği de işin içine katarak kullanırken beyin ve el işbirliği ile, zamandan hızlı ancak düşünme ve konuşmaktan daha yavaş bir eylem olarak tanımlanabilir (Akt. Duran, 2009, s.5).

Yapılan tanımlar göz önüne alındığında, yazmanın sadece biçimsel yönlerini (kalem tutma, çeşitli yönlere çizgiler çizme, harfleri oluğturma, sayfa düzeni, kelimeleri

doğru yazma gibi) göz önüne almak yerine, aynı okuma gibi, yazmayı da gelişimsel ve iletişimsel bir perspektiften ele almak gerekir(Ege, 2007, s.171-185). Bununla beraber yazma öğretiminde zihinsel süreçler kadar fiziksel gelişiminde etkisi vardır. Ayrıca öğrencilerin yazı yazmaya olan tutumları yani duyuşsal gelişimi de göz ardı edilmemelidir (Temur, 2011, s.91).

Yazma gelişimsel bir süreçtir. Küçük çocuklardaki yazma yeteneği, kendisi veya başkaları için düşünceleri kayıt altına alma, yazı yazmanın fiziksel olan hareketlerini yerine getirme, harf ya da harfe benzer şekiller çizme, kelimeleri kopyalama, gibi değişik şekillerde görülür. Yazı yazmanın en önemli amacı iletişim kurmadır. Öğrenciler yazmanın amacını daha öncesinde yazı yazma eylemini gerçekleştirdiklerine tanık oldukları yetişkinlerden öğrenir (Akt. Şimşek, 2007, s.62).

Öğrencilere yazmayı öğretmek için çeşitli araştırmalar yapılmış ve yazma öğrenme alanının alt alanları belirlenmiştir. Bunlar okuma öğrenme alanına paralel olarak yazı bilinci, alfabetik ilkeleri yapılandırma, kelime yazma ve zihinsel sözlükten yararlanma ve akıcı yazma alanları olarak sıralanmaktadır. Ancak bunlar düz bir çizgi halinde ilerlememekte, her alt alan diğerini etkileyerek sarmal bir gelişme söz konusu olmaktadır. Diğer taraftan yazma becerileri sadece yazmayı değil, okuma, görsel sunu ve konuşma becerilerini de etkilemekte, giderek dil becerilerinin bütün olarak gelişmesine yardım etmektedir (Güneş, 2004, s.89).

Çocuklar okul öncesinde el ve kol kaslarının gelişmesine katkı sağlayacak oyunlar oynamaktadırlar. Bu oyunlar sayesinde yazma ile ilgili gerekli olan ön becerilere (kalemi doğru tutma, şekiller çizme v.b.) sahip olurlar. Lâkin etrafında kalem tutan, yazı yazan bireylerle karşılaşmayan çocuklar da bir şekilde okuma ve yazmaya hazır hale getirilmelidir (Güneş, 2004, s.97). Birinci sınıfta, ilk okuma yazma öğretiminden önce öğrencilere yazı yazmaya hazır olma becerilerini kazanmaları ve bir anlamda yazmaya hazırlık olarak adlandırılabilir bir dizi faaliyet yaptırılır.

Oyun hamuru ile oynama, çamuru veya oyun hamurunu yoğurma parmak kaslarının gelişmesine; resim kağıtları üzerine rastgele şekiller çizdirme kalem kullanma yeteneğinin gelişmesine; hamurlara değişik şekil verme, kağıt katlama yoluyla şekiller oluşturma, boyama çalışması yapma, kağıt üzerindeki resimleri doğru yerden kesme ve başka bir yere yapıştırma suretiyle resim yapma küçük kaslarının

gelişmesine katkı sağlar. Ayrıca bu etkinlikler göz, el sinir ve kas uyumunu da olumlu anlamda etkiler. Bütün bu yapılan etkinlikler çocukların harfleri istenilen şekilde yazmalarına katkı sağlamaktadır. Vaivre- Duret ve Burnod (2001) çocukların okuma-yazmaya hazırlık aşamasının eğitim ortamında yani okulda olması gerektiğine değinir (Akt. Yangın, 2007, s.295).

Yazı yazma sürecinden önce öğrencilerin ihtiyacı olan yetenekler şu şekilde açıklanmıştır (Duran, 2009, s.31).

- El-göz koordinasyonu
- Küçük kas gelişimi
- Kalem tutma becerisi
- Halka ve çizgi yapabilme becerisi
- Harf algılaması, yeni şekilleri tanıyıp benzer ve farklı yönlerini ayırt etme, şekilleri yapmak için gerekli olan hareketlerin ne olduğunu hem anlayabilme hem de sözlü olarak anlatabilmesini kapsar.
- Yazı yazmada sağ ve sol ayrımı ve kelimelerin dolayısıyla harflerin şekillerini analiz etme.

Yazmayı kâğıt üzerinde birkaç kelime ya da cümlenin mekanik yazımıdır şeklinde düşünmek doğru değildir. Yazma içerisinde bilişsel süreçlerin yer aldığı bir problem çözme davranışı olarak görülmelidir (Temur, 2011, s. 99). Çünkü bir yazma davranışı için çocuğun bilişsel, psikomotor, duyuşsal ve dile dayalı becerilerini kullanması gerekmektedir.

Yazma eyleminin bilişsel yönü; edinilmiş olan bilgi, beceri ve deneyimlerin sıralanarak zihinsel olarak işleme sokulması ve yorumlanmasıdır. Yazma eyleminin duyuşsal yönü ise; yazılan yazının akıcı olup olmaması, okunup okunamaması, güzel olup olmamasıdır. Öğrencinin defteri, kâğıdı, kalemi kullanması ve yazı yazmak için gerekli olan kas hareketleri ise devinişsel boyuttur (Duran, 2009, s.4).

Çocukların yazar duruma gelebilmeleri için;(Kandır, Uyanık ve Yazıcı, 2012, s.26)

- Parmaklarındaki kasların gerektiği ölçüde gelişimini tamamlamalı
- Sinir ile kas ve el ile göz uyumu gerektiği kadar sağlanmalı
- Yazı yazmak için önemli olan kalemi ve defteri ve diğer malzemeleri düzgün kullanmalı
- Sağ, sol yazı, çizgi, satır, iç, dış, eğik, dik, üst alt gibi kavramları bilip birbirinden ayırt edebilmeli
- Yazma yönünü doğru olarak bilme ve harflerin çizgilerini doğru olan yönde çizme,
- Yazmaya istek duymalıdır.

MEB (2006) programında çocukların yazmaya hazırlık becerilerini geliştirmek için yapılması gereken çalışmalar üzerinde durulmuştur. Üzerinde durulan bu çalışmalar el hareketi, boya yapma, kalemi tutma ve çizgi çalışması şeklinde ele alınmıştır (MEB, 2006, s.117).

El hareketleri: Yazı yazma öğretimine başlamadan öğrencilerin el ve kol kaslarının gelişmesi için aktiviteler yaptırılmalıdır. Bunlar el hareketleri, parmak hareketleri ve el- göz koordinasyonunu sağlamaya yönelik hareketler olmalıdır.

Boyama: Resim yapma ya da yapılmış olan bir resmin içini boyamak suretiyle boyama etkinlikleri yaptırılabilir.

Kalem tutma: Okuma yazma öğretiminde kalemi tutma ayrıca önemlidir. Çocuklar ilkokulda kalem tutma deneyimini ve alışkanlığını nasıl kazanırsa bu ileriki hayatını da etkileyecektir. Yani bu alışkanlık devam edecektir. Eğer çocuk kalemi yanlış tutarsa bu onun daha kolay yorulmasına ve kötü yazı yazmasına sebep olur. Bu sebeple kalem tutma ayrıca çok önemlidir. Yine öğrencilerin kalem tutma konusunda edindikleri alışkanlıklar yaşamları boyu onlarla beraber gelecektir. Öğrencilerin kalem tutmadaki yanlışlıklarını düzeltmek için öğretmen çocukların nasıl kalem tuttıklarını izlemeli ve doğru tutuş şeklini gösterip bu yönde telkinlerde bulunmalıdır.

Çizgi çalışmaları: Çizgi çalışmaları serbest şekilde yapılsa bile ana amacı el yazısına hazırlamak olmalıdır. Çocuklara çizgi çalışmasının yanı sıra bildiği nesne veya varlıkların resimleri yaptırılabilir. Böylelikle çevresiyle bütün oluşturması ve yaptığı çalışmanın anlamlı hale gelmesi de sağlanır (MEB, 2006).

Akyol (2007) yazmaya etki eden unsurları; oturuş, kas gelişimi, yönler, el tercihi, boşluklar, harfler, yazımında güçlük çekilen harfler, kalem ve kalem tutma, yazılacak kâğıt ve kâğıdın pozisyonu, yazma hızı, çizgi takibi olarak belirtmiştir.

Bitişik eğik yazı öğretiminin değişkenleri: öğrencini oturma şekli, defteri tutma şekli, öğrencinin kalemi tutma alışkanlığı, yazının yönü, öğrencinin yazı yazma hızı, yazarken imlâ kurallarına uyulması ve yazının okunaklı ve güzel yazılmasıdır (Duran, 2009, s.12).

Yazmaya hazıroşlukla ilgili olarak; görsel algı, görsel uzamsal ilişkiler, görsel-motor beceriler, el-göz koordinasyonu, hatırlama kavramları, yazmayı etkileyen faktörelere olarak ise; kalem tutma, kaleme baskı uygulama, el tercihi, kâğıt pozisyonu ve oturuş şekli, kas gelişimi, yönler ve el yazısı kavramları üzerinde durmuştur (Temur, 2011, s.109).

Yazmayı etki eden değişkenler, kas gelişimi, oturuş şekli, el tercihi, yazı yönü, harflerin şekilleri ve kalem tutmadır (Keskinılıç ve Keskinılıç, 1998, s.85).

Öğrencilerin yazma becerilerinin gelişmesi için psikososyal yetenekler, bilişsel yetenekler ve duyuşal hareket etkilidir. Duyuşal hareketten kasıt, ince motor becerileri, kas becerileri, öğrencinin duruşu ve görsel algısıdır. Yazma eylemi için bilişsel becerilerden kasıt ise, işitsel ve görsel algı, dikkattir. Yazmayı öğrencinin yazmaya istekli olması da etkiler bu da psikososyal etkidir (Şimşek, 2007, s.30).

Yukarıda ifade edilenler ve araştırmacılar tarafından yapılan farklı sınıflandırmalar göz önüne alındığında yazma becerilerine etki eden fiziksel unsurları; kas gelişimi, oturma şekli, kâğıt tutma, bilek duruşu, el tercihi, yönler ve çizgi çizme olarak ele alabiliriz.

2.7. İlköğretim

İlköğretim, devletin kız ve erkek bütün vatandaşlarına ücretsiz ve zorunlu tuttuğu bir eğitimidir. Devlet tarafından vatandaşa parasız olarak verdiği bir eğitimidir. İlkokul, eğitimin ilk aşamasıdır. Okul öncesi eğitimin ardından gerçekleştirilir (<http://tr.wikipedia.org>).

İlköğretimin amacı, bireylerin iyi birer vatandaş olmaları için gerekli olan bilgi ve becerileri edindirmektir. Bütün çocukları kabiliyetlerine göre yetiştirerek hayata hazırlamaktır (Balci, 2013, s.11).

İlkokullar 4 yıllık eğitim veren okullar olup, ayrıca özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencileri yetiştiren sınıfları da kapsamaktadır (Demirel ve Kaya, 2005, s.83).

2.8. İlköğretimin Niteliği

Temel eğitim, bir ülkede yurttaşların almaları gerekli görülen eğitim olarak tanımlanabilir. Temel eğitim zorunlu eğitim içinde yer alabileceği gibi, zorunlu eğitimin dışında ya da yaygın eğitim kapsamında da verilebilir (Akt. Erdoğan; Meşeci Giorgetti; Poyraz; Sertelin Mercan, 2013, s.20).

Türkiye'de uygulanan 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun 1.maddesinde ilköğretim tanımı şu şekilde belirtilmiştir; "İlköğretim kadın, erkek, bütün Türklerin milli gayelere uygun olarak bedeni, zihni ve ahlaki gelişmelerine ve yetişmelerine hizmet eden temel eğitim ve öğretimdir. "İlköğretim gerek toplumsal, gerek ise bireysel olarak çoğu nitelikler taşır. İlköğretim; bireyin eğitim ve öğretim kavramı ile sistemli bir şekilde karşılaştığı, gelişim yönünden önemli aşamaların yaşandığı ve öğrencinin gelecekteki eğitim hayatını doğrudan etkileyen bir süreçtir. Öğrenciler için yani geleceğin yetişkinleri için kaliteli bir hayatın anahtarı kaliteli bir ilköğretim sürecidir (Gürkan; Gökçe, 1999, s.111).

Adalet ve Kalkınma Partisinin verdiği beyannamede tüm kent ve kırsal bölgelerde derslik başına düşen öğrenci sayısı 30 u geçmemesi ve Uluslararası Öğrenci Başarı Değerlendirmesi (PISA) sonuçlarında ülkemiz en başarılı 10 ülke arasında yer alacaktır denmektedir (MEB). Açıklamalardan varılan sonuç ise Adalet ve Kalkınma

Partisinin ilköğretimi teknik alt yapıyı iyileştirerek uluslararası anlamda başarıyı artırmayı hedeflediği görülmektedir.

2.8.1. İlköğretimin toplumsal niteliği

İnsanlığın varlığından bu yana devamlı olarak toplum ve eğitim arasında bir ilişki mevcuttur. Eğitim toplumsal bir hizmet olduğu gibi, bireyin topluma hazırlanmasıdır ve eğitim için topluma daima ihtiyaç vardır. Toplum, ihtiyaçlarını giderebilmek için birbirinden etkilenen, bir sınıra sahip, belirlenmiş bir coğrafi yapıda birlikte yaşayan ve aynı kültürü paylaşan insanlardan oluşan bir yapıdır. Toplumların sürekliliği için her daim eğitim bir ihtiyaçtır (Temiz Töre, 2005, s.43).

Toplumun oluşturan bireylerin, eğitim basamaklarından bir tanesi olan ilköğretim de eğitim başlığı altında kimi toplumsal nitelikler taşımaktadır. Bireyleri toplumsallaştırarak, toplumun kültürel mirasını genç kuşaklara aktararak, toplumun gereksinim duyduğu kişileri yetiştirerek, bireylerin gereksinimlerini karşılayarak ve toplumsal kalkınmaya yardımcı olmaya çalışan eğitim kurumlarının, temel basamağını oluşturan ilköğretim, eğitim yaşamının diğer basamaklarında da tekrarlandığı gibi, toplumsal bilincin oluşturulmasını, kültürel mirasın ve değerlerin yeni nesle aktarılmasını sağlar. İlköğretimin toplumsal niteliği sadece değerler ve kültürün aktarımından ibaret değildir. İlköğretim geçmiş ile gelecek arasındaki köprüyü oluşturduğu gibi bireye gündelik yaşamında toplum içerisinde birey olmasını, toplum değerlerine katılmasını, hak ve vazifelerini bilmesini sağlar. Çocuğu sosyalleştirerek onu insan yapan toplumdur. Toplum bunu eğitim yolu ile gerçekleştirir. Bu eğitimin temel basamağını da ilköğretim oluşturur (Demirel ve Kaya, 2005, s.123).

Demirel ve Kaya (2005) 'ya göre İlköğretim basamağı, bireylerin yaşadıkları toplumda bir birey olabilmek amacıyla, içinde yaşadıkları toplumun oluştuğu kuralları bilmesi, ahlaki değer ve tutumlarını benimsemesi ve aynı zamanda uygulaması için ailenin ardından gelen ikinci basamak olarak kabul edilebilir. Toplumbilimcilere göre; toplumsallaşma toplum içinde oluşmaktır. Bireylerin toplumlaşmasına okulu, ailesi, sivil toplum kuruluşları, arkadaşları, çevresi gibi faktörler etki eder. Ancak bunlardan, eğitim kurumları ve bilhassa temel eğitim basamağı olan ilkokul, sistemli ve planlı yapısı ile toplumsallaşma sürecinin en önemli unsurlarından birini oluşturmaktadır. Eğitim kurumları, toplumu meydana

getiren kişilerin ve diğer kurumların eğitimsel yönde ihtiyaçlarını gidermek, bireylerin dolayısı ile toplumun mutlu bir yaşantı sürmesini sağlamayı görev edinmiştir. Temel amacı budur.

İlkokul, hemen hemen bütün ülkelerde, ülke vatandaşlarına temel eğitim sağladığı için, eğitim sistemleri içerisinde önemli bir yere sahiptir. Okul öncesi eğitim her ne kadar sistemin ilk basamağını oluştursa da çoğu ülkede zorunlu kılınmadığı için, çoğu eğitimci tarafından ilkokul, çocuğun eğitim dünyasındaki ilk basamağı olarak kabul edilmektedir. İlkokul, uygulandığı ülke vatandaşlarına temel eğitimi sunması ile beraber ülkede ekonomik ve toplumsal kalkınmayı da sağlar(Demirel ve Kaya, 2005, s.48).

Dünyanın her ülkesinde, vatandaşların temel eğitimini oluşturan ilköğretim basamağı büyük bir önem taşımaktadır. Kandel'in söylediği gibi "İlköğretimin tarihi ulusun sosyal ve siyasal tarihinin özetidir" demiştir. Ülkelerin ilköğretim tarihlerini incelemek bizlere esasında o ülkenin toplum olma sürecinde geçirdiği değişim ve gelişim hakkında fikir verir (Gürkan; Gökçe, 1999, s.114).

İlköğretimin toplumsal niteliği hiç şüphesiz ki ülke kalkınmasında çok büyük önem taşımaktadır. Dünyanın en gelişmiş, sanayileşmiş ülkeleri olan, kimi zaman G-7'ler olarak da adlandırılan Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Almanya, Kanada, İtalya 20. yüzyıla ilköğretim ile ilgili sorunlarının neredeyse tamamını çözerek girmişlerdir. Zamanla hızlanarak artan ilköğretimdeki gelişmeler sonucunda bahsi geçen ülkeler kalkınma, ve modernleşme için ilköğretimi şart ve iyi bir zemin olarak görmüştür. Eğitimle ilgili sorunları büyük ölçüde çözen ülkeler bütün olumlu faaliyetler için ilköğretimi önşart olarak görmüştür. Sanayileşmiş ülkelerdeki gelişmeyi desteklediğini somut örnekler ile gördüğümüz ilköğretim basamağı, günümüzde hala pek çok ülkede gereken önemi layığı ile görememektedir. Dünyanın pek çok yerindeki okur-yazar oranlarının düşüklüğü de bunu ispatlar niteliktedir (Oktay ve Ramazan, 1992, s.49-58).

Günümüzde ilköğretim sorunlarını çözmüş olarak kabul gören ülkeleri incelersek, ülkelerin bu sorunlara çözüm arayışı ve çözüm buluş süreçlerinin ülke adına önemli kararlar alındığı savaş, ihtilal gibi kritik dönemler olduğunun farkına varırız. Örneğin, Fransa, 1789 İhtilali'nden hemen sonra çalışmalara başlamış, ülkedeki

toplumsal dayanışmanın ve vatandaş bilincinin ancak temel eğitim ile sağlanacağını farkına varmıştır. Yine bir diğer sanayileşmiş ülke olan Almanya, 1713'lerde ilköğretimin toplumsal öneminin bilincine varmış ve ilköğretim ile ilgili sorunlarını 19. yüzyılda çözümlenmiştir. Sanayileşmiş ülkeler şayet ilköğretim alanındaki sorunlarını doğru zamanlama ile çözümlemeseydiler, günümüzde belki de yer edinemeyeceklerdi. Doğru zamanlama da ilköğretim eğitiminin gücünden yararlanılarak, bireylerin toplumsal sürece uyumu sağlanmış olup, birlik ve beraberlik gücünden yararlanılmıştır. Hem gelişmekte olan, hem gelişmiş hem de geri kalmış ülkelerde eğitim yatırımları yapılırken, temel eğitimi oluşturan ilköğretim kademesine öncelik tanınmaktadır. Bireyler için kaliteli bir geleceğin yolunu, kaliteli bir ilköğretim süreci oluşturmaktadır (Gürkan; Gökçe, 1999, s.115).

2.8.2. İlköğretimin bireysel niteliği

İlköğretimin taşıdığı bireysel nitelikler gerek öğrenme psikolojisinde, gerek ise gelişim psikolojisinde genişçe yer kaplar. Bunun nedeni ilköğretim çağındaki çocuğun o yaşlarda, öğrenme ve sosyal beceriler kazanma çabalarının öne çıkmış olmasıdır. Eğitim sürecinin gerçekleşmiş olduğu 6-12 yaş aralığı Sigmund Freud'un psikoseksüel gelişim dönemlerinden gizil döneme, Erikson'un psikososyal gelişim evrelerinden ise başarılı olmaya karşı yetersizlik dönemine denk düşer (Yeşilyaprak, 2001, s.91).

İlköğretim sürecindeki bireye, eğitimciler ve ana-babalar, hassasiyet ile yaklaşmalıdır. Öncelikle, çocuğun, hiç bir yönüyle yetişkinin bir örneği olmadığını bilmeleri gerekir. Çocuk, bedenen, zihnen ve duygusal olarak farklı bir canlıdır. Şahsına münhasır hayatı vardır. Gelişme ve büyüme aşamaları da farklıdır (Ercan, 2000, s.3).

İlköğretimin süreci boyunca bireye, kendi ilgi ve yeteneği ölçüsünde başarılı olabileceği fırsatlar yaratılır, yeterli öğrenme etkinlikleri planlanıp, gerçekleştirilirse, birey, toplum içerisindeki kimlik gelişimi ve değişimini sağlıklı bir biçimde tamamlayabilir (Yeşilyaprak, 2001, s.49).

Eğitim göstergelerinden en önemlisi öğretmenin niteliğidir. Öğretmenin niteliği, dolaylı yollarla, ilköğretim eğitiminin bireyi etkileme süreci içerisinde yer almaktadır. Öğretmen, kendisini bir model olarak benimseyen, gelişimin doğal bir

sonucu olarak özdeşleşme gereksinimi olan ilköğretim çocukları için kritik bir önem taşır (Gürkan ve Gökçe, 1999, s.117).

İlköğretim kurumları, diğer eğitim kurumları gibi bireyin toplumsal yaşam içerisinde kendi kimliğini oluşturması için gereksinimi olan davranışları kazanması için bireyin hem bilişsel, hem duyuşsal, hem de devinimsel yönlerden gelişmesini sağlamak üzere çabalar ve etkinlikler içine girer. Bir bütün olarak bireyin gelişimini sağlamak eğitimin görevidir. Birey gelişiminin başlangıç noktası sayılan ilköğretim de, bireyin topluma uyum sağlamasında, yaşamını sürdürmesinde ve daha birçok bakımdan bireyin gelişiminde büyük önem taşımaktadır (Demirel; Kaya, 2005, s.107).

2.9. İlkokul Dönemi Çocukların Gelişim Özellikleri

2.9.1. Bedensel gelişim özellikleri

İlkokul döneminde kız ve erkek çocukların bedensel gelişimi birbirinden farklıdır. 7-9 yaşlarından sonra büyüme eski hızını göstermemektedir. Doğumdan itibaren erkek çocuklar kız çocuklara göre kızlardan daha güçlü, iridirler (Bakırcıoğlu, 2007, s.199).

Okul çağı döneminde vücut büyüme hızı bebeklikte ve ilk çocukluğa göre daha azalmış ve daha sabit bir hız olur. Bebekliğin ilk bir yılında 25 cm büyürken, 1-2 yaşında 10-12 cm'ye düşer okul çağı döneminde yıllık büyüme hızı 5-6 cm düşmektedir. Ağırlık artışı yıllık 2,5 kg'dır.(Kulaksızoğlu, 2003, s.15-16). Birinci sınıftan beşinci sınıfın sonuna kadar süt dişlerin yerini asıl dişler almaktadır (Kılıççı, 1989, s.72).

İlkokul çağına gelen çocukların motor becerileri gelişmiş olması beklentisi vardır. İlkokul çağındaki çocukların motor becerileri çocukluğun ilk döneminden daha düzgün ve koordinasyonu yüksektir. Koşma, atlama, asılma, zıplama, yüzme, bisiklete binme gibi bir dizi beceriyi düzgün bir şekilde yapmakta ve yapabildikçe bunlardan keyif almaktadır. Erkek çocuklar daha çok güçlü kas becerileri gerektiren aktivitelerde başarı gösterirken kız çocukları küçük motor becerilerinde daha başarılıdırlar (Arı, 2003, s.80).

Çocukların sağ ve sol el ayrımı 6 yaşından sonra belirginleşir. Bu çağ çocukların ince kas faaliyetlerinde gelişme görülür. Çocuklar önce daire, sonra kare veya dikdörtgen sonra üçgen çizerler. 7 yaşından önce baklava şeklini çizemezler. İnce küçük kas

becerilerinden olan el yazısı ile yazmayı 7 yaşın sonuna doğru daha düzgün yapmaktadırlar. 6 yaş çocuklarının %35'i, 7 yaş çocuklarının %70'i, 9 yaş çocuklarının %94'ü düğüm yapabilirler (Kulaksızoğlu 2003, s.16).

7 yaş çocuğu yazı yazarken parmakları üzerinde tam kontrol sağlayamadığından ve el göz koordinasyonu yetersiz olduğundan yazıları iri ve eğridir. 8-10 yaşlarında parmakları üzerinde hâkimiyetleri artar yazı ve çizgileri düzelir. 10-12 yaşları arasında ellerini bir yetişkin gibi kullanmayı öğrenirler (Arı; 2003, s.81).

2.9.2 Dil gelişim özellikleri

İlköğretim dönemindeki çocuklar artık dilin konuşma işlevi dışında okuma işlevini öğrenmek gibi uğraşları vardır. Okul öncesi kurumları çocuğun ev ortamı dışında ilk defa diğer dil ve görsel uyaranlarla tanışıp, çevresiyle etkileşimde bulunduğu merkezler olduğu düşünüldüğünde okuma-yazma gelişiminde büyük önem taşırlar. Okul öncesi eğitim kurumlarında çocukların katılmış olduğu tekerleme, kelime kafiye oyunları, bilmeceler, kukla oyunları, şarkı ve şiirler sayesinde çocuklar okuma öncesi dönemde cümlelerin kelimelerden, kelimelerin de hece ve seslerden oluştuğunu hakkında fikir sahibi olurlar. Öğretmenin bu faaliyetler sırasında çocuklarla birebir iletişim kurması veya grup çalışmalarında yer alması dil gelişimleri açısından büyük önem taşımaktadır. Çocukların kazanmış oldukları bu dil becerileri sayesinde okuma becerileri ve başarılar yüksek olmaktadır (Oktay ve Aktan, 1999, s.360-363).

İlkokul birinci sınıftaki çocukların dil gelişimi henüz tamamlanmamış olup gelişme göstermektedir. Resimlere, hikâyelere, masallara kelimelere karşı bu öğrenciler ayrıca ilgi duyarlar. Kelime öğrenme hızları yetişkin bir insandan daha fazladır. Çocuklar önce nesne veya varlıkların karşılıklarını daha sonra ise bu nesnelere niteleyen kelimeleri ve nesnelerin hareketlerini gösteren kelimeleri öğrenirler (Calp, 2003, s.14).

2.9.3 Sosyal-duygusal gelişim özellikleri

Çocuklar ilkokula başlamakla farklı bir sosyal çevrenin içinde kendilerini bulurlar. Bu yeni çevrede yeni arkadaşlıklar kurarlar. Yeni arkadaşları ile bütünleşirler. Okul mini bir toplumun özelliklerini taşır. Aynı toplum gibi kendi kuralları vardır. Toplumda olduğu gibi her bir parçasının kendi kuralları ve özellikleri vardır. Okulda

oluşan bu yeni sosyal çevrede çocukların sosyal çevrenin oluşturduğu genel eğilimlere uyma ya da onlara karşı çıkma alternatifleri olabilir. Ancak çocuk için içinde yaşadığı grubun bir üyesi olmak, bu grubu oluşturan kişiler tarafından sevilme ve önemsenmek ister ve bu durum onun için çok önemlidir. Çocuk grubun kendi içinde taşıdığı olumlu düşünceleri kaybetmemek için bazı olumsuz davranışlar sergileyebilir (Unutkan, 2003, s.57).

Okul öncesi dönemde sırasını bekleme, yardımlaşma, paylaşma, işbirliği, kurallara uyma, gibi davranışları öğrenmiş çocuk olumsuz duygular yaşamayacaktır. Okul öncesi eğitim kurumlarına çocuklara birey olduğunu fark ettirip, duygu ve düşüncelerini ifade fırsatı verdiği için bu çocuklar duygusal yönden hazır olarak okula başlamaktadırlar (MEB, 2006).

6 yaş çocuğu 2,5 yaşında olduğu gibi biraz huzursuzluk gösterebilir. 7 yaş çocuğu daha sakin ve uyumlu görünür. 10 yaşındaki çocuklarda da uyumluluk ve sakinleşme görülür. Engellenen ve ihtiyaçları karşılanmayan çocuklar öfke ve kızgınlık duyarlar. Kızgınlıklarını da sözel olarak ve hareketlerle ifade ederler. Çocuğun duygularındaki değişme hızı çabuktur (Kulaksızoğlu, 2003, s.16-17). 6-12 yaş arasındaki çocuklar ilkokulun ilk zamanlarında okuman becerisi, yazma becerisi ve aritmetik becerilerin yanı sıra oyun becerisi de kazanır. Bu kazanmış olduğu oyun becerisi çocuğa yeterlilik duygusunu beraberinde getirir. Bu becerinin kazanılamaması ise aşağılık duygusunu getirir. Çocuk kendinden beklenenleri başarabilmek için ciddi çabalar harcamaktadır. Bu çabaların başarısızlıkla sonuçlanması okul öncesi dönemde geliştirdiği kendini değerli hissetme duygusunu zayıflatır. Başarı ise çocuğun kendine güvenini ve saygısını artırır ve kendini değerli hisseder (Kılıççı, 1989, s.80-82).

2.9.4. Zihin gelişim özellikleri

Okula başlamanın ilk koşulu zihinsel yetenekleri bakımından 7 yaş çocuğunun yaşına uygun bir öğrenme ve kavrayış düzeyine varmasıdır. Okul çağındaki çocukların ilerlemeleri hem bir önceki dönemin başarıları üzerine yapılır hem de bir sonraki dönemdeki gelişimin temellerini atar(Onur, 1997, s.345). Okul çağındaki çocuk, Piaget'in Bilişsel Gelişim Kuramı'na göre Somut İşlemler Dönemindedir. Bu dönemde düşüncedeki ilerleme bir önceki döneme göre çok ileri düzeydedir. Bu dönemde, gerçek işlemlerin ortaya çıktığı belirgin şekilde gözlemlenir. İşlem zihinsel

bir faaliyetin davranışa dönüşmesidir. Bu dönemde çocuk bilgiyi zihinsel olarak izler ve zihnini bir düzene koyar, işler ve mantıksal bir sonuç çıkarır(Arı, 2003, s.81-82).

Bu dönemde çocuklar ben merkezilikten uzaklaşır. Başkalarının da kendilerine göre düşüncelerinin olabileceğini anlamaya başlarlar. Bu dönemde çocuk problem çözerken hem ileri hem de geriye doğru düşünebilme özelliğini (geriye dönebilirlik) yansıtır. Maddenin geçirebileceği görüntüsel değişimlere rağmen sabitliğinin ve değişmezliğinin (korunum) farkındadır. Bu dönemdeki çocuklar kapların biçim ve boyutları değişse bile içindeki sıvı miktarının değişmeyeceğini düşünebilirler, bütünü oluşturan diğer parçaların göz önüne alınması gerektiğini (odaktan uzaklaşma) bilirler (Yeşilyaprak, 2001, s.90-92).

2.10. İlkokul 1. Sınıf Çocuğunun Sahip Olması Gereken Yeterlilikler

Çocuklar ilkokula başlamakla birlikte hem farklı bir ortama girecek hem de bu ortam yoğun bir çalışmayı beraberinde getirecek. Bu nedenle ilkokula başlayacak olan çocuk duygusal, fiziksel, bilişsel ve sosyal yönden gelişim süreçlerini tamamlamış olmalıdır. Böylece bu çocuklar öğrenmeyi bilen, araştırmayı beceren, sorumluluk almaktan kaçmayan, paylaşımcı, çevresine karşı saygısı olan, kendine güvenen ve kendisini ifade ederken sıkıntı yaşamayan birey olarak yetişirler.

Çocuğun öğrenim ve gelişiminde birincil sorumlusu olan ana-babalar, ikincisi ise okulöncesi ve 1. sınıf okutacak öğretmenin en önemli rolü oynarlar. Dolayısıyla, 1. sınıf okutacak öğretmenin bu çocukların özelliklerini bilmesi son derece önemlidir.

Çocukların:

- Konsantrasyonlarını uzun müddet korumaları (40 dk. ders süresi)
- Yardım almadan tek başlarına giyinme becerisini (ayakkabı bağlama, düğmesini ilikleme v.b.) başarmış olmaları,
- Sırada ders süresince oturmaları,
- Kendi özbakımlarını kendileri yapabilmeleri,
- Temizlik alışkanlıkları oluşmuş olması (el yıkama, vb)

- Kurallara uymalı ve sabırlı olmaları,
- Teneffüs saatlerini süresini aşmamaları ve kendilerini korumaları
- Sorumluluk sahibi olmaları (ödev yapma gibi),
- Anneden sorunsuz bir şekilde ayrılabilmeleri,
- Evden ve anneden ayrı oldukları için anlaşmazlık yaşamamaları,
- Arkadaşları ve öğretmen ile iletişim kurabilmeleri,
- Diğer çocuklarla anlaşabilmeleri ve kendini savunabilmeli,
- Kendini kolayca ifade edebilmeleri,

İlkokul 1. Sınıfına başlayan öğrencinin okula uyum sağlamasını kolaylaştıran en önemli yeterlilik arkadaşlık ilişkilerini iyi kurması ve dolayısı ile iletişim kurma yeteneğinin gelişmiş olmasıdır (Oktay, 1999, s.82).

3. İLKOKULA BAŞLAMA YAŞINDAKİ DEĞİŞİKLİĞİN EĞİTİM ÖĞRETİME ETKİSİ

Bu bölümde okula başlama yaşındaki değişik çocuk, öğretmen, eğitim sisteminde konuya etki eden faktörler, konuyla ilgili kuramsal çerçeve ve daha önce yapılan araştırmalar incelenmeye çalışılmıştır.

3.1. Yeni sistem 4+4+4

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda yapılan bazı değişiklikler sonucu 8 yıllık kesintisiz ve zorunlu eğitimden kamuoyunda 4+4+4 olarak ta bilinen 12 yıllık kademeli ve zorunlu eğitime geçişte en büyük değişikliklerden biri birinci sınıfa başlaması gereken öğrencilerin yaşları arasındaki farklılıktır. 84 aylık öğrenci birinci sınıfa başlarken 60 aylık öğrenci de birinci sınıfa başlayacaktır. Yapılan bu yasal değişim eğitim sisteminde önemli değişiklikler yaparken, mevzu bahis yasanın kabul edilme ve uygulanması arasında yeterli süre olmadığından değişiklikler ile ilgili gerekli olan fiziksel ve pedagojik bir hazırlık yapılması için zaman olmamıştır. Bu konu eğitim bilimciler, eğitim sendikaları ve sivil toplum kuruluşları tarafından tartışılmış ve ciddi anlamda eleştirilmiştir (Tekin, s.1).

Kamuoyunda ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde ciddi anlamda tartışılan 12 yıllık zorunlu eğitim yasası Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'ndan 30 Mart 2012 tarihinde geçmiştir. 4+4+4 şeklinde yapılandırılan 6284 sayılı “İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” Cumhurbaşkanı Abdullah GÜL tarafından onaylandıktan sonra 11 Nisan 2012 tarih ve 28261 sayılı Resmi Gazete’ de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu yasada yapılan değişiklik ile ilkokula başlama yaşı 60 ay “çocuğun 5 yaşını bitirdiği yılın eylül ayı sonu” (Madde 3) olarak belirlenmiştir. 2012-2013 eğitim – öğretim yılında öğrenci velilerinden isteyenler 60 ayını dolduran çocuklarını ilkokulu göndermiştir. Böylece 60 – 66 ay yaş arasında olan 450 bin çocuk 2012/2013 eğitim-

öğretim yılında ilkokula başlamış bulunmaktadır. İl Milli Eğitim Müdürlükleri 60 – 66 ay arasındaki öğrencileri hangi sınıflara nasıl yerleştirecekleri konusunda kısa aralıklarla birbirinden farklı kararlar almışlardır. İlk önce bu grubun ayrı sınıflarda eğitim görmeleri istenirken daha sonraları karışık sınıfların oluşturulması için okullara yazı gönderilmiş ancak daha sonra tekrardan Milli Eğitim Bakanı 10 Ekim 2012 tarihli ATV haber programına yapmış olduğu bir röportajda ayrı sınıflarda olması gerektiğini söylemiştir. Böylelikle her okul konuyla ilgili farklı bir uygulama yapmıştır. Sınıfları yönetmelik doğrultusunda karışık oluşturan idareler tekrardan ayrı oluşturulması yönünde bilgi verilmesine rağmen, bu bilginin verilmesi okulun açılmasından bir buçuk ay sonraya denk gelmesinden dolayı oluşturulan sınıfları tekrar değiştirmemiştir. Bu grubun okula uyumunu daha kolay hale getirme için birinci sınıf müfredatında değişiklik yapılmış, 14 haftalık bir oryantasyon (Akt. Uğur Tekin) programı uygulanmıştır. Buna ilaveten, oyun ve fiziki etkinlikler dersi müfredata eklenmiştir (Akt. Tekin, s.1).

Zorunlu eğitim ile ilgili konuya eleştirel yaklaşan ve devletin eğitim ile ilgili bu tasarrufunu olumsuz karşılayan bir grubun yanında demokratik yollarla tek başına iktidarla iş başına gelen bir hükümetin bu konuda tasarruf etme hakkını savunan görüşlerde vardır. Şöyle ki;

Karakaş (2012: 24), zorunlu eğitimin kesintili olarak 4+4+4 şeklinde düzenlenmesinin kamuoyunda tartışılmasının, Türkiye’de eğitimin genel anlamda tartışmaya açılmasının önünü açacağını ve bunun bir fırsat olduğunu savunur. Kamuoyunda yapılan tartışmalar içerisinde ise eğitimi ilgilendiren kararlarda siyasetçilerin taraf olmaması sadece alınan kararları uygulaması, kararların ise uzman eğitimciler tarafından alınması gerektiğine dair görüşler vardır. Karakaş, “demokrasinin, hukuk devletinin özü de kamu hizmeti üretiminin nitelik ve niceliğinin seçilmişler tarafından belirlenmesine dayanır” der ve halk tarafından seçilen ve iktidarı oluşturan siyasetçilerin eğitim ile ilgili konularda tasarruf sahibi olmaması yönündeki yaklaşımın, eğitimin bir kamu hizmeti olmasından dolayı demokrasinin ruhuna aykırı olduğunu belirtir. Karakaş, Türkiye’de halk tarafından seçilmiş olan kişilerin eğitim konusunda karar alma yetkisinin olmaması yönündeki yaklaşımın kamu hizmetlerinin her anlamda genellikle seçilmişler tarafından üretilmesine inanılıp güvenilmemesi ile ilgili olduğunu savunur. Türkiye’de eğitim alanında demokratik idare biçimiyle bağdaşmayan bir yapı olarak Talim ve Terbiye

Kurulu bir “somut bir vesayet kurumudur” ve bu kurum eğitim alanında “temel belirleyici kararlarda etkili” olmakta; ders kitaplarını, eğitim programlarının içeriğini belirlemektir. Talim ve Terbiye Kurulu’nun mevcut yetkileri bakımından seçilmişlerin kamu hizmetlerini üretmesinde ikinci planda kalmasına neden olduğunu ve bu yüzden “lağvedilmesi gerektiğini” savunur.

Diğer bir eleştirel yaklaşım ise; yeni eğitim sisteminin tatmin edici bir şekilde yapılmadığı yönündedir. Bunun nedeni olarak da 18 Haziran 1983 yılındaki yasa ile 1983–1984 yılı Eylül ayında 5 yaşını bitirmiş yani 60 aylık olan çocuklar 1. sınıfa kayıt edilmiştir. Yeni tasarıda da 1983 yılındaki yaş grubunun okula kayıt edilmesi kararı alınmıştır. Yeni sistem uygulamaya girerken hazırlık yapılmadığı için, öğretmenlerin konu ile ilgili eğitimi, gerekli olan materyal, programlar planlanmadığı için uygulama başarılı olamamıştır (Yeditepe Üniversitesi Sunusu,2014).

Yayla (2012: 24), ülkemizde eğitim süresi ile ilgili yapılan tartışmalardan yararlı sonuçlar elde edilemeyeceğini, 4+4+4 sisteminin olumlu-olumsuz yönleri itibariyle büyütüldüğünü savunur. Ona göre, Türk eğitim sisteminin sorunlarının temelinde, eğitim alanında hâkim olan ideoloji tek başına bir sebep değildir; eğitim sisteminin yapısal özellikleri bizatihi sorunların ana kaynağını oluşturmaktadır. Tevhid-i Tedrisat Kanunu’na dayalı olarak Türk Eğitim Sistemi’nde devletin yetki sahibi tek organ olmasının geçmişte de gelecekte de şimdi de beraberinde sistemden memnun olan ve memnun olmayan grupları meydana getirecektir. Bu anlamda tartışılacak asıl sorunun devletin eğitime müdahil olup olmaması gerektiği ve müdahil olacaksa da bunun sebeplerinin ne olacağını olmalıdır. Devlet eğer eğitime müdahale edecekse bunun bir sahiplenme anlamına geldiğinin ve bu sahiplenmenin ahlaki ve meşru olup olmadığı tartışılmalıdır. Devletlerin eğitimi tek başlarına sahiplenmelerinin yaklaşık olarak 150 yıllık bir geçmişinin olduğunu ve bu sahiplenme nedeninin öne sürüldüğü gibi eğitimde fırsat eşitliğinden ziyade eğitimin toplumu kontrol altına almak için bir araç olduğunu ileri sürer. Devletlerin benimsediği değerler sistemi çerçevesinde “tek yönlü eğitim yapmaktan uzak kalması” gerektiğini, böyle olmaması durumunda devletlerin benimsediği değerler sistemi dışında herhangi bir değer sistemini benimseyen vatandaşların “ikinci sınıf vatandaş muamelesi” göreceklerini ve onların ilerlemelerinin devletler tarafından engelleneceğini savunur.

Yayla (2012: 24), günümüzde devletlerin eğitim alanında eğitimin ekonomik desteğini sağlayarak, ders içeriklerini belirleyerek veya “manipüle ederek” ve eğitim için gerekli hizmeti sunarak egemen olduklarını, devletçiliği en katı haliyle benimseyen devletlerde bu üç değişkenin birlikte devlet tarafından eğitim alanında uygulandığını iddia eder. Ona göre, ülkemizde devlet, eğitimi finanse edip, okullarda okutulacak derslerin kapsamını belirleyip, eğitim anlamında gerekli tüm hizmeti sunup eğitimde tek iktidar sahibidir. 4+4+4 şeklinde düzenlenen zorunlu eğitimin kamuoyunda bu denli tartışıldığı halde, eğitimde tek iktidarın neden devlet olduğunun sorgulanmadığı hattı zatında devletin eğitimle ilgili bu denli söz hakkı olmasının devam etmesi yönünde toplumsal bir fikir birliği olduğunu savunur. Yayla, eğitim konusunda devletin bu gücünün Türk eğitim sisteminin en önemli sorunu olduğunu ve bütün problemlerin yegâne sebebinin bu söz sahibi olma olduğunu dile getirir. Devlet bu politikası ile eğitim rekabete kapalı hale getirilir ve ülkemizde eğitim verimsiz hale getirilir.

Zorunlu eğitimin üç kademe şeklinde 12 yıla çıkarılması ile ilköğretim kademesi fiilen sonlandırılmış olmakla birlikte ilköğretim çağı 6-13 yaş olarak belirlendiğini ve gerek kanun maddeleri gerekse kanunun uygulanmasına yönelik bu düzenlemeler hakkında kamuoyunda yoğun tartışmalar yaratıldığını söylemiş ve kendisi ise bu kanunlar üzerinde yapılan düzenlemelerin Türk eğitim tarihinde dönüm noktası olduğunu, çünkü düzenlemeler, geçmişten beri Batı taklitçiliğiyle geliştirilmiş olan eğitim politikasının artık geride kaldığını ve toplumun kültürüne uygun eğitim politikaları geliştirmeye başladığını savunmuştur. Başbakan 2012 yılının Ocak ayında dindar nesil yetiştirme konusunda eleştiri yağdırıldığını ve yapılan yeni düzenlemelerle bu fikre gölge düşürdüğünü belirtmiştir. Bunun bir dayatma olmadığı anlaşıldığını ve bu kanunun çoğulcu bir eğitime fırsat verdiğini belirtmiştir. Yani ister ateist ister deist vb. insanlar meşruiyet kazandırmış ve bundan dolayı insanlar ötekileştirilmemiştir. Bu yasal düzenlemenin neler getirip götüreceği zaman içinde anlaşılacağını savunmuştur (Uygun, 2013, s.61,62).

Zorunlu eğitimde yapılan ve 4+4+4 olarak bilinen düzenleme, kesintili olduğu için öğrencilerin erken yaşlarda yeteneklerinin keşfedilmesi ve yetenekleri doğrultusunda ailelerin yönlendirilmesi sonucunda öğrencilerin bu yetenekler doğrultusunda eğitim hayatına devam etmesine fırsat vermesi açısından önemlidir. Böylece öğrenciler kendilerini gerçekleştirme fırsatını daha erken dönemde yakalamanın yanı sıra Türk

Eğitim sistemi de daha verimli hale gelme şansı elde eder. Ancak zorunlu eğitime başlama yaşı 66 ay olarak belirlenmesi beraberinde bazı sıkıntılarını da getirmektedir. Çocukların eğitime başlamada mutlaka dikkate alınması gereken özellikler onların fizyolojik, psikolojik ve zihinsel gelişimleridir. Çocukların 66 ayını doldurması ilkokul için gerekli olan gelişim seviyelerine ulaştığı anlamına gelmemekte ve bu konuda farklı fikirler öne sürölmektedir.

3.2. Oyunun ve Okul Öncesi Eğitimin Önemi

Okul öncesi dönem, 0-6 yaş dönemini içene alan, gelişimin en hızlı olduğu dönem olarak tanımlanır. Doğumdan itibaren, hatta doğum öncesinde anne karnında başlayan bu dönem sosyal, duygusal, zihinsel, bedensel ve dilsel gelişim açısından çok önemlidir ve bireyin geleceğine şekil veren özellikler bu dönemde kazanılır (Üner, 2011, s.11).

Okul öncesi dönemindeki çocuk oyun oynayarak, yaratıcılığını ve hayal dünyasını geliştirmesine, dış dünyayı tanınmasına ve yetişkin becerilerinin kazanılmasına yardımcı olarak; bedensel, zihinsel becerilerini arttıracak şekilde çeşitlilik kazanmaktadır.

Yaşamın ilk yıllarından itibaren, çocuğun gelişiminin her evresinde etkin olan oyun, büyük bir öneme sahiptir. Hemen hemen her türlü gereksinimi giderebilen, dış dünya ile uyumu kolaylaştıracak kadar etkili bir kaynak olan oyun; çocuğun çevresini tanınmasına, keşfetmesine, yeni deneyimler kazanarak yeteneklerinin artmasına yardımcı olmakla birlikte, dilini kullanarak duygu ve düşüncelerini ifade etmesine, çevresiyle ilişkiler kurarak iletişime geçmesine, toplumsal birtakım rolleri benimsemesine katkı sağlamaktadır. Oyun oynamak, çocuk için eğlendirici ve dinlendirici bir unsurdur. Çocuğun kişilik gelişimini destekleyerek bağımsızlığını kazanmasını sağlar, dikkat süresini artırarak problem çözmeye yardımcı olur. Kısacası; çocuğu yaşama hazırlayan ve her türlü gelişimini destekleyen, tüm önemli özellikler oyun yolu ile kazanılmaktadır. Bu özelliklerin gerçeķleşmesinde oyunla birlikte, oyuncaklara ve oyun materyallerine ihtiyaç duyulmaktadır. Çocukların gerçeķ dünyası ile hayal dünyası arasında bir köprü görevi üstlenen, oyun; onların gelişimlerini destekleyerek, eğlence ve mutluluk kaynağı oluşturmakta, neyi, nasıl,

ne şekilde, nerede yapabileceğini öğreterek bu konuda onlara yol göstermektedir (Koçak, 2000, s.79-81; Şahin, s.78-82).

Çocuğun kapasitesini kullanabilme yeteneğini mümkün olduğu kadar üste çıkarılması ve böylelikle bütün yaşamı süresince kendini gerçekleştirme sadece aile ve eğitimcilerin beraber çalışması ile mümkün olur. Çocuğun 0-6 yaş arasındaki tüm yaşadıkları, aldığı eğitim ve karşılaştığı tepkiler, potansiyelinde var olan birikimin nasıl gelişeceğini ve nasıl bir kişilik olarak ortaya çıkacağını belirler. Okul öncesi eğitim eğer çok iyi hazırlanmış, bilinçli bir eğitim programı içinde gerçekleştirilebilirse çocuğa sonraki dönemlerdeki bilişsel, sosyal, duyuşsal ve birçok gelişim bölümü için en uygun zemini hazırlayabilecektir (Aydın, 2000, s.132).

“5 yaş çocuklarının derslere dikkatini vermesi oldukça zordur. Bu sebeple tüm gelişmiş ülkelerde, bu akademik verilere istinaden 3-5 yaş arası çocuklara, oyunu yaşama hazırlayan bir etkinlik olduğu düşünülerek okul öncesi eğitim verilir, böylelikle öğrencilerin zihinsel ve fiziksel becerileri geliştirir. Böylece çevresi ve arkadaşlarıyla oyun oynayarak sosyal yönden hayata hazırlanmış olur. Bu sayede 3 yaşında okul öncesi eğitim kurumlarına giden çocuklar 2 yılda (prekindergarden) oluşan gelişim sayesinde 5 yaşında okula hazır olması için anasınıfına (kindergarden) başlar. Yine eğitimle beraber oyun, boyama, yapboz gibi çocukları geliştirmeye yönelik eğitimler verilir. Bu eğitimler sonucunda çocuk ilkokula başlamaya hazır hale gelir. Bu dönem aynı zamanda çocuğun ilkokula başlaması için önceden yapılan hazırlığın evresidir. Bu evreyi okul öncesi eğitim olarak geçirmiş olan çocuklar 6 yaşında okula başladıkları zaman okul öncesi eğitimi almamış çocuklara nazaran birinci sınıfa daha kolay uyum sağlar ve öğrenmeye daha açık olur. Aynı zamanda öğrenme isteği ve ders dinleme yetenekleri daha çok olduğu yapılan araştırmalar sonucunda ortaya çıkan hakikatlerdir. Ülkemizde okul öncesi eğitim son yıllarda önem kazanmıştır. Ancak yine de ülkenin geneli itibari ile okul öncesi eğitimin yaygınlaştığı söylenemez. Ayrıca ülkemizde okul öncesi eğitim veren okulların büyük bir kısmı ücretli olduğundan daha çok gelir düzeyi iyi ve orta olan veliler çocuklarına okul öncesi eğitim aldırabilmektedir (<http://www.agahaydin.com>).

3.3. Yeni Sistemde Öğrencilerin Durumu

Ülkemizde eğitim öğretim uygulamalarında ve okula başlama yaşında farklı yıllarda değişiklikler olmuştur.

Yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen bulgulara göre farklı ülkelere göre çocukların gelişimi ile okula başlama yaşı arasındaki ilişkide değişiklik gözlemlenmiştir.

Amerika'da yapılan çalışmalar anasınıfına başlama yaşında olmasına rağmen yaşlılarından biraz daha büyük olan çocukların yani okula başlama yaşı geldiği halde okula daha geç başlayan çocukların kendisinden küçük olanlara göre başarılarının daha iyi olduğu bulunmuştur (Dağlı,2012).

Başka bir grup araştırmada ise okula geç başlayan ile erken başlayan öğrenciler arasındaki farkın en geç üçüncü sınıfta ortadan kalktığı tespit edilmiştir. Hatta okula erken başlayan öğrencilerin öğretmenlerine karşı daha olumlu hisler beslediği bulunmuştur. Başka bir grup araştırma ise okula küçük başlayan çocukların okula erken başlamayan yaşlılarına göre başarısız olma riskinin daha fazla olduğunu göstermiştir. Yine Amerika'da yapılmış olan araştırmalara göre okula erken başlamanın eğitim hayatına erken son vermek, orta yaşa gelindiğinde uyum sıkıntısı yaşamak ve ölüm oranının artması ile bağlantılı olduğu tespit edilmiştir. Başka bir araştırmaya göre ise; okula başlamak için bir yıl bekleyen çocukların yaşlılarına göre başarılarının düşük olduğu ve dahası bu durumun ilerleyen sınıflarda da devam ettiği bulunmuştur. Uganda'da ise; okula daha geç yaşta başlayan çocukların okulu bırakma, okuldan ayrılma ve ya okuldan atılma olasılıklarının okula erken yaşta başlayanlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. İngiltere'de yapılan bir araştırmada okula erken başlayan erkek öğrencilerin okuma güçlüğü yaşadıkları, okula ve okumaya karşı negatif his geliştirdikleri gözlemlenmiştir. Almanya'da yapılmış olan bir çalışma, okula belirlenen tarihten erken başlamanın öğrencilerin zihinsel gelişimleri yönünden çok fazla fark yaratmadığını ancak zihinsel gelişim alanı dışındaki alanları olumsuz etkilediğini ortaya koymuştur (Dağlı,2012).

Türkiye Çocuk ve Genç Psikiyatrisi Derneği, Gelişimsel Pediatri Derneği, Sosyal Pediatri Derneği, Türkiye Milli Pediatri Derneği, Türk Pediatri Kurumu, Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği tarafından desteklenen ve 2012 yılında Türk Tabipleri

Birliği tarafından yayınlanan ocukların Gelişim Süreçleri ve Okula Başlama isimli makalede ise; Okul olgunluğu gelişmemiş bir çocuğu bu eğitim basamağını atlatıp okula başlatmanın neticelerini şöyle açıklar (www.ttb.org.tr).

- Oyun, çocukların gelişimlerinin sağlanmasında büyük öneme sahip olan, onların hayatı daha kolay benimsemelerini sağlayan ve yaşamlarında ayrılmaz bir parça olarak görölmektedir. İlköğretim döneminde oyun zamanı azalmış olacak çocuğun gelişiminin en hızlı olduğu dönemde büyük zarar verecektir (www.ttb.org.tr).

- Okula başlayan çocukların ayrılma korkusunun olması normal olabilir. Fakat küçük yaştaki çocuklarda okula başlarken ayrılık korkusu yaşama olasılığı, okula 6 yaşında başlayan çocuklara göre daha fazla ve şiddetlidir. Ayrılma korkusu sebebiyle okula ve başka bir yere gitmek istememektedirler. Bilhassa bu çocukların okul öncesi eğitim almadıklarında tehlike daha da artmaktadır (www.ttb.org.tr).

- Çocuk çevre ve toplum kurallarına uygun olamayan bir davranış sergilediğinde tepkiyle karşılaşır ve bunları tekrarlaması gerektiğini anlar. 5 yaşındaki bir çocuk ise dürtü kontrolü bu tam olarak geliştirememiştir. 5 yaşındaki çocukların sınıftaki davranış kontrolünü sağlamasında, sırasında oturmasında, ikazlardan ders almasında ve sınıf kurallarına uymasında sıkıntı yaşama olasılığı daha fazladır. İnsanın en duyarlı dönemi olduğu bu dönem de çocuk çevresindeki olaylardan kısa sürede etkilenir, bundan dolayı çevre imkânlarının hazırlanmasının, çocuğun çeşitli ve nitelikli uyarıcılarla karşı karşıya bırakılmasının çocuğun zihinsel ve diğer gelişimlerini etkiler (www.ttb.org.tr).

Bireylerin çocukluk evrelerinde içinde bulunduğu ortam ve o zamanlarda kendisine sağlanan eğitimin niteliği gelecekteki başarısını ve bununla beraber ilerideki yaşam kalitesini büyük ölçüde belirler. Çocuğun bu özellikleri göz önündü bulundurulduğunda, bu oyun çocuklarının direk programlı öğrenme sistemine geçişleri eğitimlerindeki başarısızlığı artıracaktır. Okul öncesi yaşındaki çocukların gerektirdiği bilgi, beceri ve tavırları ilkokulda kazanmaları biraz zordur.

- Programlı eğitimde oyun çocuğunun kazanamadığı ve bilemediği birkaç yetenekleri sergilemesi, sınıf içinde kurallara uymak, 40-50 dakika sırasında oturup ders dinleyebilmek gibi davranışlar görülecektir. Bu yaştaki çocuklar düşüncelerini

ifade etme yetenekleri sözel olarak daha gelişmediğinden endişeli olduğu zamanlarda genellikle ilk çocukta aşırı bir hareketlenmedir (www.ttb.org.tr).

Hareket çocukların gelişimi için en önemli ihtiyaçlarıdır. Çocuğun bedenini ve yaşadığı çevreyi tanıması, gelişme aşamasında olan kaslarını çalıştırması ve kaslarını güçlendirmesi için harekete ihtiyaç vardır. Okula başladığında ise çocuğun hareketleri ister istemez bir kısıtlanacaktır. Hareketi kısıtlamaya uğrayan öğrenciler de sınıf içinde hareket etme ihtiyacı duyduğundan sınıfın düzenini bozacak ve öğretmen tarafından hiperaktif gibi tabirlerle değerlendirilip belki de gereksiz yere pedagoga yönlendirilecektir. Ayrıca çocuğun yaşadığı bu tedirgin hal ve hareket ihtiyacı dikkatini toplamasını engelleyeceğinden öğrenmesi yavaşlayacak ve zaten olumsuzluklarla başladığı birinci sınıfta daha da geride kalarak “öğrenme güçlüğü” veya “zekâ geriliği” gibi yaftalara maruz kalacaktır.

- Altı yaşından küçük çocukların ince motor becerilerin, el-göz koordinasyonunun, soyutlama, odaklanma, işlemsel düşüncenin ve dikkatini toplama yeteneklerinin gerektiği kadar gelişmemiş olması nedeniyle bu yaşta ilkokula başlayan çocuklar eğitim hayatlarında zorlanacaklardır ve dolayısıyla öğrenme hızları da diğer öğrencilere nazaran yavaş olacak ve yazı yazmada sıkıntı yaşayacaklardır (www.ttb.org.tr)

Bu yaştaki oyun çocuklarının okuldaki bocalamaları bilimsel açıdan normal olmasına rağmen, ilköğretimin programlı eğitiminde gerekli eğitimi alamayacaklardır.

- Oyun çocuklarının öğretmenden çok ikazlar alması sonucunda, çocuk kendisini sınıfta kabiliyetsiz, yenik, başarısız olduğunu algılamaya başlayacaktır. Eğitim için yolun başındayken, kendisine olan güven duygusu sarsılacak, ‘ben başarısız biriyim’ hissi uyanacaktır. Eğitimin daha başında bu duygulara kapılan çocuklar, zekâlarında bir şey olmasa dahi, okuldan çok çabuk sıkılacak ve uzun süren eğitim hayatına devam etmemeyi tercih edeceklerdir (www.ttb.org.tr).

- Birinci sınıfa başladıkları anda 6 yaşındaki öğrencilere göre oldukça geriden eğitim hayatına başlayan yaş öğrencilerinin bu geri kalma durumu bütün eğitim hayatı boyunca devam edecek ve hatta ileride birlikte girmek zorunda oldukları SBS,

LYS gibi yarışma sınavlarında da başarılı olma şansları düşük olacaktır (www.ttb.org.tr).

- Sınıf öğretmenlerinin aldıkları eğitim okul öncesi öğretmenlerinin eğitiminden farklıdır. Sınıf öğretmenleri 5 yaş çocuğunun gelişimsel özelliklerini, eğitim anlamındaki ihtiyaçlarını ve dahası onlara uygun eğitim yöntemlerine hâkim değillerdir (www.ttb.org.tr).

Yukarıda belirtilen güçlükler, karışıklıklar, olumsuz alışkanlıklar sonucu olarak bu yaş grubu öğrenciler her anlamda okula kendilerinden daha büyük başlayan öğrencilere karşı bir sıfır geriden eğitim hayatlarına başlamış olacaklardır. Kanımızca yeni eğitim sisteminde ilköğretime başlama yaşının tekrar bir gözden geçirilmesi gereklidir. Bu konuda aileler ve özellikle öğretmenlerin bilinçlendirilmesi ve gerekli eğitimlerinin aldırılması gerekmektedir.

3.4. Yeni Sistemde Öğretmenlerin Durumu

Kamuoyunda 4+4+4 eğitim sisteminin resmen yasalaşması sonucunda ilkokullar 5 yılda 4 yıla inmiştir. Bunun sonucunda sınıf öğretmeni fazlalığının ortaya çıkacağı ve öğretmenlerin norm fazlası olacağı sürekli olarak tartışılmıştır. Gerçi bakanlık sık sık açıklama yaparak öğretmenlerin bu duruma düşmeyeceği sorun olsa dahi üstesinden gelineceğini ifade etmiştir. Eğitim-Bir-Sen (2012) 4+4+4 eğitim sisteminin yasalaşmasıyla bu sorunu aşmak için bazı teoremlerde bulunmuştur (www.egitimbirsen.org.tr).

- Sınıf öğretmenlerinin geçici olarak ihtiyaç oldukça 5. sınıfların derslerine girmesi
- Öğretmenlerin muhtemel bir norm kadro değişimiyle okullarından ayrılmasına olanak vermemek için öğretmenlerin beklentileri dışında üç yıl süre ile yer değiştirme zorunda bırakılmasını önleyecek geçici madde ile bir düzenleme yapılması.
- Sınıf öğretmenlerinin, mezun oldukları yükseköğretim programları itibariyle branş öğretmenliğiyle ilişkilendirilmesi mümkün olanların

talepleri sınırında branş değişikliği hükmünün sıkıntıya sebebiyet vermeden alınması.

- Yeni sınıf açma imkânı olan okullarda 30 ve üzeri öğrencisi olan sınıfların bölünmesi.

2012-2013 eğitiminden sonra Eğitim-Bir-Sen'in sunduğu tavsiyeler ciddiye alınmamıştır. Yeni sistemde ilkokulun beş sınıftan, 4. sınıfa düşürülmüştür. Bunun sonucunda sınıf öğretmenlerinin çoğu norm fazlası durumunda kalmıştır. 5. Sınıfa ders veren bu öğretmenlerin 60-66 aylık çocuklara yani 1.sınıflara ders vermek zorunda bırakılmıştır. Bakanlık bu konuda norm fazlası öğretmenlerin sorunlarını çözmek için alan değişikliği kararı almıştır.

TTK'nın 12.9.2012 ve 5110 sayılı çalışması yönünde istendiği zaman "Sınıf öğretmenleri aşağıdaki öncelik sırasına göre; yükseköğrenimleri diğer alanlara atanmaya kaynak teşkil edenler öğrenimlerine göre atanabilecekleri alana veya diplomalarında yazılı olan yan alana ya da öğretmen yetiştiren iki yıllık yükseköğretim kurumu mezunları lisans tamamladıkları alana, alan değişikliği başvurusunda bulunabileceklerdir" (<http://www.haberx.com>) şeklinde bir imkân sunulmuştur. Bu durumda mezuniyetlerinde yan alana sahip kişiler farklı bir alana yönlenmek zorunda kalmışlardır. Bunun yanında, hükümdeki bazı mevzuların problemli olduğu devamlı olarak gündemde yerini korumuştur. Önemli olan sorunda, okulların açılmasına az bir zaman kala bu kararın alınması sebebiyle, öğretmenlerin bir çocuğu yer ve alan değiştirmek zorunda kalmış sonucunda ise okullarda sınıf öğretmeni açığı olmuştur.

3.5. Yeni Sistemde Okulların Durumu

Bu yeni eğitim sisteminde medyada ve uzmanlar tarafından farklı görüşler gündemde sık sık yer almaktadır. Pedagojik açıdan incelendiğinde erken yaşta alınan eğitimin faydaları büyüktür. Fakat bunun için eğitimin ilkokuldan ziyade okul öncesinde yapılması daha doğrudur. Bir de okulun ve öğretmenlerin bu yeni sisteme hazır olup olmadığının da değerlendirmeye alınması gerekmektedir.

"4+4+4 eğitim sisteminde mevcut okulların fiziki altyapıları son derece verimsizdir. Bu okullar 7-8 yaşında olan çocukların fiziki özelliklerine göre tasarlanmıştır ve

bunun için gereken önlemler alınmamıştır. Mesela sıra, sandalye, tuvalet ve lavabolar bu yaştaki çocuklara göre yapılmamıştır. Sınıfların kalabalık olması aynı sırada 4-5 öğrencinin oturması hele 60-71 aylık hareketli olan bu çocuklar için ciddi kaza tehlikeleri içermektedir”(www.egitimsen.org.tr).

Sınıf sayıları kalabalık, sınıflarda bulunan araç gereçlerin öğrenci düzeyine uygun değil, 1. ve 2. kademe okulların birbirinden ayrılmasının gerektiği, sınıf dışında kullanılan lavabo, tuvalet ve okul bahçesinin 72 ay altı çocukların gelişimlerine uygun değil, sınıf içi etkinliklerin yapılması için sınıf yapılarının uygun değildir. Bu sonuçlar göz önüne alındığında sınıflardaki öğrenci sayıları azaltılmalıdır. Özellikle birinci sınıflarda öğrencilerin daha çok ilgiye gereksinim duyacağı da dikkate alındığında daha az mevcutlu sınıflara ihtiyaç vardır. Bununla birlikte sınıflarda bulunan ekipmanlar öğrenci düzeyine uygun hale getirilmeli, lavabo, tuvalet, kantin ve okul bahçeleri çocukların ihtiyaçlarını karşılayabilecek ve gelişim özelliklerine uygun hale getirilmelidir. (Zelyurt, Özel, 2015)

Ders kitapları öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerine uygun olmadığı için yeniden düzenlenmeli, kitaptaki metinler daha kısa olmalı, kitapta verilen örnekler çocukların günlük yaşantılarından seçilmeli, program esnek hale getirilmeli ve özellikle öğretmenlerin program üzerinde istedikleri değişimleri yapabilmelerine olanak sağlanmalıdır. (Zelyurt, Özel, 2015)

Okula sosyal-duygusal uyumda yaşanan sorunların başlıca nedenleri arasında altına kaçırma, okul sıralarının 60-66 aylık öğrencilerin fiziksel özelliklerine uygun olmaması, 40 dakikalık sürenin uzunluğu-tenefüslerin kısalığı, farklı yaş gruplarının aynı sınıfta bulunması, anneden ayrılamama ve zihinsel olarak okula hazır olmama yer almaktadır (Çufaoğlu, 2012)

Bu eğitim sisteminde okulların alt yapısı (tuvalet, sıralar, vs.) hazır olması gerekmektedir. İlkokulda okutulacak kitaplar okul yöneticileri tarafından okula kayıt yaptırması muhtemel öğrenciler hesaplanarak bir önceki eğitim öğretim yılında bakanlıktan talep edilir. Ancak okula başlama yaşında böyle bir değişikliğin yapılacağı daha önceden belli olmadığı ve kitap talepleri yapıldıktan sonra değişiklik yapıldığı için, okullar açıldığı zaman ders kitabı eksikliği ortaya çıkmıştır. Bu eksiklikler zaman içinde giderilmeye çalışılsa bile, bazı okullarda okul açıldıktan iki

üç ay sonra kitaplar tamamlanmıştır. Okullarda bu yeni sistem için hazır olması, bir yandan fizikî koşul şartıyla diğer taraftan eğitim yöntemleri, atmosferi, müfredat ve gereçlerle eğitimde ilerleyişi teşvik eden vasıfta olması manasına gelmektedir. MEB kesintisiz sekiz yıllık ilköğretimin, 4+4+4 düzenlemesiyle ilköğretimin dört yıl ilkokul ve dört yıl ortaokul olarak ayrıştırılmasıdır. Bu sistemle büyük yaştaki çocuklarla küçük yaştaki çocukların aynı ortamı paylaşmasını engellemiştir. Fakat önemli olan sorun ise erken yaşta okula başlayan çocukların şu anki okul ortamları hala hazır değildir. Şöyle ki, eski yaş gruplarına göre sıraların olduğu, eğitimi teşvik edici eşyaların olmadığı, lavaboların bu yaş grubuna göre yapılmadığı görülmektedir. Okulun altyapısıyla ilgili sorunların yanında bir de okul idarecileri ve öğretmenler bu eğitim sisteminde bu oyun çocuklarına eğitim ve sosyal ihtiyaçlarına cevap verebilecek hazırlıkları yapamamıştır

Bu çocuklar okula başlarken değişik ruh haliyle ve kapasiteyle başlarlar. Biraz açıklarsak; “ABD’de yapılan bir incelemede gelir seviyesi düşük 3 yaşındaki bir çocuk ortalama olarak 600 kelime, gelir seviyesi yüksek olan çocuklarda ise 1200 kelime hazinesi olduğu anlaşılmıştır. Bu farklılıklar ilerideki eğitim yıllarında daha da büyümekte ve eğitim başarısındaki farkı gün geçtikçe ortaya koymaktadır. Diğer bir önemli konuda davranış ve sınıf yönetimidir. Sınıftaki disiplini 5 yaşındaki bir çocukla 7 yaşındaki bir çocuğun algılaması zordur (<http://www.cnnturk.com>). Acilen öğretmenlerin farklı yaşlardaki ve karakterdeki çocukları sınıftaki disiplini ilgili beceriyi sağlamak gereklidir. Bu konuda öğretmenlerin sınıf yönetimiyle formasyon almaları şarttır.

3.6. Dünyada Okula Başlama Yaşı

Çeşitli ülkelerin ilkokula başlama yaşını incelediğimizde şu sonuçlara varılmıştır. Balcı’nın ve Gülcan’ın Türkiye’de dâhil olmak üzere çeşitli ülkelerin eğitim sistemini incelemiş ve bu ülkelerin eğitime başlama yaşlarıyla ilgili bilgiler verilmiştir. Bu ülkelerin okula başlama yaşlarının 5 ile 7 yaş arasında değiştiği görülmektedir.

Garrido’ya göre farklı ülkelerde ilköğretime başlama yaşı ile ilgili bilgiler, Çizelge 1’de verilmektedir.

Çizelge 3.1. : Çeşitli Ülkelerde Okula Başlama Yaşı

Başlama Yaşı				
Ülkeler	5 yaş	6 yaş	7 yaş	Ülkeler Toplamı
Afrika	2	14	6	22
Güney Amerika	1	10	3	14
Asya ve Okyanusya	3	10	2	15
Arap Ülkeleri	-	7	1	8
Batı Avrupa ve Kuzey Amerika	3	12	3	18
Doğu Avrupa	-	3	6	9
Toplam	9	56	21	86

Kaynak: <http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr>

Yine Garrido; ilköğretimin sona ermesi yaşı da, 10 ila 15 yaş arasında farklılık arz etmektedir. Çizelgede belirtilen 89 ülkeden 38'i 12 yaşı, 17'si 11 yaşı, 12'si 14 yaşı, 6 tanesi 10 yaşı yine 6 tanesi 15 yaşlarını Çizelge 2'de gösterilmektedir.

Çizelge 3.2. : Çeşitli Bölgelerde İlköğretimi Bitirme Yaşı

İlköğretimi Bitirme Yaşı							
Ülkeler	10 yaş	11 yaş	12 yaş	13 yaş	14 yaş	15 yaş	Ülkeler Toplamı
Afrika	-	3	11	4	4	1	23
Güney Amerika	-	2	7	3	1	1	14
Asya ve Okyanusya	1	6	5	2	1	-	15
Arap Ülkeleri	-	-	7	-	1	-	8
Batı Avrupa ve Ku-zey Amerika	2	6	7	1	3	1	20
Doğu Avrupa	3	-	1	-	2	3	9
Toplam	6	17	38	10	12	6	89

Kaynak: <http://www.efdergi.hacettepe.edu.tr>

“Görüldüğü gibi okula başlama yaşlarında en çok tercih edilen yaş 6 yaş yani 72 aydır. Bitirme yaşlarında, ülkelerin tercihi en çok 12 yaştır”(www.efdergi.hacettepe.edu.tr).

“Çeşitli ülkelerin eğitim sistemine baktığımızda okula başlama yaşında farklılıklar görülmektedir. Bu ülkelerin kaliteli diyebileceğimiz ABD’de okula başlama 29 eyalette 6, 16 eyalette 7, 3 eyalette 5 yaşına kadar eğitim zorunludur. Avrupa ülkelerinde zorunlu eğitim yaşı, 12 ülkede 6 yaş, 3 ülkede 7 yaş 2 ülkede ise 5 yaştır. Bu iki yaş ise İngiltere ve İrlanda’da vardır. Zorunlu eğitim yaşı ise 5 olan ülkeler ise

Nepal, Pakistan ve bazı asya ülkeleri. Bunlar eğitimi yetersiz olan ülkelerdir. Dünya çapında başarılı öğrenciler yetiştiren Finlandiya zorunlu eğitim yaşı yedidir. Okulu tamamlama oranı %99.7'dir. Okul terk etme oranının en düşük olduğu ülke Finlandiya'dır. Finlandiya'da okul öncesi eğitime çok önem verilmektedir. Sosyal İlişkiler ve Sağlık Bakanlığı tarafından yönetilir. Üç yaşını dolduran her çocuk, isteğe bağlı olarak kreşe gitme hakkına sahiptir. Kreşin amacı velilere çocuklarını yetiştirmede destek olmak, çocuğun dengeli büyümesini ve gelişmesini sağlamaktır. Böylece çocuk 7 yaşına geldiğinde bazı kavramları ve davranışları öğrenerek gelmiş oluyor. Bunun yanında Finlandiya'da öğretmenler son derece titiz bir şekilde seçilir. Yüksek lisans derecesine sahip olan öğretmenler işe alınırlar. Öğretmenler mesleğe başladıktan sonra da mesleki yönden gelişime devam ederler ve ülkede öğretmenlik yüksek itibarlı bir meslektir. Finlandiya eğitim sistemi; eşitlik, esneklik, yaratıcılık, öğretmenlerin profesyonelliği ve karşılıklı güven ilkelerine dayanır öğretmenler dersleri sanat, spor, müzik gibi alanları bütünleştirip işliyor. Yani buradaki ayrıntı çocukların okul öncesi aldıkları kaliteli eğitimle alakalıdır. Aynı zamanda veli memnuniyeti oldukça önemlidir” (Eurybase, 2009).

“ABD’de 90’lı yıllarda okula başlamaya hazır olunup olunmadığı ile ilgili testler zorunlu olarak uygulanmaktaydı. Bu testler sonucunda maddi imkânları iyi olan ailelerin çocukları testleri başarıyla geçtikleri görülmekteydi. Brookings Enstitüsü’nün yaptığı araştırmada zengin ailelerin çocukları okula hazır fakat geliri düşük ailelerin çocukları ise okula hazır değildir. Bu testlerin sonucunda çocukların hazır olmamaktan ziyade iyi bir şekilde hazırlanmadıkları anlaşılmıştır. Böylece bunun bilincine varan ABD bu uygulamayı sistemden kaldırmıştır. Bu yaşta çocukların bildikleri bir soruya dahi cevap vermedikleri anlaşılmıştır. Ülkemizde sağlık bakanlığının uyguladığı buna benzer testler özellikle 60-66 ay arasındaki çocuklar için doğru bir uygulama değildir. Araştırma sonucu elde edilen bulgular; farklı sosyo-ekonomik kültürel ortamlara sahip çocukların, okul olgunluğunu edinme yani başka bir deyişle öğretmenin ve okulun beklentilerini başarılı olarak yerine getirme açısından farklılıklar gösterdiğini ortaya koymuştur. Sosyo-kültürel bakımdan daha iyi şartlara sahip olan çocukların okulun isteklerini karşılamada daha başarılı oldukları gözlemlenmiştir. Uygulanan bu testlerle çocuk hayatı boyunca üzerinde kalacak ”okula hazır değil!” yaftasıyla baş başa kalacaktır”(http://www.cnnturk.com).

3.7. 4+4+4 Sisteminde Yapılması Gerekenler

Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'ne göre önceden, 31 Aralık'ta 72 ayını dolduran çocukların ilköğretime kaydı yapılmakta idi. Kamuoyunda çok tartışılan ve "4+4+4 Eğitim Sistemi" olarak bilinen yasal düzenleme, ardından bu Yönetmelik'teki 21 Temmuz 2012 tarihli değişiklikle Eylül ayı sonunda yaşı 60-66 ay arasındakilerden velisinin yazılı isteği bulunan çocuklar ve 66 ayı doldurmuş çocukların doğrudan ilkokula kaydedilmesi gündeme gelmiştir. Ailelerin ve eğitimcilerin karşı çıkması üzerine bilindiği gibi Milli Eğitim Bakanlığı ve sonra da Sağlık Bakanlığı tarafından 66-72 aylık çocuklarını okula göndermek istemeyen aileler için konunun "tanılı" doktor raporu ile çözümlenmesi yolu gösterilmiştir. Okul eğitimine katılabilmek için gerekli sosyal, duygusal, bilişsel, dil ve motor becerilerin gelişimi 6 yaştan (72 ay) önce tamamlanmadığından, beş yaş çocuğu (60-71 aylar arası) zihinsel, fiziksel, sosyal ve psikolojik olarak ilkokula henüz hazır değildir ve hazır olmadan okula başlamak çocuklar üzerinde örseleyici etki yapacak, psikolojik baskı yaratarak çeşitli psikiyatrik sorunların da ortaya çıkmasına yol açacaktır. Bu durumda 5 yaş çocuklarının ilkokul birinci sınıfta karşılaşacakları örselenmeler koruyucu hekimlik sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır.

"4+4+4 sisteminde yapılması gerekenler şöyle sıralayabiliriz"
(<http://www.gazetekamu.com>).

- Velilerin ve öğretmenlerin çocukların gelişimleri ile ilgili bakanlığın uygulamalarını doğru bir şekilde algılamaları,
- Birinci sınıfta okutan öğretmenlerin çocuk gelişimi ve hizmet içi eğitimi almaları,
- Müfredatta yapılan düzenlemeler çocuk gelişimiyle ilgili tekrar irdelenmeli,
- İlkokullarda sınıfta kalma uygulaması kaldırılmış sonucunda ise çocuklar temel becerileri öğrenmeden bir üst sınıfa geçecektir. Bu durum ortaokullarda eğitim sorunlarına sebep olacaktır. Bunun çözümü için yeni bir uygulamaya geçilebilir sınıfta bırakma gibi,

- Bu sistemde ilk dörtte eğitimde devam zorunluluğu vardır. Fakat son dörtte yoktur.
- Dönüştürülmesi gereken okullar bir an önce dönüştürülmeli bir an önce yeni eğitim sistemine uygun hale getirilmelidir.

3.8. Ülkemizde İlkokula Başlama Yaşının Öne Çekilmesinin Çocuklar Üzerindeki Etkisi

Dünyanın çoğu ülkesinde ve ülkemizde okula başlamak için başlıca ölçüt takvim yaşıdır. Bu konu ile ilgili farklı görüşler vardır ve asıl sorun okuma öğretmeye hangi yaşta başlanması gerektiğidir.

“Sadece kronolojik yaşın okula başlama kriteri olarak kabul edilmesi yetersizdir. Gelişimsel testler ile çocukların gelişim seviyeleri belirlenebilir, uzman ve tecrübeli eğitimciler objektif bir değerlendirme yaparak çocuğun genel seviyesini bulabilir. Çocuğun kronolojik yaşının altında veya üstünde çıkabilecek olan davranış seviyesi okula yerleştirme kriteri olarak kronolojik yaştan daha doğru bir kriterdir”(www.alternatifokullar.com).

“Ülkemizde 2012-2013 Eğitim ve öğretim yılı itibariyle ilkokula başlama yaşı evvelden yılsonu itibariyle 72 ayını dolduran çocuklar okula kayıt olabilirken son değişimle getirilen esneklik ile 30 Eylül itibariyle 60 ayını dolduran çocuklar okula başlayabiliyorlar”(http://www.gazetekamu.com). Böylelikle daha önceki dönemlerde 6 yaşına gelmiş öğrencilerin okula devam etmesine imkan vermeyen düzenleme de değişmiş oldu. Başka bir şekilde anlatacak olursak 60 ayını tamamlayan çocuklar okula başlayabilecektir. 2012 yılında okula başlaması zorunlu olan öğrenciler 66 ayını dolduran öğrencilerdir. 60-66 ay arasında olan çocuklar ise velilerinin istemesi halinde okula başlayacaklardır. Öğrencilerin fiziksel, sosyal ve psikolojik gelişimi okula başlama yaşını belirlemektedir. Hele ki küçük kas gelişimini tamamlamamış olan çocuklar zihin anlamında okula başlamaya hazır olsalar bile okulda aldıkları eğitimde sorunlar yaşayabilirler. 4+4+4 düzenlemesinde, asıl tartışılan konu öğrencilerin okula başlama yaşıdır (Uygun, 2013, s.63).

4+4+4 modelinde çocukların 5 yaşında ilkokul birinci sınıfa başlayabilecekleri belirtilmiştir. Bu yeni uygulamadaki eksikliklerin en önemlilerinden biri de bu yaş çocuklar için hem okul hem de öğretmen ihtiyaçları tam anlamıyla giderilmemiştir. Yetişkin insanların bile dikkatlerini toplama süresi 15-15 dakika iken bu sistemde 60 aylık bir çocuğun 40 dakika dikkatini derslere vermesi beklenir. Bu durum da çocuk üzerinde psikolojik anlamda bir baskı meydana getirmektedir.

Bu çocukların eğitiminde okulöncesi öğretmenleri bile sıkıntı yaşamaktayken sınıf öğretmenin öğrencinin sınıf içindeki ihtiyaçlarına cevap vermesi ve aynı zamanda müfredata göre dersleri tamamlaması güçtür. Çocuğun gelişimi göz önüne alındığında bu yeni düzenlemenin yetersiz olduğu görülür. Bu yaş gurubundaki çocuklarda kural ve yaptırımlara uyma gelişmediğinden ders yapıldığı sırada kimi zaman yemek yemek, tuvalete gitmek gibi öz bakım ihtiyaçlarının karşılanması gerekebilmektedir. Bu öğrencilerin ders saati boyunca sınıfta akademik bir eğitim alması çocukların gelişim özellikleri dikkate alındığında birbirlerine tezat durumlarıdır. Bunun yanı sıra öğrenciler kendi ihtiyaçlarını görme konusunda sıkıntı yaşadıklarından temizlik ile ilgili sorunlar ortaya çıkacak ve toplu şekilde hastalanmalar meydana gelme olasılığı artacaktır. Ayrıca bu yaştaki öğrencilerin güvenlik sorunları da diğer öğrencilerden farklı olacağından bu anlamda da önlemler alınmalıdır (Güven, 2013, s.565).

Araştırmacılar, okula başlamak ölçütlerini yaptıkları araştırmalarla ortaya koymuşlardır. Bu konuyla ilgili ilk araştıranlardan Morphett ve Washburne (1931: 503) olmuştur. Bu ikili yaptığı araştırmada, zihin yaşı 6,5 olan çocukların daha küçük yaştaki öğrencilere göre okuma becerisi anlamında daha fazla bir aşama kaydettikleri bilgisine varmışlardır. Bu bağlamda çocuklara okuma öğretmeye onlar 6,5 zihin yaşına ulaştıktan sonra başlanması gerektiğini öne sürmektedirler (Güven, 2013, s.565).

“Okula göreceli olarak erken başlamış olan çocukların, zamanında başlayanlara göre, 11 yaşına geldiklerinde öğrenmede ısrarcı olmadıkları, daha hırçın oldukları ve değişikliklere daha zor adapte oldukları görülmüştür”(www.arastirmax.com).

Yaşı küçük olarak okula başlayan çocukların yaşı büyük olan çocuklara göre okula uyum sürecinde daha fazla zorlukla karşılaşır (Doğan; Kelleci; Sabancıoğulları; Aydın, 2008, s.47-52).

Çocukların dikkat ve odaklanma süresinin yaşı ilerlemesi ile doğru orantılıdır. Küçük yaşta okula başlayan çocukların dikkat ve ilgi düzeyini kısa süre sonra dağıldığı ve çocukların oyuna yönlendiği tespit edilmiştir (Küçük; Dolu; Erdoğan, 2009, s.18-24).

İlk okuma yazma öğrenilebilmesi için öğrencilerin belli bir zekâ düzeyine ulaşmış olmaları gerekmektedir. Yapılan araştırmalar bu yaşı 6,5 olduğunu belirtmektedir. Bu yaş normal bir zekâ düzeyinde olan çocuğun okuma yazma öğrenmesi için gerekli olan yaştır.

Ülkemizde 6 yaşını bitirip okula başlayan çocuklar genellikle eğitim öğretim yılı bitmeden okuma yazmayı öğrendikleri, hatta bazı anaokullarında uzman olan kişiler önermede de okuma yazma öğretimi programının olması ve öğrencilerin çoğunluğu tarafından okuma ve yazmanın öğrenilmesi de düşünülecek olursa, normal zekâ düzeyinde olan öğrencilerin çoğunluğu temsil ettiği noktadan hareket edilirse 6 - 6,6 zekâ yaşına sahip öğrencilerin de okuma yazmayı öğrenmesinde sıkıntı yaşamayacakları görüşü de geçerli bir görüş olabilir (Oktay 1983, s.13).

Okula başlama da kronolojik yaş yalnız başına önemli bir faktör değildir ancak hızlı değişimleri barındırması nedeniyle önemlidir. Yaşı büyük olan öğrenciler küçük olanlara ziyade okuma yazmaya hazır olma anlamında daha öndedirler (Harris ve Sipay 1986, s.23).

Bu mevzudaki Gray'in tanımlamaları şu şöyledir; zekâ yaşı 6,5 olan çocuklar başka anlamlarda da okumaya hazır olarak okula gelmişler ise çok büyük olasılıkla ilerlemeleri hızlı olacaktır. Zekâ yaşı 6 olan öğrenciler, okul öncesi hayatlarında diğer anlamlarda da okumaya hazır olarak okula geldiler ise gösterdikleri gelişme memnuniyet verici olacaktır. Zekâ yaşı 6'nın altında olan pek çok öğrenci okuma öğrenebilmesine karşın bu yaş gurubundaki öğrencilerin okudukları metinler basit, ilgi çekici, alışlagelmiş konuları anlatmalıdır. Ayrıca çocuğun eğitim ortamını dikkate alınmalıdır. "Okuma yazma öğrenmenin yaşının altına indirilmesi bir hedef olarak ele alınmalı mıdır?" sorusuna gelince bu durum incelenmelidir (Akt.

Çelenk, 2003, s.29). Çocuğun anne babasının eğitim durumu, beraber veya boşanmış olmaları, sağ olup olmadıkları, çalışıp çalışmadıkları, ekonomik imkânlarının iyi olup olmadığı da okula başlama yaşına etki etmektedir. Ayrıca öğrencinin cinsiyeti, nasıl beslendiği, hayatını ikame ettiği coğrafi bölge, yaşadığı bölgenin iklimi, okul öncesi eğitim alıp almadığı da okuma öğrenmeye başlama yaşını etkilemektedir.

Okula başlama yaşı ile ilgili uluslararası anlamda da birçok araştırma yapılmış ve elde edilen sonuçlara göre okula başlama yaşı ile çocukların gelişimleri arasındaki ilişki değiştiği sonucuna varılmıştır.

Ülkemizde uygulamaya konan ve okula başlama yaşını da öne çeken bu sistemin pilot okullarda uygulanmamış olması bir eksiklik olarak değerlendirilmiştir. 80-81 aylık öğrencilerin 60 aylık öğrenciler ile aynı sınıf ortamını paylaşıyor olmalarının sonuçlarının görülmesinin uygulama açısından önemlidir (Memişoğlu, Salih ; 2013)

Okula başlayarak yeni bir sosyal çevre ile tanışan çocuk, ilk kez formal eğitimin gerektirdiği planlı ve aynı zamanda programlı öğretim etkinliklerine katılarak ilkokul birinci sınıfın en baştaki görevi olan okuma-yazma becerisini öğrenmek gibi görevleri vardır. Çocuğun içine girdiği ve kendisi için yeni olan bu çevrenin beklentilerini karşılayabilmesi ve bu ortama uyum sağlayabilmesi belli bir seviyede hazır bulunuşluğu gerektirmektedir (Erkan, 2011).

Çocukların anne-çocuk ilişkisi duygusal gelişimin temelini oluşturmaktadır. Çocuğa yeterli olanaklar verilerek kendini rahat ifade etmesi sağlanmalıdır. Çocuk kendi kendini ifade edecek, başardığı hissini tadıp kendinin yeterli olduğunun farkında olacaktır (Çakmak, Darıca; 2012).

60-66 Aylık Öğrencilerin Okul Öncesi Eğitim Alması Birinci sınıfa başlayan bu öğrencilerin okul öncesi eğitim alması gerekmektedir. Okul öncesi eğitim almaları çocukların okula uyumlarını kolaylaştıracak ve uyumsuzluğa bağlı sorunları ortadan kaldıracaktır. Çalışmadan elde ettiğimiz veriler de göstermektedir ki okula başlamak için ön şart yaş değil okul olgunluğuna ulaşmış olmaktır. Okul olgunluğuna ulaşmak için okul öncesi eğitim şarttır. Çocuk okul öncesi eğitim almadan okula başlayabilir ama yaşayacağı sorunlar onun ileriki yaşamını olumsuz etkileyecektir. (Dirlik, 2014).

Okul öncesi eğitim kurumları yaygınlaştırılarak ilkokuldan önce bütün öğrencilerin bu eğitimden geçmesi sağlanmalıdır (Odabaşı, B ;2014)

3.9. Diğer Ülkelerde Okula Başlama Yaşının Öne Çekilmesi

Yapılan araştırma sonucunda diğer ülkelerde okula başlama yaşının değiştirilmesi ile ilgili fazla araştırılmaya rastlanmamış olup kapsamlı olarak araştıran iki ülkeye rastlanmıştır. Bu iki ülke Kuzey İrlanda ve Polonya olup araştırma sonuçları sırası ile ele alınmaya çalışılmıştır.

3.9.1. Kuzey İrlanda'nın okula başlama yaşı problemi

Kuzey İrlanda 1989 yılında okula başlama yaşını 5'ten 4'e düşürerek Avrupa'da okula başlama yaşı en düşük olan ülke olmuştur. Birçok araştırmacıya göre, 4-5 yaşındaki çocukların ilkokula hazır olmadıkları ve bu yaştaki öğrenciler arasında okula erken başlamanın yoğun strese neden olduğu konusunda hemfikirdirler (Perry C.,2011).

Avrupa'da 1. Sınıfa 4-5 yaş aralığında başlanması ve Kuzey İrlanda'da okula başlama yaşının 4 olması tartışmalara yol açmıştır. Tartışmalar sonucunda; okula erken başlayan öğrencilerin öğrenme konusunda daha büyük başlayan öğrencilere göre bir üstünlük sağlamadığına, müfredatta bulunan becerileri küçük yaştaki öğrencilerin de kazanmasının mümkün olduğuna, eğitim öğretim ile eksiklikleri kapatma konusunda dezavantajlı çocukların telafi için fırsatının olduğuna ve veliler arasında çocuklarını okula erken başlatmanın popüler olduğu konusunda fikirler oluşmuştur. Bunlara rağmen okula geç başlayanların da bu durumun öğrenmelerine engel teşkil edeceğine dair bir kanıt bulunmamaktadır. Bulgular sonucunda; okula erken başlayarak okuma-yazma gibi becerileri erken edinilmesi ile oluşan öğrenme avantajının uzun süreli düşünüldüğünde kalıcı olmadığı görülmüştür. Buna ek olarak 3 yıl sonra okula başlayan öğrencilerin bu becerilere daha hızlı sahip olup, performanslarının okula erken başlayanlar kadar hatta onlardan daha iyi olduğu gözlenmektedir (Perry C.,2011).

Ayrıca, okula erken başlayarak eğitim öğretim hayatına dezavantajlı olarak başlayan öğrencilerin ev öğrenme ortamında eksikliklerini telafi edebilme konusunda sıkıntılar

yaşanmaktadır. Tartışılan diğer bir konu ise okula 4 yaşında başlayan çocukların resmi bir eğitim için hazır olmayacaklarıdır (Perry C.,2011).

4 yaşında okula başlayan öğrencilerin 5 yaşında başlayan öğrencilere göre motor becerileri ve yazma becerileri daha az olgunlaşmıştır (Sykes E ,2009). Ayrıca resmi müfredat ile öğrencilerin erken yaşlarda tanıştırılması çocukların öğrenmede özgüvenleri ve motivasyonları üzerinde olumsuz etkileri bulunduğu ile ilgili oldukça sert tartışmalar yapılmıştır (Sharp C., 2002).

Okula başlamak için hem sosyal hem de duygusal hazırbulunuşluk ile ilgili yapılan araştırmalar 4 yaşındaki bir çocuğun okula ait bir dizi özellikle başa çıkmada sorunlar yaşayabileceği sonucuna varmıştır. Bu sorunlar aşağıdaki şekilde sıralanabilir (Sharp C. , 2002):

- Okula gelirken her sabah ailelerinden ayrı kalmakla yüzleşmek zorunda olmaları.
- Tanıdık çevresini ve eşyalarını bırakmak zorunda kalmaları.
- Diğer yetişkinler ve çocuklar ile vakit geçirmek ve yabancılarla tanışmak zorunda kalmaları.
- Yeni bir hiyerarşi içinde kendi yerini bulma konusunda sıkıntı yaşamaları.
- Yeni rutinlere ve kurallara uyum sağlamada sıkıntı yaşamaları.
- Kendi yoluna sahip olmamaya alışmada sıkıntı yaşamaları.
- Çocukların ödevlerini kendi başlarına yerine getirmede sıkıntı yaşayıp daha az zaman harcamaları.
- Çocukların fiziksel olarak daha az hareketli olup daha çok sınıfta oturmasının beklenmesi.
- Konuşma, Sosyal Beceriler ve oyundan ziyade ilkokulda müfredatın daha çok konu odaklı olması.

Başka bir araştırmaya göre ise; yaşça küçük okula başlayan çocukların merkezi sinir sistemi, özellikle dikkat, duygu ve diğer fonksiyonların kendi kendini düzenleme açısından yeterince olgunlaşmadığını göstermektedir (Polizzi N, 2007). Bunun da okul hayatına uyum sağlamaya etkileri vardır. Okula erken başlayan çocukların, yaşa bağlı dezavantajları yüzünden, davranışlarında ve başarılarında düşük benlik saygısına yol açtığı ileri sürülmüştür (Polizzi N, 2007). Örneğin, okula erken

başlayan öğrenciler daha büyük başlayan sınıf arkadaşları ile kendilerini kıyaslayabilirler ve bu durum onlarda yetersiz olma duygusuna yol açabilir. Büyük olan öğrenciler ise daha olgun olduklarından olumlu geri bildirim alarak liderlik pozisyonu üstlenebilirler (Sharp C, 2009).

Yapılan araştırma sonucunda edinilen bulgulara göre; eğitim öğretimde okula erken başlayan çocukların geç başlayanlara nispeten orantısız bir şekilde yüksek bir yüzde ile özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci olarak kabul edilip yanlış tanı konmaktadır (Sykes E, 2009). Bunun nedeni öğretmenlerin yaşı küçük olarak okula başlayan öğrencilerden gerçekçi olmayan beklentilerinin olması ve kendi düzeylerine göre eğitim olanağı sağlamaması olabilir. Ayrıca araştırma sonucunda; okula erken başlayan öğrencilerin okula geç başlayan sınıf arkadaşlarına göre bilişsel, sosyal ve duygusal olarak daha az olgun olma eğilimi göstermektedir (Sykes E, 2009).

4 ve 5 yaşındaki çocuklar için müfredatın kabul edilebilirliğinin ortak noktası “resmi” akademik eğitim yerine oyun ve gelişmeyi vurgulamaktır (Perry C.,2011).

Okula geç başlamayı savunanlar genellikle 4 ve 5 yaş arası çocukların resmi eğitim için hazır olmaması üzerine yapılan gelişimsel psikoloji argümanlarından alıntı yaparlar (Perry C.,2011).

Okula erken başlamanın yarattığı dezavantajların giderilmesi ile ilgili aşağıda belirtilen tedbirler öne sürülmüştür (Perry C.,2011):

- Öğrencinin okula hazır olup olmadığı ile ilgili test yapılarak ve bu test sonuçlarına göre okula başlama yaşının normalleştirilmesi.
- Okula başlama yaşının esnekliği ve bunun öğrenciler üzerindeki etkileri ile ilgili öğretmenlerin bilinçlendirilmesi için eğitimler yapılması.
- Sınıflar oluşturulurken öğrenci yaşları arasında bir yıldan fazla yaş aralığı bırakılmaması. Bırakılması halinde hem öğretmenin büyük bir çaba harcaması gerekir hem de öğrenciler için zorluklara neden olur.
- Okul öncesi eğitime önem verilmesi ve tedarik eksikliklerinin giderilmesi.
- Çocuğun okula başlaması konusunda sorumluluğun kime ait olacağının belirtilmesi. Özellikle sorumluluğun velide olması durumunda maddi durumu daha iyi olan velilerin çocuklarına yardımcı olma olasılığı fazla olduğundan sıkıntılar olabileceği belirtilmiştir.

3.9.2. Polonya'nın okula başlama yaşı problemi

Polonya'da 2013 yılında tanıtılan bir reformda, ilkokulda zorunlu eğitim yaşının 7'den 6'ya düşürülmesine olanak sağlanmıştır. Daha çok gönüllülüğe bağlı olan bu eğitime başlama yaşı üç aşamadan oluşmaktadır. 2014'ten önce; 2008 yılının ilk aylarında doğan çocukların ilkokula başlaması zorunluydu. 2015'in başlangıcında 6 yaşında olan tüm öğrencilerin eğitime başlaması zorunlu oldu. Böylelikle 1. Sınıfa başlamada üç farklı durum söz konusu olmuştur (Herbst M, Strawinski P , 2015).

Okul yılının başlarında, okula kayıt olanlar, 7 yaşındaki çocuklara göre daha kötü performans sergilemişlerdir. Fakat 1 yıl sonunda bu iki yaş arasındaki boşluk neredeyse azaldı. Yaşı büyük öğrencilerin performansı daha iyi oldu fakat erken başlayanların da iyi sonuçlar gösterdiği gözlemlendi (Herbst M, Strawinski P , 2015).

Erken yaştaki kayıtlar üzerinde alınan kararların, daha çok fiziki gelişim durumu ve öğrencini yaşı gibi okula hazırbulunuşlukla bir ilişkisi olduğu ortaya çıkmıştır (Herbst M, Strawinski P , 2015).

Zorunlu eğitim yaşından önce anasınıfında bir yıl geçiren öğrencilerin geçirmeyen öğrencilere kıyasla tüm konularda daha uyumlu olduğu gözlemlenmiştir (Herbst M, Strawinski P , 2015).

6 yaşında 1 sınıfa kayıt olanlar, 7 yaşında başlayanlarla kıyaslandığında tüm derslerde başarılarının daha düşük olduğu sonucuna varılmıştır. Yine de okul yılı boyunca yaşı küçük olan öğrenciler ortalama seviyeyi yakalamaktadırlar. İki yaş arasındaki fark eğitim öğretim yılının ortalarına göre 1/3 oranında azalmıştır. Bireysel, Aile ve okul idaresiyle birlikte oluşturulan model yaklaşımla erken kaydın oluşturduğu olumsuz etkiler kontrol edilerek etkisi minimuma düşürülmeye çalışılmıştır. Yine de tüm dersler bazında bakıldığında yaşı büyük olan öğrencilerin başarısının daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu da okula erken başlamanın avantajlı bir durum olmadığını göstermiştir (Herbst M, Strawinski P , 2015).

7 yaşındaki öğrencilerin 6 yaşındaki öğrencilere göre performanslarını daha fazla zorlayabildikleri ve küçük öğrencilerin onlara yetişmede sıkıntı yaşadığı tespit edilmiştir. Yapılan reformun gönüllülük döneminde 6 ve 7 yaşındaki öğrencilerin sınıflarını ayırma yoluna gidilmiştir. 6 ve 7 yaşındaki öğrencilerin karma olarak sınıf

oluşturulması daha çok 6 yaşında bulunan öğrencilerin bir sınıf oluşturacak kadar sayıya sahip olmadığı durumlarda uygulanmıştır. 6 yaşındaki öğrencilerden oluşturulan sınıflardan beklenti de aynı oranda az olmuştur (Herbst M, Strawinski P , 2015).

Uygulanan çeşitli metotlar önyargıların azalmasına biraz yardımcı olmuştur. ocuğunu 6 yaşında okula gönderen veliler daha çok okulun sahip olduğu performansla ilgilenmektedir. En iyi öğretmenlerin daha küçük yaş guruplarındaki sınıflara verilmesi muhtemeldir ve bu konuda okullara baskı meydana gelmektedir. Polonya'da okul yaşının düşürülmesinin araştırılmaya devam edilmesi şiddetle tavsiye edilmektedir (Herbst M, Strawinski P , 2015).

4. YÖNTEM

Bu bölümde sırasıyla araştırma modeli, evren ve örnekleme ile veri toplama araçları, veri toplama yöntemi ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel yöntemlere yer verilmiştir.

4.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma 2013-2014 Eğitim-Öğretim Yılında 60-66 Ay Arasında ve 66 Ay Üzerinde Okula Kayıt Yaptıran 1.sınıf öğrencilerinin ilkokuma yazma dersi öğretim programı kazanımları ile okul yaşantıları sürecinin performans yönünden öğretmen görüşlerine dayalı olarak karşılaştırılmasını amaçladığı için genel tarama modelinde bir araştırmadır. (Karasar, 2011, s.79)

4.2. Evren Örneklem

Araştırmanın evrenini İstanbul ili Avcılar ilçesindeki okullarda çalışan ve 1. Sınıfı okutan öğretmenler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise bu evren içinden seçilen 108 öğretmen oluşturmaktadır (Büyüköztürk ve diğerleri 2011). Ayrıca bu öğretmenlerden elde edilen bilgilerden hareketle oluşturulan sorular temelinde 6 öğretmenle derinlemesine görüşme yapılmıştır.

4.4. Sayıtlar

Bu araştırmanın dayandığı temel sayıtlar;

Araştırmaya katılan öğretmenler; uygulanan soru listesindeki ifadeleri içten ve yansız olarak değerlendirmişler ve cevap vermişlerdir. Derinlemesine yapılan söyleşilerde de aynı şekilde içten cevaplamışlardır.

4.5. Veri Toplama Aracının Hazırlanması

4+4+4 eğitim sisteminin 1. sınıfa başlayan çocuklar üzerindeki eğitim sisteminin etkisini araştırmak amacıyla yapılan bu çalışmada ilköğretim 1. sınıfı okutan öğretmenlerin görüşlerini öğrenmek amacıyla Tez danışmanı Prof. Dr. Uğur TEKİN ile bir soru listesi hazırlanmıştır. Bu soru listesi ile bir bayan bir erkek öğretmen ile deneme görüşmeleri yapıldıktan sonra sonuçlar değerlendirilmiş ve soru listesi üzerinde gereken düzeltmeler yapıldıktan sonra 108 öğretmene uygulanmıştır. Sorulara verilen yanıtlar temelinde 6 öğretmenle de derinlemesine görüşme yapılmıştır. Bu görüşmeler kasete kayıt yapılmış ve daha sonra yazılı hale getirilmiştir.

4.5.1. Öğretmen bilgi formu

Öğretmenlerle ilgili hazırlanan soru listesinde öğretmenin cinsiyeti, medeni durum, mesleki kıdem, okuldaki hizmet süresi, grup bazında eğitim alınıp alınmadığı ile ilgili beş adet demografik soru hazırlanmış, bu form ilköğretim 1. sınıfı okutan öğretmenler tarafından doldurulmuştur.

Öğretmenlerin kişisel bilgi formlarında bulunan bilgiler araştırmacı tarafından öğretmen bilgi formlarına aktarılmıştır.

Araştırmada veri toplamak amacıyla soru listesi hazırlanmıştır. İlkokula başlama yaşındaki değişikliğin eğitim öğretime etkisi hakkında öğretmen görüşlerini öğrenmek amacıyla 18 adet ifade yer almaktadır.

İlköğretim sınıf öğretmenlerinin, aşağıdaki maddeler hakkında görüşleri alınmıştır.

Çizelge 4.1. : Soru Listesi

SORULAR	EVET	FIKRİM YOK	HAYIR
Sınıf mevcutları mutlaka azaltılmalıdır			
Uygulama alanının eğitime uygun hazırlanması gerekmektedir.			
Zaman içerisinde program daha çok amacına ulaşacaktır			
5 yaş çocuklarının dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.			
5 yaşındaki çocuklar sınıfta uyum sorunu yaşarlar			
5 yaş öğrencileri sınıfta kurallara uymaktadırlar.			
Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır			
Bilgi edinmek amacıyla soru sorar			
Topluluk önünde üstlendiği role uygun konuşur			
Noktalama işaretlerine dikkat ederek okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder			
Sıralar ve yazı tahtaları bu yaş grubuna uygundur			
Bu yaş grubundaki çocuklar öz bakım becerileri gelişmiştir.			
Yeni uygulanan bir program olmasından dolayı öğrenci ve öğretmen açısından uyum aşaması yaşanmaktadır.			
Öğretmenlerin çocuk gelişimi ve hizmet içi eğitimi almaları gereklidir.			
Okulların alt yapısı ve fiziki donanımı yetersizdir			
Ekonomik koşulların okula başlama yaşına etkisi vardır.			
Okul öncesi eğitimin okula başlama yaşına etkisi vardır.			
Ders konularının yeniden gözden geçirilmeli, gereksiz konular çıkarılmalıdır.			

4.6. Bulgular

Araştırma bulgularımızı iki ana kaynaktan elde etmiş bulunmaktayız. Bu kaynaklardan biri soru listesinden elde edilen bulgular ikincisi ise 6 öğretmenle yapılan derinlemesine görüşmeden elde edilen bulgulardır.

4.6.1. Soru listesinden elde edilen verilerin değerlendirilmesi

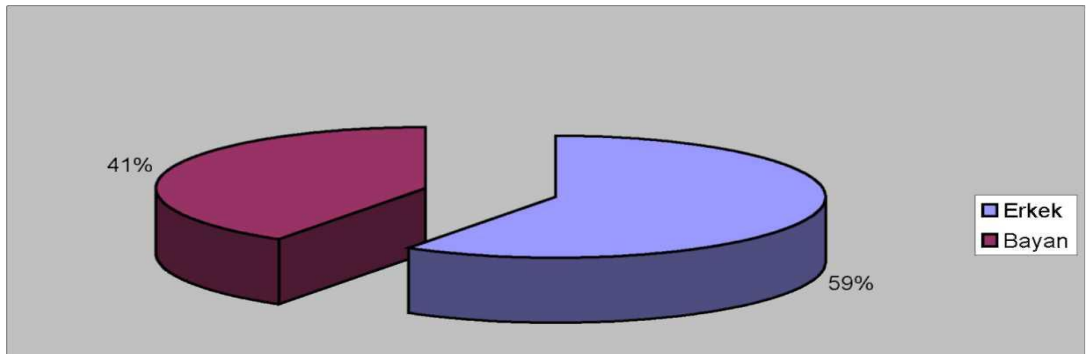
Bu bölümde demografik veriler ve soru listesinden elde edilen veriler değerlendirilmiştir.

4.6.1.1. Araştırmaya katılanların cinsiyet dağılımı

Çizelge 4.2. :Cinsiyet Dağılım

		Frekans	Yüzde
Grup	Erkek	64	59,3
	Bayan	44	40,7
	Toplam	108	100

Araştırmaya katılan okullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin özelliklerine bakıldığında, çalışma grubunu oluşturan 108 sınıf öğretmenin Çizelge 4.2’de de görüldüğü gibi 64’ünü erkek katılımcılar; 44’ünü ise bayan katılımcılar oluşturmaktadır.

Şekil 4.1.: Cinsiyet Dağılım Grafiği

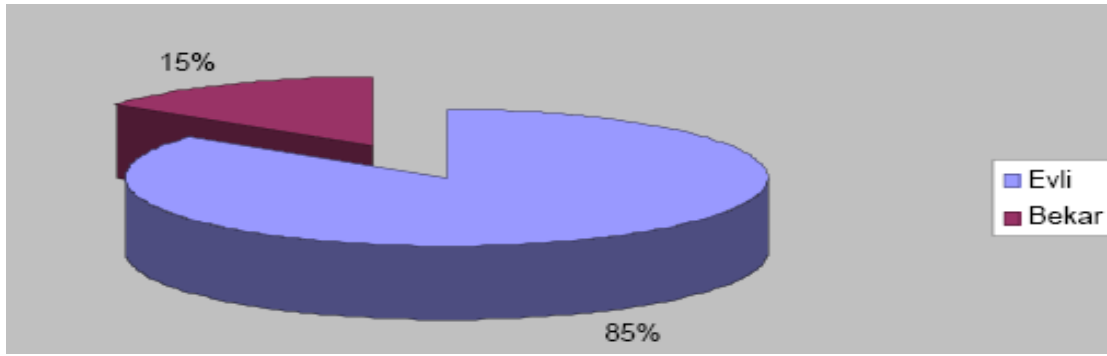
Kaynak: Çizelge 4.2’den yararlanılmıştır.

4.6.1.2. Araştırmaya katılanların medeni durumu

Çizelge 4.3. : Medeni Durum

Grup	Frekans	Yüzde
Evli	92	85,2
Bekar	16	14,8
Toplam	108	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerden elde edilen bulgular 92'sinin evli, 16'sının bekar olduğunu ifade etmektedir.

Şekil 4.2.: Medeni Durum Grafiği

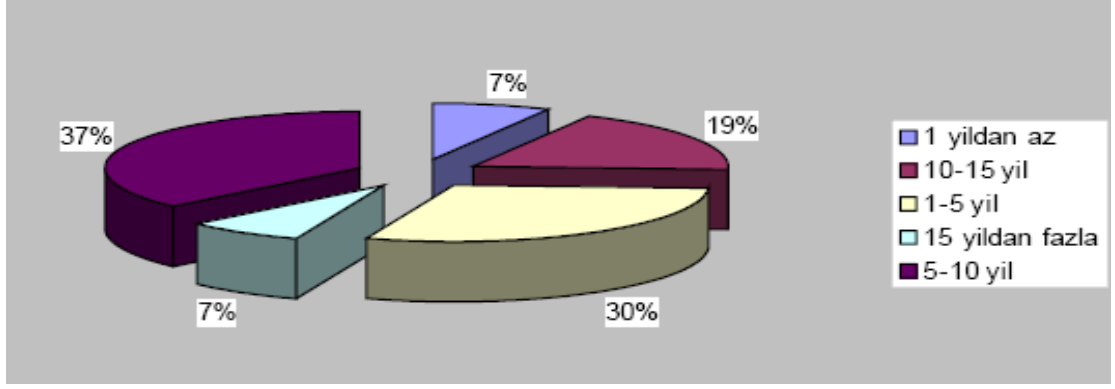
Kaynak: Çizelge 4.3'den yararlanılmıştır.

4.6.1.3. Araştırmaya katılanların kıdem durumu

Çizelge 4.4. : Kıdem Dağılımı

Grup	Frekans	Yüzde
1 yıldan az	8	7,4
1-5 yıl	32	29,6
6-10 yıl	40	37,0
10-15 yıl	20	18,5
15 yıldan fazla	8	7,4
Toplam	108	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki kıdem değişkeni ile ilgili bulgular yukarıdaki çizelgede ifade edilmiştir. Öğretmenlerin 8'i 1 yıl ve daha az, 32'si 1-5 yıl, 40'ı 5-10 yıl, 20'si 10-15 yıl arası kıdem sahibi olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenlerin 8'i ise 15 yıldan fazla kıdem sahibidir.

Şekil 4.3. : Kıdem Dağılım Grafiği

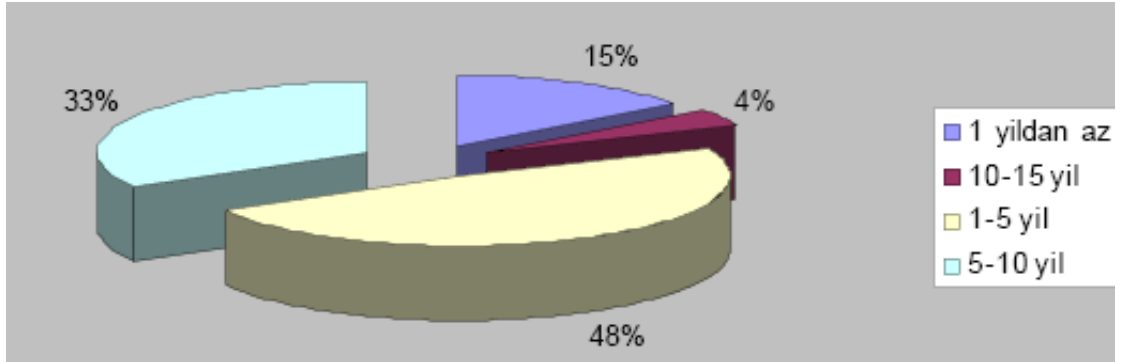
Kaynak: Çizelge 4.4'den yararlanılmıştır.

4.6.1.4. Araştırmaya katılanların hizmet süresi dağılımı

Çizelge 4.5. : Hizmet Süresi Dağılımı

Grup	Frekans	Yüzde
1 yıldan az	16	14,8
1-5 yıl	52	48,1
6-10 yıl	36	33,3
10-15 yıl	4	3,7
Toplam	108	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 16'sı 1 yıldan az, 52'si 1-5 yıl, 36'sı 5-10 yıl, 4'ü 10-15 yıl aynı okulda hizmet süresine sahiptir.

Şekil 4.4. : Hizmet Süresi Dağılımı Grafiği

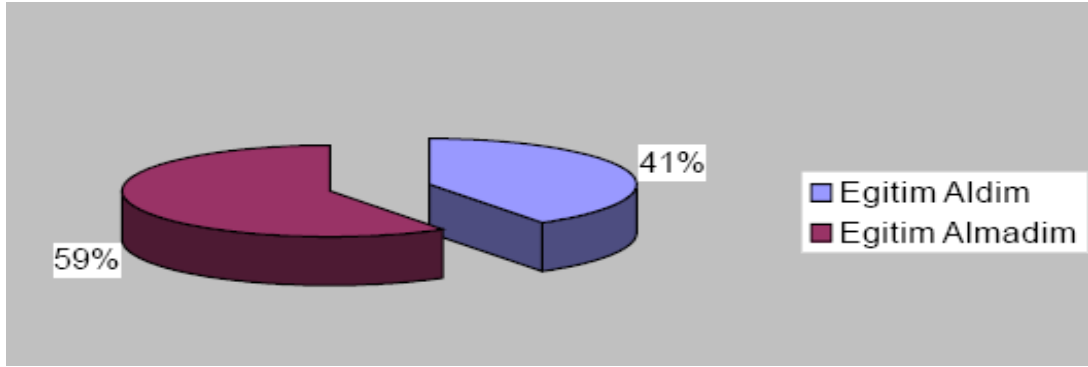
Kaynak: Çizelge 4.5'den yararlanılmıştır.

4.6.1.5. Araştırmaya katılanların grup bazında eğitim durumu

Çizelge 4.6. : Grup Bazında Alınan Eğitim

		Frekans	Yüzde
Grup	Eğitim Aldım	44	40,7
	Eğitim Almadım	64	59,3
Toplam		108	100

Araştırmaya katılan öğretmenlerin 44'ü eğitim programı aldığını, 64 'ü ise herhangi bir eğitim programı almadığını ifade etmektedir.

Şekil 4.5. : Grup Bazında Alınan Eğitim Grafığı

Kaynak: Çizelge 4.6'dan yararlanılmıştır.

4.6.1.6. Araştırmaya katılanların soru listesine verdikleri cevapların değerlendirilmesi

İfade 1: Sınıf mevcutları mutlaka azaltılmalıdır.

Çizelge 4.7: İfade 1 İlişkin Dağılım

	Frekans	Yüzde
Evet	96	88,9
Fikrim Yok	2	1,9
Hayır	10	9,2
Toplam	108	100

Öğretmenlerin sınıf mevcutları azaltılması yönünde, 96'sı evet (%88,9), 2'si fikrim yok (%1,9), 10 kişi ise hayır (%9,2) şeklinde görüş bildirmişlerdir. Buradan da anlaşılacağı üzere kayda değer bir çoğunluk sınıf mevcutlarının azaltılması gerektiğini düşünmektedir.

İfade 2: Uygulama alanının eğitime uygun hazırlanması gerekmektedir.

Çizelge 4.8: İfade 2 İlişkin Dağılım

	Frekans	Yüzde
Evet	92	85,2
Fikrim Yok	4	3,7
Hayır	12	11,1
Toplam	108	100

Katılımcıların büyük bir çoğunluğu 92 kişi ile (%85,2) evet, 12 kişi (%11,1) hayır cevabını vererek uygulama yapılacak alanın eğitime hazır olması gerektiğini belirtmişlerdir. Kararsızım şeklinde fikir beyan edenler ise 4 kişi (%3,7) olmuştur.

İfade 3: Zaman içerisinde program daha çok amacına ulaşacaktır.

Çizelge 4.9: İfade 3 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	24	22,2
Fikrim Yok	52	48,2
Hayır	32	29,6
Toplam	108	100

Öğrencilerin bu kazanıma erişmesi çok zor ve geç olduğunu söyleyenler hayır ile 32 (%29,6) kişiden oluşmaktadır. Öğretmenlerin 52'sinin (% 48,2) kararsız olduğu görülmektedir. Bu programın zaman içinde rayına oturacağı ancak bunun ailelerin bilinçlendirilmesi ve okul öncesi eğitimin her çocuğa aldırıldığında faydası olacağını düşünen katılımcılar bu soruda kararsız kalmışlardır.

İfade 4: “5 yaş çocuklarının dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.”

Çizelge 4.10: İfade 4 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	20	18,5
Fikrim Yok	-	-
Hayır	88	81,5
Toplam	108	100

“5 yaş çocuklarının dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır” kazanımına ilişkin veriler incelendiğinde katılımcılardan hayır diyenler 88 (%81,5) olurken evet diyenler ise 20 kişi (%18,5) olmuştur.

İfade 5: 5 yaşındaki çocuklar sınıfta uyum sorunu yaşarlar.

Çizelge 4.11: İfade 5 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	92	85,2
Fikrim Yok	4	3,7
Hayır	12	11,1
Toplam	108	100

Katılımcılardan evet cevabını veren kişi sayısı 92 kişi (% 85,2) ile büyük bir çoğunluğu oluşturmuştur. Hayır cevabını veren katılımcılar 12 kişi (%11,1), konu hakkında fikri olmayanlar ise 4 kişi (%3,7) şeklindedir. 5 yaşındaki öğrencilerinin sürekli sustuğunu, içine kapandığını ve arkadaşlarıyla iletişim kurmakta dahi zorlandığını belirtmektedirler. Aralarında 2 yaş farkı olan çocuklar boy farkı, yaş farkında birbirlerine “Ağabey”, “Abla” demektedir. 72 aylık çocuklarda bir sorun yaşamadıkların ifade etmektedirler.

İfade 6: 5 yaş öğrencileri sınıfta kurallara uymaktadırlar.

Çizelge 4.12: İfade 6 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	24	22,2
Fikrim Yok	8	7,4
Hayır	76	70,4
Toplam	108	100

“5 yaş öğrencileri sınıfta kurallara uymaktadırlar” sorusuna verilen cevaplarda ise evet diyenler 24 kişi (%22,2), fikri olmayanlar 8 kişi (%7,4) şeklinde olup katılımcıların büyük bir çoğunluğu 76 kişi (%70,4) ile hayır cevabını vermiştir. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu bu çocukların sınıf kuralların uygulamadıklarını ifade etmişlerdir.

İfade 7: “Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır”

Çizelge 4.13: İfade 7 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	19	17,5
Fikrim Yok	1	0,9
Hayır	88	81,6
Toplam	108	100

“Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır” kazanımına ilişkin öğretmen görüşleri incelendiğinde katılımcıların 19’su (%17,5) evet demiş, 1 kişi (%0,9) ise fikri olmadığını belirtmiştir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu 88 kişi (%81,6) hayır diyerek öğrencilerin kelimeleri yerinde ve anlamlı kullanmadığını belirtmiştir.

Katılımcılar ile yapılan yüz yüze görüşmelerde aslında bu öğrencilerin duygu ve düşüncelerini ifade ederken doğru kelime seçimi yapamadığını belirtilmiştir. Katılımcılara göre bu öğrenciler bu kazanımı gerçekleştirmede gerçekten yetersiz kalmaktadır.

İfade 8: “Bilgi edinmek amacıyla soru sorar”

Çizelge 4.14: İfade 8 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	20	11,1
Fikrim Yok	4	3,7
Hayır	92	85,2
Toplam	108	100

“Bilgi edinmek amacıyla soru sorar” kazanımına ilişkin öğretmen görüşleri incelendiğinde katılımcılardan evet diyenler 20 kişi (%11,1), fikrim yok diyenler 4 kişi (%3,7) olmuştur. Katılımcılardan 92 kişi (% 85,2) ise hayır diyerek okula küçük yaşa başlayan öğrencilerin bilgi edinmek amacıyla soru sormadığını belirtmişlerdir.

İfade 9: “Topluluk önünde üstlendiği role uygun konuşur”

Çizelge 4.15: İfade 9 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	20	18,5
Fikrim Yok	-	-
Hayır	88	81,5
Toplam	108	100

“Topluluk önünde üstlendiği role uygun konuşur” kazanımına ilişkin öğretmen görüşleri incelendiğinde katılımcılardan evet diyenler 20 kişi (% 18,5) iken hayır diyenler 88 kişi (% 81,5) ile ciddi bir çoğunluğu oluşturmuştur.

İfade 10: “Noktalama işaretlerine dikkat ederek okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder”

Çizelge 4.16: İfade 10 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	12	11,1
Fikrim Yok	4	3,7
Hayır	92	85,2
Toplam	108	100

“Noktalama işaretlerine dikkat ederek okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder” kazanımına ilişkin öğretmen görüşleri incelendiğinde katılımcılardan 92 kişi (%85,2) hayır demiştir. Evet diyenler ise 12 kişi (% 11,1) de kalırken fikri olmayan katılımcı sayısı 4 kişi (% 3,7) dir.

İfade 11: Sıralar ve yazı tahtaları bu yaş grubuna uygundur.

Çizelge 4.17: İfade 11 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	16	14,8
Fikrim Yok	2	1,9
Hayır	90	83,3
Toplam	108	100

Öğretmen görüşleri incelendiğinde katılımcılardan 90 kişi (%83,3) hayır cevabını vererek çoğunluğu oluşturmuştur. Evet diyenler ise 16 kişi (%14,8) de kalmış fikri olmayan kişi sayısı da 2 (% 1,9) olmuştur. Böylelikle “sıralar ve yazı tahtaları bu yaş grubuna uygundur” sorusuna öğretmenlerin katılmadıkları görülmektedir. **İfade 12:** Bu yaş grubundaki çocuklar öz bakım becerileri gelişmiştir.

Çizelge 4.18: İfade 12 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	13	12
Fikrim Yok	3	2,8
Hayır	92	85,2
Toplam	108	100

Öğretmen görüşleri incelendiğinde bu yaş grubundaki öğrencilerin özbakım becerilerinin gelişmediğini düşünen katılımcı sayımız 92 kişi (%85,2) hayır cevabını vermişlerdir. Evet diyen katılımcı sayımız 13 kişi (%12) iken fikri olmayanlar ise 3 kişi (%2,8)’dir. Öğretmenlerin büyük bir kısmı 60-66 aylık öğrencilerin özbakımlarını yapamadıklarını, yardım almadan ihtiyaçlarını gideremediklerini ve lavaboların yüksek olmasından dolayı ellerini yine yardımsız yıkayamadıklarını ve yemeklerini çantadan çıkarıp yiyemediklerini belirtmişlerdir.

Evet cevabını veren öğretmenler ile birebir görüşmelerde özbakım becerilerini kazanmış öğrencilerin okul öncesi eğitim aldıkları dile getirilmiştir.

İfade 13: Yeni uygulanan bir program olmasından dolayı öğrenci ve öğretmen açısından uyum aşaması yaşanmaktadır.

Çizelge 4.19: İfade 13 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	88	81,5
Fikrim Yok	12	11,1
Hayır	8	7,4
Toplam	108	100

Öğretmenlerin 88'i (%81,5) evet diyerek öğrenci ve öğretmen açısından uyum sorunu yaşandığını belirtmiştir. 12 kişi (%11,1) fikrim yok derken 8 kişi (%7,4) hayır demiştir.

İfade 14: Öğretmenlerin çocuk gelişimi ve hizmet içi eğitimi almaları gereklidir.

Çizelge 4.20: İfade 14 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	88	81,5
Fikrim Yok	12	11,1
Hayır	8	7,4
Toplam	108	100

Katılımcılardan 88 kişi (%81,5) evet diyerek öğretmenlerin çocuk gelişimi ve hizmetiçi eğitim almaları gerektiğini belirtmişlerdir. Konu hakkında fikri olmayanlar 12 kişi (%11,1) iken 8 kişi (% 7,4) ise hayır diyerek hizmetiçi eğitime gerek olmadığını belirtmişlerdir. Bu oran, öğretmenlerin çocuk gelişimi ve hizmet içi eğitimde bilgi sahibi ve deneyimli oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Bu eğitim sisteminde öğretmenlerin eğitimlerini en iyi şekilde idame etmesi için hizmet içi eğitim ve çocuk gelişimi konusunda öğretmenlerin eğitim alması şarttır. Çünkü 1. sınıfı okutan öğretmenler kreş öğretmeni durumuna düşmüşlerdir.

İfade 15: Okulların alt yapısı ve fiziki donanımı yetersizdir

Çizelge 4.21: İfade 15 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	88	81,4
Fikrim Yok	8	7,4
Hayır	12	11,2
Toplam	108	100

“Okulların alt yapısı ve fiziki donanımı yetersizdir” sorusuna ilişkin cevaplara bakıldığında öğretmenlerin 88’si (%81,4) evet, 12’si (%11,2) hayır cevabını vermişlerdir. Fikrim yok diyenler ise 8 kişi (%7,4) olmuştur.

Öğretmenler; okullardaki fiziki yapının zaten yetersiz olduğunu, 4+4+4 sistemine geçilmesi beraberinde daha büyük sorunlar doğurduğunu ve özellikle çocukların merdivenlerden çıkamadıklarını 7 yaşa göre olan merdivenlerin bir an evvel yeni eğitim sistemine göre düzenlenmesi gerektiğini düşünmektedirler.

İfade 16: Ekonomik koşulların okula başlama yaşına etkisi vardır.

Çizelge 4.22: İfade 16 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	84	77,8
Fikrim Yok	12	11,1
Hayır	12	11,1
Toplam	108	100

Çizelge 4.22 incelendiğinde katılımcıların 84’i (% 77,8) evet yanıtını vermiştir. 12 kişi (%11,1) hayır derken yine 12 kişi (%11,1) fikrim yok demiştir. Sonuç olarak ilköğretim okulu öğretmenlerinin öğrencinin yaşadığı bölgedeki ekonomik koşulların okula başlama yaşına etkisine katıldıkları söylenebilir.

Eğitimli aileden gelen ve ekonomik koşulları iyi olan öğrencilerin okula uyumu daha iyi olduğu kelime hazinelerinin diğer öğrencilere göre daha fazla olduğu öğretmenlerce düşünüldüğü bu cevaptan anlaşılabilir.

İfade 17: Okul öncesi eğitimin okula başlama yaşına etkisi vardır.

Çizelge 4.23: İfade 17 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	100	92,5
Fikrim Yok	-	-
Hayır	8	7,5
Toplam	108	100

Çizelge incelendiğinde 100 kişi (%92,5) ciddi bir rakamla evet yanıtını vermiştir. 8 kişi (%7,5) ise hayır demiştir. Sonuç olarak ilköğretimde görev yapan öğretmenlerin okul öncesi eğitimin okula başlama yaşına etkisi olduğuna katıldıkları görülmektedir.

İfade 18: Ders konularının yeniden gözden geçirilmeli, gereksiz konular çıkarılmalıdır.

Çizelge 4.24: İfade 18 Çizelgesi

	Frekans	Yüzde
Evet	78	72,2
Fikrim Yok	7	6,5
Hayır	23	21,3
Toplam	108	100,0

Öğretmen görüşleri incelendiğinde katılımcıların 78'i (% 72,2) 60-66 aylık öğrencilerin oyun çocukları oldukları için oyunlarda derse katılımlarının zor olduğunu, bu yüzden MEB'in ders konularını yeniden gözden geçirmesi gerektiği ve gereksiz konuların programdan çıkarılması şeklinde görüşlerinin belirtmişlerdir. Hayır diyenler ise 23 kişi (%21,3) olmuşken fikri olmayanlar 7 kişi (%6,5) dir.

4.6.2. Derinlemesine görüşmelerin değerlendirilmesi

Avcılar ilçesinde 2012-2013 eğitim öğretim yılında 1. Sınıf okutan 6 öğretmen ile yapılan görüşmelerde onlara altı soru yöneltilmiştir. Bu sorular;

1. 2012-2013 eğitim öğretim yılında okula başlama yaşının değişmesi ile okula erken başlayan öğrencilerin okula hazıroluşluğu ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?
2. Sınıfın ve okulun mekan olarak düzeni bu yaş grubundaki öğrencilere uygun muydu?

3. Okula başlama yaşının değişmesi sonucunda ailelerin tavrı nasıl oldu?
4. Okula erken başlayan öğrencilerin 72 aylık öğrencilerle aynı sınıfta olmaları hakkında görüşleriniz nedir?
5. Okula erken başlayan öğrencilerin diğer öğrenciler ile ilişkileri nasıldı?
6. Okula başlama yaşının değişmesi sonucunda ne gibi sorunlarla karşılaştınız?

4.6.2.1. Erken başlayan öğrencilerin okula hazıroluşluğu ile ilgili öğretmen görüşleri

Soru: 2012-2013 eğitim öğretim yılında okula başlama yaşının değişmesi ile okula erken başlayan öğrencilerin okula hazıroluşluğu ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

1.KİŞİ: Okula hazır değillerdi. Kas gelişimi ile ilgili sıkıntı vardı. Konuları işledikçe diğer öğrencilere nazaran algılamakta sıkıntı yaşadılar.

2.KİŞİ: Öğrencilerin bir çoğu yetersizdi. Ailelerle görüştük ancak bazı istisnalar vardı. Bazı öğrenciler hazır. Ancak genel olarak hazır değillerdi.

3.KİŞİ: Okula hazır değillerdi. Zaman içinde uyum sağlayan öğrenciler oldu. Okumaya yazmayı erken öğrendiler ancak bu bir üstünlük sağlamadı. Dersler ağırlaştıkça strese girdiler.

4.KİŞİ: Daha önce anasınıfı tecrübesi olan öğrenciler biraz daha hazır. Ancak direkt okul hayatına girmişse hazır değillerdi. Sudan çıkmış balık gibilerdi. Büyük bir strese maruz kaldılar.

5.KİŞİ: Okula hazır değildi. Kasları gelişmemişti. Bu durumdaki öğrencilerin çoğu başarısız oldu. Ancak gelişimini erken tamamlayan öğrenciler uyum sağlayabildi.

6.KİŞİ: Duygusal olarak hazır değillerdi. Kaldırabileceklerinden daha fazla bir yük altına girdiler. Motivasyonları daha düşüktü. İhtiyaçlarını karşılayamıyorlar. Anasınıfı farklı bir ortam, orada yardımcıları var, yemek yiyorlar, sıkı denetim altındalar, tuvalet konusunda yardım alıyorlar. Örneğin bir öğrencimi sürekli ben tuvalete götürüyorum. Norma tuvalete

gidemiyorlardı. Rica minnet anasının tuvaletine öğretmenler tuvaletine götürdüm.

Soru: Okula başlama yaşının değişmesi sonucunda ne gibi sorunlarla karşılaştınız?

1.KİŞİ: Konuları anlayamadıkları için zorluk yaşadılar. Ben küçük yaşta okula öğrencilerin gelmesini tavsiye etmiyorum.

2.KİŞİ: Tuvalet eğitimi tam değildi. Bununla ilgili sıkıntı yaşadık. Fermuarlarını açamıyorlardı, kapatamıyordu ve ya altına kaçıyordu. Bedensel anlamda bir yeterlilikleri yoktu. Eşyalarına sahip çıkamıyordu. Kendini toparlayamıyordu. Yaş kriterinden çok okula olgunluk önemli.

3.KİŞİ: Küçük öğrenciler çok çabuk sıkıldılar. Sürekli oyun oynamak istediler.

4.KİŞİ:Çocuklar okula hazır değillerdi. Öğretmen zorlayarak ve zorlanarak onları okula hazır haline getirdiler. Bence okula gelip gelmemesine öğretmen karar vermeli.

5.KİŞİ: Bireysel olarak yetersiz olan zeka anlamında sıkıntısı olan öğrenci ile uyum sorunu yaşayan öğrenciyi karıştırdık. Kaynaştırma olan öğrenci ile uyum sorunu yaşayan öğrenciyi ayırt ederken zorlandık.

6.KİŞİ: 1.5 -2 ay okula alışamadılar. Bu süre zarfında annelerini sınıfta oturtmak zorunda kaldık. Annelerinden ayrılmadılar. Küçük çocuklarla bireysel ilgilenmemiz gerekiyordu. Öğrencilerimden birine yarım dönem eline kalem aldırmadım. Çizgi çizemiyordu. Diğer öğrenciler sıkılıyordu. Küçük yaş grubu okula alınmamalı. 72 ayını bitiren öğrenci okula alınmalı.

Katılımcılar ile yapılan yüz yüze görüşmeler göre 6 yaş öğrencilerin ve 7 yaş öğrencilerine göre okuma becerileri daha yavaş olmaktadır. 5 yaş öğrencilerinin konuşma alanı eksikleri dikkate alındığı zaman kelimeleri doğru telaffuz etmesi oldukça güç olmaktadır. Ayrıca bazı öğrencilerin dişlerinin tamamlanmamış olması ve bunun getirdiği pelteklik sonucu “e” sesini öğrenci “a” gibi söylemektedir. Örneğin çocuğa öğlen yemeğinde ne yediği sorulduğunda “mercimek çorbası”

sözünü tam ve anlaşılır bir şekilde söyleyememektedir. Çocuk “macımak cobası” demektedir.

Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu öğrencilerin dikkatini dinlediğine yoğunlaştıramadığını belirtmiştir. Sınıf öğretmenleri ile yapılan birebir görüşmelerde ise öğretmenlerin genelde 5 yaş öğrencilerinin dikkatlerinin çok kısa olduğunu ve dikkatlerini yoğunlaştırmada çok zorlandıklarını söylemektedirler. Öğretmenler 5 yaş öğrencilerinin daha çok oyun çağında olduklarını, çabuk sıkıldıklarını ve ders ile ilgisiz herhangi bir objenin, sesin ya da hareketin dikkatlerini direkt olarak o yöne çektiğini belirtmektedirler.

Bunda aileden daha doğrusu anneden erken ayrılmanın ve okula yeterli uyumu sağlayamamanın etkisi de büyüktür. Bu gibi nedenlerden dolayı psikolojik gerilim yaşayan çocuk konuşmamakta ve içine kapanmaktadır. Velisi ile görüşüldüğünde ise aynı çocuğun evde hiç susmadığı sürekli konuştuğu söylenmektedir. Çocuğun okulda kendi kabuğuna çekilmesine neden olan etmenler derinlemesine araştırılmalı ve ortadan kaldırılması için gerekli tedbirler alınmalıdır. Bu durumda okul yönetimine büyük görev düşmekte ve özellikle 6 yaş grubu öğrencilerinin okulun ilk haftasındaki uyum çalışmalarının bir haftadan belki bir aya çıkarılması gerekmektedir.

Yine öğretmenlerin açıklamalarında, annelerinden ayrıldıkları zaman huysuzlandıklarını, kalem tutamadıklarını, dersten sıkılıp uyuya kaldıklarında olduğunu, sık sık ders ortamını bozduklarını dile getirmişlerdir. Öğretmenlerin desteğe ihtiyaç duydukları görülmüştür.

4.6.2.2. Okul ve sınıf mekanının erken başlayan öğrencilere uygunluğu ile ilgili öğretmen görüşleri

Soru: Sınıfın ve okulun mekan olarak düzeni bu yaş grubundaki öğrencilere uygun muydu?

1.KİŞİ: Öğrenciler oyun oynamak istiyorlardı. Ortama uyum sağlamakta sıkıntı yaşadılar.

2.KİŞİ: Standart bir sınıf ve okul düzeni olduğu için uygun olduğunu düşünmüyorum. Oyuna uygun farklı alanlara sahip bir ortam sağlanabilirdi.

3.KİŞİ: Fiziksel olarak uygun değildi. Sınıflar kalabalıktı.

4.KİŞİ: Okul fiziksel olarak uygundu. Okulumuzda anasınıfı olduğu için ortam iyiydi.

5.KİŞİ: Sınıf ve okul o yaş grubu için uygun değildi.

6.KİŞİ: Kesinlikle okula gelmemeleri lazım. Bunu onlara yaşatmamamız lazımdı. Küçük öğrencilere okuma yazma öğretmeye çalışıyoruz. Matematik öğretmeye çalışıyoruz bu onlar için çok zordu. Kesinlikle okula gelmemeleri lazım.

Katılımcılar okulun ve öğrencilerin bu sisteme hazır olmadıkları küçük oldukları için devamlı fiziki ortamda özellikle de tuvalete sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Sıkıldıklarında oyun oynadıklarını belirtmişlerdir. Bu sistem yeni olduğu için okullar bu yeni eğitim sisteminde hala hazırlık yapamamıştır. Sıralar 6-7 yaş öğrencilere uygundur. 5 yaş çocukları sıralarda oturamamakta ve çabuk yormaktadırlar. Bir öğretmen bir sırada dört öğrenci olduğu için sıradan düşükleri bile oluyor demiştir.

4.6.2.3. Erken başlayan öğrencilerin aileleri ile ilgili öğretmen görüşleri

Soru: Okula başlama yaşının değişmesi sonucunda ailelerin tavrı nasıl oldu?

1.KİŞİ: Yaşı küçük öğrencilerini okula gönderme konusunda ısrarcıydılar. Sistemle ilgili yeteri kadar bilgi sahibi değillerdi.

2.KİŞİ: Veliler okula göndermek istiyordu. Bir çok veli de çocuğunun yapamıyor olmasını kabul edememe sıkıntısı yaşadı. Üstelik çok net bir şekilde bu sıkıntıyı gözlemleyebildik.

3.KİŞİ: Veliler okula gönderme konusunda bazı tereddütlere sahipti. Ama yine de gönderme eğilimi fazlaydı.

4.KİŞİ: Aileler çocukları okula gönderme konusunda çok hevesliydi. Ancak çocuklara sorsak dışarda oyun oynamak isterdi.

5.KİŞİ: Okula göndermek istiyorlardı. Biz öğrencilerin yapamayacağını farkettiğimizde ve bunu veli ile paylaştığımızda dahi göndermek istediler. Benim evde bakıcım yok diyen bile oldu.

6.KİŞİ: Çoğunluk okula göndermek istediler. Ama her zamanda bu bahane altına veliler de sığındı. Her başarısızlıkta ama benim öğrencim küçük demeye başladılar. Velilerde benim çocuğum akıllı yapar anlayışı vardı. Örneğin sınıftaki öğrencilerden biri bir sene geç okula gelseydi okulun en iyi öğrencisi olabilirdi ancak şimdi ortalarda.

Öğretmenlerin görüşlerini toparlayacak olursak; sistemin değişmesinin ardından veliler çocuklarını okula gönderme konusunda ısrarcı oldular. Yeni sistemle ilgili velilerin fazla bilgisi yoktu. Okula gönderme konusunda ısrarcı olan veliler öğrencileri bazı aktiviteleri yapamadığında bunu kabul etmekte zorlandılar. Velilerin çoğunda benim çocuğum yapar kanısı vardı. Aktiviteleri yapamayan bazı öğrenci velileri ise çocuklarının diğer öğrencilerden küçük olmasını bir bahane haline dönüştürdü. Velilerin bir kısmı ise okula göndermeyi bakıcı parasından kurtulmak olarak değerlendirdi. Çocuklar ise okula gelmek yerine sürekli oyun oynamayı tercih ediyorlardı.

4.6.2.4. Erken başlayan öğrencilerin diğer öğrencilerle ilişkileri ile ilgili öğretmen görüşleri

Soru: Okula erken başlayan öğrencilerin 72 aylık öğrencilerle aynı sınıfta olmaları hakkında görüşleriniz nedir?

1.KİŞİ: Yazı yazdırırken geri kaldılar. Konu anlatılırken geri kaldılar. Bu da sıkıntı yarattı. Ayrıca merak ettikleri konular hakkında bilgi edinmek için soru sormak yerine bir nevi içlerine kapandılar.

2.KİŞİ: Öğrencilerin aynı sınıfta olması sıkıntı yarattı. Sınıftaki birileri yapabilirken diğerleri ekstra çaba harcadı. Tabiri caizse burunlarının ucundan ter akıtarak yapmaya çalıştılar. Çok zorlandılar. Bu arada onlar zorlanırken 72 aylıkken okula gelen öğrenciler de sıkıldı. Yani bu durum yaş grubunu doldurarak okula gelen 72 aylık öğrencileri de etkiledi.

3.KİŞİ: İki grup öğrenci aynı sınıfta olmamalı. Küçük öğrenciler kendilerini ifade edemedikleri için sıkıntı yaşadılar. Anlamadıkları şeyleri belirtmede, dile getirmede sıkıntı yaşadılar.

4.KİŞİ: Sınıf içinde karmaşa oldu. Herkes kendi yaş grubunda olsa daha iyi olurdu. Kimileri sürekli ders yapmak isterken küçük öğrenciler sürekli oyun oynamak istediler.

5.KİŞİ: Hepsi aynı sınıfta olmamalıydı. Küçük olan öğrenciler eziliyordu. Büyük olanlar kendilerini geri çektiler. Küçük öğrencilerle oynamadılar. Özgüven sıkıntısı oldu. Başaramam korkusu oldu.

6.KİŞİ: Farklı sınıfta olmalıydı. Aralarında fiziki olarak, ruhen, zeka olarak farklılıklar vardı. Bu iki tip öğrencilerin aynı sınıfta olmamaları bile bence sıkıntıyı çözmezdi.

Öğretmenlerin görüşlerini toparlayacak olursak; öğretmenlerimizin tamamı farklı yaş gruplarının aynı sınıfta olmaması gerektiğini belirtti. Aynı sınıfta olmalarının yarattığı sıkıntıları ise; küçük öğrencilerin yaşı büyük öğrencilere yetişmekte sorun yaşaması, küçük öğrencilerin kendilerini ifade etmekte zorlanması, küçük öğrencilerin ezilmesi ve özgüven sorunu yaşaması olarak belirttiler.

Soru: Okula erken başlayan öğrencilerin diğer öğrenciler ile ilişkileri nasıldı?

1.KİŞİ:Diğer öğrenciler aralarına aldılar. Sıkıntı olmadı.

2.KİŞİ: Küçük öğrencilerde özgüven sıkıntısı oldu. Çünkü zorlanıyorlardı. Diğer arkadaşlarıyla olan ilişkilerine de bu durum yansdı. Ama ne var ki diğer öğrenciler küçük öğrencileri aralarına aldılar ama bu bir arkadaş gibi değil ama bir kardeş gibi aralarına aldılar.

3.KİŞİ: İlk başlarda küçük öğrenciler uyum sorunu yaşadılar. İlk başlarda ayrı gruplar halinde oyun oynuyorlardı.

4.KİŞİ: Küçük çocuklar her işi yapan öğrencileri görünce yapamayacaklarını düşündüler. Bunun sıkıntısını gördüler. Sınıf arkadaşlarının yanında konuşurken veya kendilerini ifade etmeye kalktıklarında bunu başaramayıp, topluluk önünde konuşamadılar. Özgüven sıkıntısı yaşadılar.Uyum sorunu yaşadılar. Sürekli öğrencileri avutmak zorunda kaldık.

5.KİŞİ: Büyük çocuklar küçükleri sınıf arkadaşı olarak görmedi. Küçük kardeşi gibi gördü.

6.KİŞİ: Arkadaş gibi yaklaşmadılar birbirlerine farklı gruplar halinde oynadılar.

Öğretmen görüşlerini toparlayacak olursak; iki grup arasında yaş farkının fazla olması nedeniyle sınıf arkadaşlığının oluşmadığı, daha çok sınıfta abi kardeş ilişkisi şeklinde bir ilişkinin oluştuğuna değinilmiştir. Öğretmenler bu durumun yarattığı sorunların da küçüklerin okula uyum sorunu yarattığına vurgu yapmışlardır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

İlkokula başlama yaşındaki değişikliğin eğitimi daha da geliştirmek ve iyi hale getirmek için uygulanması gereken proje anlamında bir dizi şey vardır. Bunlardan en önemlisi ise eğitim gören bireylerin eğitim aldıkları fiziksel ortamı daha iyi hale getirmektir. Daha kaliteli bir eğitim ortamı için de ilk yapılması gereken sınıf başına düşen öğrenci sayısının azaltılmasıdır. Görüşme uygulaması dahilinde uygulamaya katılan eğitimcilerin büyük çoğunluğu (%88.9) “Sınıf mevcutları mutlaka azaltılmalıdır” görüşünü savunmaktadırlar. Sınıf mevcutları azaldıkça sınıf ortamında bir rahatlama meydana gelecektir. Bir eğitimcinin 30 kişiyi eğitmesi farklıdır 15 kişiyi eğitmesi farklıdır. Kişi sayısı ne kadar az olursa eğitimci öğrencisine o kadar fazla zaman ayırabilir. Böylelikle daha kaliteli ve sağlıklı bir eğitim sağlanmış olunur.

5 yaş çocuklar sınıfta uyum sorunu yaşarlar ifadesine araştırmaya katılan öğretmenlerimizin 92’si evet cevabını vermiştir. Olgunlaşma çevresel faktörlerden oldukça bağımsızdır. Çevre koşulları olgunlaşmayı etkilememektedir (Yeşilyaprak, 2001, s.36). Bu nedenden dolayı 5 yaş çocuklar yeterli olgunluğa sahip olmadıkları için çevresel koşullar eğitim öğretim için uygun olsa dahi uyum sorunu yaşamışlardır.

5 yaş çocukları dikkatine dinlediğine yoğunlaştırır sorusuna araştırmaya katılan öğretmenler yüzde 81,5 ile Hayır cevabını vermiştir. Okul çağındaki çocuk, Piaget’in Bilişsel Gelişim Kuramı’na göre Somut İşlemler Dönemindedir. Bu dönemde düşüncedeki ilerleme bir önceki döneme göre çok ileri düzeydedir. Bu dönemde, gerçek işlemlerin ortaya çıktığı belirgin şekilde gözlemlenir. İşlem zihinsel bir faaliyetin davranışa dönüşmesidir. Bu dönemde çocuk bilgiyi zihinsel olarak izler ve zihnini bir düzene koyar, işler ve mantıksal bir sonuç çıkarır(Arı, 2003, s.81-82). Dinlemek ise öğrencinin dikkatini toplaması gerektiği bir eylemdir. Soyut şeyleri

kavramada sıkıntı yaşayan çocuk doğal olarak dinlediğine yoğunlaşmada da sıkıntı yaşar.

Duygusal olarak uyum sorunu yaşayan çocuk, özgüveni eksik olduğu ve çekingen olduğu için gerekli olan becerileri kazanmış olsa dahi okuma yazmaya hazır değildir. Neşeli ve olumlu okul öncesi etkinlikleri ile okula hazırlanan çocuk sosyal ve duygusal yönden okula hazır olur (Ayhan, 1998, s.163). Bu görüşü destekler yönde soru listemizde bulunan “Okul Öncesi Eğitimin Okula Başlama Yaşına Etkisi Vardır” sorusuna öğretmenlerimizin %92,5’i Evet yanıtını vermiştir. Böylelikle okul öncesi eğitimin okula başlama yaşını etkilediği ve okul öncesi eğitim alan öğrencilerin okula daha hazır şekilde geldiği tespit edilmiştir. Yine ekonomik koşulların okula başlama yaşını etkilediği araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük kısmı tarafından belirtilmiş olup okul öncesi eğitimin de ücretli olduğu göz önüne alınırsa bu ekonomik koşullarından ciddi anlamda okula başlama yaşını etkilediğinden bahsedebiliriz.

İlkokul 1. Sınıfına başlayan öğrencinin okula uyum sağlamasını kolaylaştıran en önemli yeterlilik arkadaşlık ilişkilerini iyi kurması ve dolayısı ile iletişim kurma yeteneğinin gelişmiş olmasıdır (Oktay, 1999, s.82). Araştırma katılan öğretmenler “Topluluk önünde üstlendiği role uygun konuşur” ifadesine %81,5 oranında Hayır cevabını vermiştir. Ayrıca öğretmenlerle yapılan derinlemesine görüşmelerde de yaşı küçük öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerinde sıkıntı yaşadığından ve arkadaştan ziyade küçük öğrencilerle büyük öğrenciler arasında abi- kardeş, abla-kardeş ilişkisi olduğu belirtilmiştir. Ayrıca yapılan derinlemesine görüşmelerde de yaşı küçük öğrencilerin kendilerinden büyük öğrencilerle aynı sınıfta olmasının küçük öğrencide özgüven sıkıntısı yarattığı tespit edilmiş doğal olarak topluluk önünde konuşurken de bu öğrencilerde sıkıntılar meydana geldiği tespit edilmiştir.

“Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır” sorusuna araştırmaya katılan öğretmenlerin %81.6’sı Hayır cevabını vermiştir. Yine “Bilgi edinmek amacıyla soru sorar” sorusuna öğretmenlerin %85.2’si Hayır cevabını vermiştir. Öğretmenlerle yapılan derinlemesine görüşmelerde ise yine bu öğrencilerin merak ettikleri konuları sormakta sıkıntı yaşadığı ve topluluk önünde kendini ifade etmekte sıkıntı yaşadıkları tespit edilmiştir.

Öğretmenler çocukların fermuarlarını açmada ve tuvalet ihtiyaçları gibi ihtiyaçlarını gidermede sıkıntı yaşadıkları ve öğrencilerin öz bakım becerilerinin gelişmediği hem araştırma soruları hem de derinlemesine görüşmelerde tespit edilmiştir.

İlk kez 2012-2013 eğitim öğretim yılında okullarda uygulanmaya başlanan ilkokula başlama yaşı, bugün Türkiye genelindeki tüm okullarda uygulanmaktadır. Görüşme uygulaması dahilinde eğitimcilere yöneltilen “Zaman içerisinde program daha çok amacına ulaşacaktır” ifadesine %48.1’i “Fikrim Yok”, %29.6’sı “Hayır” cevabını vermiştir. Teknolojinin eğitime nüfuz etmesi birçok yollar gerçekleştirilebilir. Günlük yaşantımızın her yönüne nüfuz eden teknoloji eğitim için çok gerekli bir unsurdur. Klasik eğitim sistemini teknoloji ile desteklemek hem eğitimi veren kurumların hem de eğitimi alan bireylerin yararına olacaktır. Çalışmanın sonuçları bu görüşü desteklemektedir. “okulların alt yapısı ve fiziki donanım yetersizdir” ifadesine toplamda % 81,4 lük bir kısım onay vermiştir. Ayrıca görüşmeye katılan eğitimcilerin büyük çoğunluğu “Sıralar ve yazı tahtaları bu yaş grubuna uygundur” ifadesine katılmamaktadır (% 83.3).

Çocuk gelişimi ve hizmet içi eğitim öğretmene ilgi ve isteğine göre beceri kazanma şansı tanımaktadır. Araştırmaya katılan eğitimcilerin yarıdan fazlası %82.5 “Öğretmenler çocuk gelişimi ve hizmet içi eğitim konusunda daha fazla eğitime tabi tutulmalıdır.” ifadesini onaylamaktadır. Bununla birlikte Kuzey İrlanda’da yapılan araştırmada da bu dönem çocuklarının eğitimi için öğretmenlerin hizmetiçi eğitime alınması önerilmiştir (Perry C,2011)

Yeni programın uygulanmasındaki öğretmen görüşlerine göre “Zaman içerisinde program daha çok amacına ulaşacaktır” hipotezi anket uygulamasına katılan bireylerin büyük çoğunluğu tarafından kabul görmemiştir. Nitekim uygulama sonuçları değerlendirildiğinde uygulamaya katılan öğretmenlerin %29.6 lik bir kısmı “Zaman içerisinde program daha çok amacına ulaşacaktır.” ifadesine hayır yanıtını vermiştir. %48,2 ile öğretmenlerin ciddi bir kesiminin bu konu hakkında fikri olmadığı görülmüştür. Bu da hipotezin görüşme uygulamasına katılan öğretmenler tarafından hazırlıksız olduklarını ve kabul görmediğini göstermektedir.

Nitekim yeni programın uygulanmasındaki problemlerin başında 5 yaş çocuklarının dikkat ve uyum sorunu gelmektedir. Bu hipotezi destekleyen bir diğer görüşme

sorusu ise “5 yaş öğrencileri sınıfta kurallara uymaktadırlar” ifadesidir. Bu ifade hakkında olumsuz görüş bildirenlerin % 11,1 ve bu ifade hakkında kesin bir görüşü olmayan bireylerin oranı %3,7’dir.

Araştırmamızda ve Kuzey İrlanda ve Polonya’da yapılan araştırmalar sonucunda bazı konularda aynı sonuçlara ulaşılmıştır. Bunları aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- Okula erken başlayan çocukların hazırbulunuşluklarının önemli olduğu ve okula başlamalarının strese neden olacağı tespit edilmiştir (Perry C,2011, Herbst M , Strawinski P, 2015 ; Odabaşı B, 2014).
- Okula erken başlamalarının eğitim öğretim hayatında bir üstünlük oluşturmadığı, okuma ve yazmayı erken öğrenmelerinin söz konusu olabileceği ama bu avantajın sürekliliğinin olmadığı ve aksine okula geç başlayan öğrencilerin daha hızlı ilerlediği tespit edilmiştir (Perry C, 2011 ; Herbst M , Strawinski P, 2015)
- Öğrencilerin okula erken gönderilmesinin veliler arasında popüler olduğu ve bu konudaki kararın veliye bırakılmasının okul üzerinde baskı oluşturacağı tespit edilmiştir (Perry C, 2011)
- Okul öncesi eğitimin önemli olduğu tespit edilmiştir(Perry C, 2011; Odabaşı B,2014).
- Yaşları yakın öğrencilerin aynı sınıfa konması gerektiği ve öğrenciler arasında bir yaştan fazla yaş farkının bulunmaması gerektiği tespit edilmiştir(Perry C, 2011; Herbst M , Strawinski P, 2015)
- Okula erken başlayan öğrencilerin motor becerilerinin gelişmediği tespit edilmiştir (Perry C, 2011).
- Okula erken başlayan öğrencilerde özgüven ve uyum sorununun olduğu tespit edilmiştir (Sharp,C 2002; Herbst M , Strawinski P, 2015).

Bu da bu yeni sistemin araştırmaya katılan bireyler tarafından desteklenmediğini ve onaylanmadığını gösterir.

5.2. Öneriler

5.2.1. Uygulamaya yönelik öneriler

1. Yaş, okula başlamada üzerinde durulan tek kriter olmaktadır. Bu durumda ilk sınıflarda çocukları yaşlarına göre gruplandırarak (60-66, 66-72 ve 72-84 aylıklar aynı grupta) daha esnek bir sınıf düzeni oluşturulabilir. Çocuklar böyle bir düzende başarısızlığa uğramadan çok daha başarılı olabilirler.

2. Okul olgunluğu ile ilgili çeşitli becerileri değerlendiren ölçekler geliştirilmiştir ve günümüzde birçok özel ilköğretim okulu rehberlik servislerince kullanılmaktadır. Bu değerlendirmeler devlet okullarının rehberlik servislerince de kullanılmalıdır.

3. Öğretmenlere, eğitim alanındaki gelişmelerle ilgili uygulamalı seminerler aracılığıyla yeni bilgi ve beceriler kazandırılmalıdır. Öğretmenler yöntemlerini çeşitlendirerek öğrenmeyi tüm çocuklar için başarılı bir deneyime dönüştürebilirler.

4. Her düzeydeki öğretim, ilgili çocukların çeşitli gelişim gereksinimlerine uygun olmalıdır. Gelişim bir bütündür ve her seviyedeki eğitim programlarının geliştirilmesi ve uygulanmasında bu bütünlük ele alınmalıdır.

5. Okul öncesi eğitim kurumlarında ailelere, okul olgunluğu ile ilgili çocuklarının becerilerini geliştirmeleri için hangi yaklaşımlarda bulunmaları, hangi tür oyunları oynamaları gerektiği anlatılmalıdır.

6. Okul öncesi eğitim kurumlarında yapıldığı gibi ilkokullarda da öğrenme ortamlarını çocukların rahat hareket edecekleri ve yaratıcı düşüncelerini destekleyici bir ortam olarak planlanmalı ve ilkokullarda bu anlamda da bir bütünlük sağlanmalıdır.

7. İlkokullarda yapılacak değerlendirme ile hazırlıksız durumda bulunan, tam olgunlaşmamış çocuğun, bir yıl daha okul öncesi kurumuna gönderilerek sistemdeki başarısı için değerli bir zaman kazanması sağlanmalıdır.

5.2.2. Yapılacak olan araştırmalara yönelik öneriler

1. Yaş kriteri ile birlikte öğrencilerin velilerinin sosyoekonomik seviyeleri de işin içine katılarak farklı bir araştırma yapılabilir.

2. Yapılan bu araştırma, Türkiye’yi genel olarak kapsayacak ya da en azından bölge bölge değerlendirecek biçimde ele alınırsa daha faydalı sonuçlar elde edilebilir.

3. 2013-2014 eğitim öğretim yılında okula başlayan bu yaş grubu çocuklar ile ilerleyen yıllarda farklı ölçme araçları kullanılarak, farklı davranışları karşılaştırılabilir.

Sonuç olarak yaptığımız araştırma sonucuna göre farklı ülkelerdeki öğretmen görüşleri dikkate alınmalı, okula başlayacak öğrencilerin fiziksel ve psikolojik gelişimleri dikkate alınmalı, öğrencilerin okula başlaması yaştan ziyade okula hazır olunuşluk ve kritik ile ilgili olmalı, akademisyenlerden, eğitim çalışanlarından ama özellikle sınıf öğretmenlerinden görüşler alınarak okuma yazma öğretimine başlanması ile ilgili bir sınır getirilmelidir. Bütün öğrencilerin fiziksel ve bilişsel gelişimleri birbirinin aynısı olmadığından dolayı okula başlama yaşı ile ilgili bir sınıf oluşturulurken öğrenciler arasında büyük yaş veya ay farkı oluşmamasına dikkat edilmeli ve mümkün olduğu kadar homojen sınıflar oluşturulabilecek bir sistem belirlenmelidir. Bu belirleme yapılırken yine de 66 ay üzerinde olan mesela 69-72 ay gibi bir ay belirlenmeli ve bu yaş aralığındaki öğrencilerin ilkokula başlaması sağlanmalıdır. Okula başlama yaşında veli isteği ve düşüncesinin ön planda olmasından kaçınılmalı bu sınır her velinin isteğine göre değişmemelidir. Eğer öğrenci gerçek anlamda okulda olması gereken yaşta ise okulda olmalıdır. Böylece hem programın gerisinde kalmayacak, diğer öğrencileri ezmeyecek ya da diğer öğrencilere ezilmeyecektir. İlkokul çağı mutlu geçen bireyin gelecekteki eğitim hayatının dahası sosyal hayatının mutlu geçmesi ise bu şekilde sağlanmış olacaktır.

Öğretmenler için ise kendilerini geliştirmeleri için mümkün olduğu kadar fazla hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenmelidir. Ancak bu hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenirken eğitimlerin işlevselliği ön planda tutulmalıdır. Bu sayede öğretmenler alanlarında meydana gelen yeni değişim ve gelişimlere daha kolay ayak uydurabileceklerdir. Tekin’in “Modern Toplumda Çocuk” adlı makalesinde eğitime başlama yaşını ile ilgili önerisi bu yaşın tekrar 72 aya çıkarılması yönündedir. Okul öncesi eğitimin zorunlu olmasının gerekliliği ve bu yıllarda çocuğun bu özellikleri göz önünde bulundurularak, daha sonra başlayacağı programlı öğrenme dönemine hazırlamak için düzenli bir eğitim programı uygulanmalıdır(Tekin, s.25). Yılmaz, Taşçi, Fidan ve Nurlu’ya göre çocuk gelişimi ve psikolojisi, alternatif öğretim

yöntemleri, oyunla öğretim, bununla birlikte beş-altı yaş grubu öğrencilerine yönelik uygun materyal tasarlama konularında sınıf öğretmenlerinin çok büyük bir kısmının hizmet içi eğitim ihtiyacı olduğu dile getirilmektedir. Bu sonuçlar, EARGED (2008) tarafından yapılan çalışmada sonucunda tespit edilen, öğretmenlerin, en fazla hizmet içi eğitim ihtiyacı duydukları alanlar çocuk gelişimi ve psikolojisi ile ilgili konulardır. Hizmet içi eğitim programları planlanırken bütün bu veriler de dikkate alınmalıdır.

Öğrencilerin Dinleme Alanı kazanımları ile ilgili genel bir değerlendirme yapıldığı zaman birbirinden farklı yaş grubundaki öğrenciler arasında anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. 72 aydan daha küçük olan öğrenciler, hazırbulunuşluk ve olgunlaşma düzeyleri yeterli seviyede olmadığı için, dikkatlerini toplamada sıkıntı yaşamaktadırlar. Bu sebeple de amaca uygun dinlenme eylemini gerçekleştirememektedirler. 72 ay öğrencileri ise aksine Dinleme Alanı'nda daha başarılıdır. Dinleme Alanında başarılı olan öğrenciler, öğretmenlerin sorduğu sorulara yanıt verebilen, derste günlük hayatından örnekler verebilen, yaşadığı herhangi bir olayı oluş sırasına göre anlatabilen, öğrenciler olarak tanımlanabilir. Ayrıca katılımcı görüşlerine göre 72 ay öğrencileri dikkat konusunda beklenen seviyedirler ve görsel ve işitsel iletişim araçları ile derslerin anlatımı desteklenirse sınıf öğretmenlerin problem yaşama olasılığı oldukça düşecektir. Ayrıca dinleme alanı üzerinde ailelerin etkisi de yadsınamayacak kadar çoktur. Küçüklüğünden beri kendisine kitap okunan öğrenciler, hayal gücünün gelişmesi için katkı sağlanan öğrenciler ve dinledikleri kendisine sorgulattırılan öğrenciler dinleme alışkanlığını kazanmış olarak okula gelirler ve bu alışkanlığı kazanmayanlardan bir sıfır önde olurlar. Bu durumda yine öğrencinin hazırbulunuşluğu ile ilgilidir.

KAYNAKLAR

Akyol, H. (2007). *Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi*. 6. Baskı. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Arı, M. (2003). *Türkiye’de Erken Çocukluk Eğitimi ve Kalitenin Önemi. Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

Arı, R; Üre, Ö. ve Yılmaz, H. 2001, “*Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi*”, Mikro, Konya.

Avcı, N. (2003). *Yaşama Merhaba: Gelişimde 0-3 Yaş*. İstanbul: Morpa Yayıncılık.

Aydın, A. (2000). *Öğrenme Psikolojisi*. Ankara: Alfa Yayınları.

Ayhan, Ş. (1998). *İlkokul Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitimi ile İlgili Düşünceleri ve Okul Öncesi Eğitimden Beklentileri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Bakırcıoğlu, R. (2007). *Çocuk Ruh Sağlığı Ve Uyum Bozuklukları*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Balcı, A. (2013). *Karşılaştırmalı Eğitim*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Bay, Neslihan D. (2008). *Ana Sınıfı Öğretmenlerinin Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışmalarına İlişkin Yeterlilik Algılarının Belirlenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bilek, M. H. (2011). *Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Ev ile Okul Ortamındaki Sosyal Becerilerinin Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Edirne.

Büyüköztürk, Ş. , Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. 10. Baskı. Ankara: Pegem Akademi.

Calp, M. (2003). *İlk Okuma Yazma Öğretimi*. Konya: Eğitim Kitabevi.

Çataloluk, C. (1994) , ‘Farklı Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Ortamlarda Yetişen Çocukların Okul Olgunluğu Açısından Karşılaştırılması’, Yüksel Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

Çelenk, S., 2003, ‘İlkokuma- Yazma Öğretiminde Kuluçka Dönemi’, *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 1-2, Cilt 36.

Dağlı, Ü. Y. (2012) *Çocukların İlkokul Birinci Sınıfa Başlama Yaşına Göre Üçüncü Sınıf Başarılarının İncelenmesi*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Sayı 33.

Demirel, Ö. ve Kaya, Z. 2005, *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Pegem Yayıncılık, Ankara.

Doğan, S.; Kelleci, M.; Sabancıoğulları, S. ; Aydın,D. , 2008, ‘Bir İlköğretim Okulunda Öğrenim Gören Çocuklarda Ruhsal Uyum Sorunları’, *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni Dergisi*, Cilt 1, Sayı 7, s.47-52.

- Duran, E.** (2009). *Bitişik Eğik Yazı Öğretimi Çalışmalarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Earged,** 2008, Hizmet İçi Eğitim İhtiyacının Belirlenmesi, Millî Eğitim Bakanlığı. Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı.
- Ege, P.** (2007). *Çocuklarda Okuryazarlık Gelişimi*, Topbaş, S. (Editör). *Dil ve kavram gelişimi*. 3. Baskı. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Engin, A.O. , Özen,Ş. , BAYOĞLU,V.** (2009). Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
- Ercan, A.** (2000). *Eğitimde Biz ve Çocuklarımız*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Erdoğan, İ.; Meşeci Giorgetti, F. ; Poyraz,C. ve Mercan, Ç.S.** *Eğitim Bilimleri*, 2013, İstanbul: Kitap Matbaacılık. 2013, s.20.
- Ferah, A,** 1999, “İlkokuma-Yazma Döneminde Görsel Algı ve Zeka ile Okuma-Yazma Arasındaki İlişkilerin Araştırılması”, *4. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongre Bilgileri*, Okul Öncesi Eğitim, Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Özel Eğitim; Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Fidan, N.** (1985). *Eğitim Psikolojisi Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Alkım Yayınları.
- Gedikoğlu, T,** 2005, ‘Avrupa Birliği Sürecinde Türk Eğitim Sistemi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri’, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 1, Sayı 1, 2005.
- Görmez, E.,** 2007, “İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerinin Okul Olgunluğu Ve Matematik Hazır Bulunuşluk Düzeyleri”, Yüksek Lisans Tezi, Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.
- Güneş, F,** 2004, ‘İlköğretim Programlarında Yeni Yaklaşımlar Türkçe (1 – 5. Sınıf) MEB’, *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, Sayı 1.
- Gürkan, T. ve Gökçe, E. ,** 1999, *Türkiye’de ve Çeşitli Ülkelerde İlköğretim*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Harris, J.A. ve Sipay, R.E.** (1986). *Okuma ve Öğrenmeye Hazır Oluş.* İ. Özçelik (Çev). *Çağdaş Eğitim*. 117, 22-24
- Herbst, M. and P. Strawiński (2015).** Early effects of an early start: Evidence from lowering the school starting age in Poland. MPRA Paper No.67585.
- Kadioğlu, H.,** 2012, *İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazma Becerisi, Hızı Ve Tutumlarının İncelenmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kandır, A,** 2000, ‘Okul Öncesi Dönemde Oyun ve Oyuncaklar’, *Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Dergisi*, Sayı 4.
- Kandır, A.; Uyanık, Ö. ve Yazıcı,E. ,** (2012). *Okuma Yazmaya Hazırlık*. Ankara: Efil Yayınevi.
- Karaman, T.F. ve Sardoğan, M.E.,** 2012, “Kişilik Gelişimi”, (Ed. A. Kaya), *Eğitim Psikolojisi*, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.
- Karasar, N.** (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemi.*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Keskinkılıç, K.** (2002). *İlkokuma Yazma Öğretimi*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Keskinkılıç, K. ve Keskinkılıç, S.B.** , 2007, “*Türkçe ve İlk Okuma Yazma Öğretimi*”, Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kılıç, G.** (2004). “Ailesi İle Birlikte Yasayan ve Çocuk Yuvasında Kalan Çocukların Görsel Algılama Davranışı İle Okul Olgunluğu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Kılıçcı, Y.** (1989). *Okulda Ruh Sağlığı*. Ankara: Tipo Matbaacılık.
- Koçak, N.**, 1993. ,“Geleneksel Türk Oyuncakları”. *9. Ya-Pa Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri*. Ankara.
- Konar, E. ve Sargın, N.** 2003, 'Okul Öncesi Dönemde 3-6 Yaş Çocuk Kitaplarına İlişkin Öğretmen Görüşleri Üzerine Bir Çalışma', *Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 15, Konya.
- Kulaksızoğlu, A.** (2003). *Farklı Gelişen Çocuklar*. İstanbul: Epsilon Yayınevi.
- Küçük, Aysel; Dolu, N. ve Erdoğan, H.**, 2009, “İlköğretim Öğrencilerinde Yaş, Cinsiyet ve Sosyo-Ekonomik Seviye Farklılıklarının Dikkat Düzeyine Etkileri”, *Sağlık Bilimleri Dergisi*, C. 1, S. 18.
- MEB**, 2006, İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu, MEB Basımevi, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı, Okul Öncesi Eğitim Programı, (36-72 Aylık Çocuklar İçin)**, 2006, Öğretmen Kılavuz Kitabı -1, Ankara.
- Memişoğlu, S. ve İsmetoğlu, M.** , 2013, “Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi
- Memişoğlu, H. (2012)** “Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi”
- Odabaşı, B.**, 2014, “Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi”
- Oktay, A. ve Aktan, E.** (1999). *Çocuğun Dil Gelişiminde Fonolojik Duyarlılığın (Ses Bilgisi Duyarlılığı) Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*. 4. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongre Bilgileri, Okul Öncesi Eğitim, Psikolojik Danışma ve Rehberlik, Özel Eğitim; Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Oktay, A.** (1999). *Yaşamın Sihirli Yılları, Okul Öncesi Dönem*, 1. Baskı. İstanbul: Epsilon Yayınları.
- Oktay, A.** (2010). *İlköğretime Hazır Oluş Ve Hazır Oluşu Etkileyen Temel Faktörler ve İlköğretime Hazırlık ve İlköğretim Programları*. 1.Baskı. Ankara: Pegem Akademi.
- Oktay, A.**, 1983, *Okul Olgunluğu, Farklı Sosyo-Ekonomik Ve Kültürel Ortamlarda Yetişen Çocuklarda Okul Olgunluğunun Ölçülmesi*, Doçentlik Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Oktay, A ve Ramazan,O.** 1992, ‘Çeşitli Ülkelerde İlköğretim Uygulamaları’, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 8, 1992.
- Onur, B.** (1997), “Çocuk Kültürü”, *1.Ulusal Çocuk Kültürü Kongresi*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Oral, B.** (2011). *Duygusal Gelişim ve Ailenin Çocuk Eğitiminde Önemi, Çocuk Eğitimine Farklı Bakışlar*. İzmit: Altın Kalem Yayınları.

- Parlakyıldız, B. ve Yıldızbaş, F.** (2004). *Okul Öncesi Eğitimde Öğretmenlerin Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışmalarına Yönelik Uygulamalarının Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Perry, C.** (2011). Northern Ireland Assembly, Research and Information Service Briefing Paper, Providing research and information services to the Northern Ireland Assembly.
- Polat, Ö.** (2011). *Okul Öncesi Dönemde İlköğretime Hazırlık*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Polizzi, N.** (2007) “Season of birth of students receiving education services under a diagnosis of emotional and behavioural disorder” *School Psychology Quarterly* Vol. 22 (1) pp.44-57
- Ryan, JR.** (2002). *Çocuğum Okula Başlıyor*. İstanbul: Hayat Yayınları.
- Karakelle, S.** (1998). *İlk Okuma Becerisinin Kazanılmasını Etkileyen Bilişsel Faktörler*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Sharp, C.** (2002). School Starting Age: European Policy and Recent Research. Paper presented at the LGA Seminar, NFER and Local Government Association.
- Sykes, E.** (2009) Birthdate Effects: A Review of the Literature from 1990-on. Cambridge: Cambridge Assessment
- Şimşek, Ö.** (2007). *60- 72 Aylık Çocukların Yazı Farkındalığı Ve Yazmaya Hazırlık Becerilerinin Gelişiminde Okuma Yazmaya Hazırlık Programının Etkisinin İncelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şimşek, Ö.** (2007). *Anasınıfına devam eden çocukların okuma olgunluğu düzeyine Türkçe dil etkinlik programının etkisinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tekin, U.** 2014, “*Modern Toplumda Çocuk*”, Eğitim Fakültesi Dekan Yardımcısı & Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanı, İstanbul Aydın Üniversitesi.
- Temur, T.** 2011, ‘İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Kalem Tutma Şekilleri İle Kavrama Ve Sıkıştırma Kuvvetlerinin Betimlenmesi’, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, Cilt 11, Sayı 4.
- Tezel Şahin, F.** 2003, ‘Okul Öncesi Dönemde Oyuncaklar ve Oyun Materyalleri’, *Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Dergisi*, Sayı 9, 2003.
- Töre Temiz, E.** (2005). *Vatandaşlık Bilgisi*. İstanbul: Lisans Yayıncılık.
- Turan, E.** (2006). *Alt Sosyo-Ekonomik Düzeyde Anasınıfına Devam Eden ve Etmeyen 60-71 Aylık Çocuklarda Görsel Algılama Davranış İncelenmesi(Konya Örneği)*. Konya: Selçuk Üniversitesi Yayınları.
- Unutkan Polat, Ö.** 2003, ‘Marmara İlköğretime Hazır Oluş Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Standardizasyonu’ Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Uygun, S.** (2013). *Türk Eğitim Sistemi ve Sorunları (Geleneksel ve Güncel)*, Ankara: Nobel Yayınları.

Üner, E. 2011, “Okul Öncesi Eğitim Programındaki 36-72 Aylık Çocuklara Farklılıklara Saygı Eğitimi Kazandırmanın Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi”, Erciyes Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri.

Yangın, B. 2007, ‘Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Altı Yaş Çocuklarının Yazmayı Öğrenmeye Hazırbulunuşluk Durumları’ *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 32.

Yapıcı, M. 2004, ‘İlköğretim 1. Sınıfa Başlayan Öğrencilerin Hazır Bulunuşluk Düzeyleri’, Amasya Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Amasya.

Yavuzer, H. (1994). *Çocuk Psikolojisi*, İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yeşilyaprak, B. 2001, ‘Duygusal Zeka Ve Eğitim Açısından Doğurguları’, *Gazi Üniversitesi, Eğitim Yönetimi Dergisi*, Kış, Sayı 25.

Yılmaz, N ; Taşçi, G. ; Fidan, M ve Nurlu, Ö. (2013). 4+4+4 Sistem Değişikliğinin İlk Yılında İlkokul Birinci Sınıflardaki Durum: Sorunları ve İhtiyaçları İle Erzincan Örneği. IV Eğitim Yönetimi Forumu.

Yörükoğlu, A. (2003). *Çocuk Ruh Sağlığı, Çocuğun Kişilik Gelişimi Eğitimi Ve Ruhsal Sorunları*. İstanbul: Özgür Yayınları.

Zelyurt, H. ; Özel, E. (2015). İlkokul 1. Sınıfı Okutan Sınıf Öğretmenlerinin Eğitimde 4+4+4 Düzenlemesine İlişkin Görüşleri. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt16 Sayı3

İNTERNET KAYNAKLARI

4+4+4 Eğitim Reformunu İzleme Raporu - Eğitim Bir Sen

www.egitimbirsen.org.tr/ebs_files/files/.../267-egitimbirsen.org.tr-267.pdf.

(E: 30.08.2014).

4+4+4 Sisteminde Yapılması Gerekenler

<<http://www.gazetekamu.com/4-4-4-sisteminde-yapilmasi-gerekenler.html>>

(E: 25.08.2014).

4+4+4 Eğitim Sistemi - Vikipedi

tr.wikipedia.org/wiki/4%2B4%2B4_Egitim_Sistemi, (E: 25.08.2014).

Alternatif Okullar

www.alternatifokullar.com/files/2014/01/monte_tez_gokhan_kayili.pdf (E:

25.08.2014).

Bostan Haber

[http://www.haberx.com/hanefi_bostan_meb_alan_degisikligini_karmasaya_dondurd_u\(17,n,11093492,621\).aspx](http://www.haberx.com/hanefi_bostan_meb_alan_degisikligini_karmasaya_dondurd_u(17,n,11093492,621).aspx) (E: 30.08.2014).

<http://www.cnnturk.com/2012/guncel/08/15/asil.okullar.cocuklara.hazir.mi/673136.0/> (E: 30.08.2014).

<http://www.cnnturk.com/2012/guncel/08/15/asil.okullar.cocuklara.hazir.mi/673136.0/> (E: 05.09.2014).

<http://www.gazetekamu.com/4-4-4-sisteminde-yapilmasi-gerekenler.html>(E: 05.09.2014).

<http://www.insanbilimleri.com/ojs/index.php/uib/article/viewArticle/52> (E: 17.08.2014).

Çeşitli ülkelerde ilköğretim uygulamaları - Hacettepe ...
www.efdergi.hacettepe.edu.tr/19928AYLA%20OKTAY.pdf (E: 30.08.2014).

Çocukların Gelişim Süreçleri ve Okula Başlama 4+4+4 Hakkında
<http://www.agahaydin.com/cocuklarin-gelisim-surecleri-ve-okula-baslama.html> (E: 25.08.2014).

Çocukların Gelişim Süreçleri ve Okula Başlama - Türk ...
www.ttb.org.tr/kutuphane/okulabaslama.pdf(E: 25.08.2014).

Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 33 ...
www.arastirmax.com/.../arastirmax-cocuklarin-ilkokul-birinci-sinifa-basl. (E: 25.08.2014).

Eğitimde 4+4+4 Dayatması, Eğitimde Yaşanan Sorunları ...
www.egitimsen.org.tr/ekler/afef515390c3c6d_ek.doc(E: 30.08.2014).

ERGİN, T. www.terakki.org.tr/rehberlik/files/tamer_ergin_okul_olgunlugu.pdf. (E: 10.08.2014).

GÜVEN, İ. Eğitimde 4+4+4 ve Fatih Projesi Yasa Tasarısı = Reform mu?. 2013.

İlköğretim -
Vikipedi <http://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0lk%C3%B6%C4%9Fretim> (E: 17.08.2014).

Mikolaj Herbst and Pawel Strawinski; Early effects of an early start: Evidence from lowering the school starting age in Poland, <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/67585/> (E:19/10/2015)

Okul Fobisi
http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/38/13/973309/icerikler/okul-fobisi_798318.html (E: 30.08.2014).

Okula Geç Başlatmaya Karşı: Neden Sınıftaki En Küçük Çocuk.
..defneninanesi.com/.../okula-gec-baslatmaya-karsi-neden-siniftaki-en-ku. (E: 25.08.2014).

Submitted to Yeditepe University (E: 20.08.2014).

<https://www.ttb.org.tr/kutuphane/okulabaslama.pdf>

EKLER

SORU LİSTESİ

Değerli öğretmen arkadaşlarım,

Size sunulan bu anket formu ile “2012-2013 eğitim öğretim yılında ilkokula başlama yaşındaki değişikliğin eğitim öğretime etkisi” araştırılacaktır. Vereceğiniz cevaplar araştırma amaçlı kullanılacaktır. İsim belirtmeyiniz. Size göre uygun seçeneğe “X” işareti koymanız yeterli olacaktır. Katkılarınız için teşekkür eder saygılar sunarım.

Sinem MORGÜL
Yüksek Lisans Öğrencisi

Öğretmen Bilgi Formu

1. Cinsiyetiniz?

a.() Kadın b.() Erkek

3. Medeni haliniz? a.() Evli b.() Bekâr

4. Öğretmenlik mesleğinizdeki kıdeminiz?

a () 1 yıldan az,

b () 1-5 yıl,

c () 6-10 yıl,

d () 10-15 yıl,

e () 15 yıldan fazla

5. Bulduğunuz kurumda kaç yıldır görev yapıyorsunuz?

a () 1 yıldan az,

b () 1-5 yıl,

c () 6-10 yıl,

d () 10-15 yıl,

6. Grup bazında aldığınız eğitim?

a () Eğitim Aldım

b () Eğitim Almadım

SORULAR	EVET	FIKRİM YOK	HAYIR
Sınıf mevcutları mutlaka azaltılmalıdır			
Uygulama alanının eğitime uygun hazırlanması gerekmektedir.			
Zaman içerisinde program daha çok amacına ulaşacaktır			
5 yaş çocuklarının dikkatini dinlediğine yoğunlaştırır.			
5 yaşındaki çocuklar sınıfta uyum sorunu yaşarlar			
5 yaş öğrencileri sınıfta kurallara uymaktadırlar.			
Kelimeleri yerinde ve anlamlarına uygun kullanır			
Bilgi edinmek amacıyla soru sorar			
Topluluk önünde üstlendiği role uygun konuşur			
Noktalama işaretlerine dikkat ederek okuduğu kelimeleri doğru telaffuz eder			
Sıralar ve yazı tahtaları bu yaş grubuna uygundur			
Bu yaş grubundaki çocuklar öz bakım becerileri gelişmiştir.			
Yeni uygulanan bir program olmasından dolayı öğrenci ve öğretmen açısından uyum aşaması yaşanmaktadır.			
Öğretmenlerin çocuk gelişimi ve hizmet içi eğitimi almaları gereklidir.			
Okulların alt yapısı ve fiziki donanımı yetersizdir			
Ekonomik koşulların okula başlama yaşına etkisi vardır.			
Okul öncesi eğitimin okula başlama yaşına etkisi vardır.			
Ders konularının yeniden gözden geçirilmeli, gereksiz konular çıkarılmalıdır.			

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 59090411-20-E.6608464
Konu: Anket ve Araştırma İzin Talebi

16/06/2016

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi: a) Sinem MORGÜL'e ait 08.05.2016 tarihli dilekçe.
b) MEB. Yen. ve Eğ. Tek. Gn Md. 07.03.2012 tarih ve 3616 sayılı 2012/13 nolu gen.
c) Millî Eğitim Araştırma ve Anket Komisyonunun 15.06.2016 tarihli tutanağı.

İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Sinem MORGÜL'ün "2012-2013 Eğitim Öğretim Yılında İlkokula Başlama Yaşındaki Değişikliğin Eğitim-Öğretime Etkisi" konulu tezi kapsamında, ilimiz Avcılar ilçesinde bulunan ilkokul 1. sınıf öğretmenlerine; kişisel bilgi formu ve anket, uygulama istemi hakkındaki ilgi (a) dilekçe ve ekleri Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Araştırmacının söz konusu talebi bilimsel amaç dışında kullanmaması, uygulama sırasında bir örneği müdürlüğümüzde muhafaza edilen mühürlü ve imzalı veri toplama araçlarının uygulanması, katılımcıların gönüllülük esasına göre seçilmesi, araştırma sonuç raporunun müdürlüğümüzden izin alınmadan kamuoyuyla paylaşılmaması koşuluyla, okul idarecilerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda, eğitim -öğretimi aksatmayacak şekilde ilgi (b) Bakanlık emri esasları dâhilinde uygulanması, sonuçtan Müdürlüğümüze rapor halinde (CD formatında) bilgi verilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Ömre Faruk YELKENCİ
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
16/06/2016

Ahmet Hamdi USTA
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:1- Genelge
2- Komisyon Tutanağı

İl Millî Eğitim Müdürlüğü Binbirdirek M. İmran Öktem Cad.
No:1 Eski Adliye Binası Sultanahmet Fatih/İstanbul
E-Posta: sgb34@meb.gov.tr

A. BALTA VHKİ
Tel: (0 212) 455 04 00-239
Faks: (0 212)455 06 52

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 2c83-93a1-3b52-8aad-57de kodu ile teyit edilebilir.

Evrak Tarih ve Sayısı: 24/05/2016-3052

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 88083623-044-3052
Konu : Sinem MORGÜL Etik Kurul Onay Hk.

24/05/2016

Sayın Sinem MORGÜL

Enstitümüz Y1212.041027 numaralı İşletme Ana Bilim Dahı İşletme Yönetimi yüksek lisans programı öğrencilerinden Sinem MORGÜL' ün "2012-2013 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILINDA İLKOKULA BAŞLAMA YAŞINDAKİ DEĞİŞİKLİĞİN EĞİTİM-ÖĞRETİME ETKİSİ" adlı tez çalışması gereği "Öğretmen Bilgi Formu" ve "Sorular" ile ilgili anketleri 25.04.2016 tarih ve 2016/07 İstanbul Aydın Üniversitesi Etik Komisyon Kararı ile etik olarak uygun olduğuna karar verilmiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Özer KANBÜROĞLU
Müdür Yardımcısı

Evrakı Doğrulamak için : <https://evrakdogrula.aydin.edu.tr/en/Vision.Dogmla/BelgeDogrulama.aspx?V=BEL9B5JH>

Adres: Beyoğlu Mah. İnönü Cad. No:38 Sefaköy , 34295 Küçükçekmece / İSTANBUL
Telefon:444 1 428
Elektronik Ağ:<http://www.aydin.edu.tr/>

Bilgi için: Canan TOPDEMİR
Unvanı: Enstitü Sekreteri

ÖZGEÇMİŞ

Ad-Soyad: Sinem MORGÜL

Doğum Tarihi ve Yeri: 29/10/1981- İstanbul

e-posta: sinemorgul@hotmail.com

ÖĞRENİM DURUMU:

- **Lisans:** 2003. Atatürk Üniversitesi, K.K. Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği

MESLEKİ DENEYİM

- **Müdür Yetkili Öğretmen:**
Erzurum Yapağılı İlköğretim Okulu
Mart 2004-Haziran 2008 (4 yıl 4 ay)
- **Öğretmen:**
İstanbul Avcılar İstanbul Büyükşehir Seyit Onbaşı İlkokulu
Haziran 2008-Mart 2009 (10 ay)
- **Müdür Yardımcısı:**
İstanbul Avcılar İstanbul Büyükşehir Seyit Onbaşı İlkokulu
Mart 2009- Temmuz 2010 (1 yıl 5 ay)
- **Müdür Başyardımcısı:**
İstanbul Avcılar İstanbul Büyükşehir Seyit Onbaşı İlkokulu
Temmuz 2010 – Eylül 2014 (4 yıl 3 ay)
- **Müdür Yardımcısı:**
İstanbul Esenyurt Altınyıldız İlkokulu
Eylül 2014 – Ekim 2015 (1 yıl 1 ay)
- **Kurucu Müdür:**
İstanbul Esenyurt Ahmet Keleşoğlu İlkokulu
Ekim 2015 – Şubat 2016 (4 ay)
- **Müdür Vekili:**
İstanbul Esenyurt Ahmet Keleşoğlu İlkokulu
Şubat 2016 – Halen

ÖDÜLLER:

- Takdir Belgesi : 10/10/2005
- Teşekkür Belgesi :20/03/2007
- Aylıkla Ödüllendirme: 06/11/2009
- Teşekkür Belgesi: 23/06/2010
- Başarı Belgesi:10/04/2013

- Başarı Belgesi: 26/05/2014
- Başarı Belgesi: 05/01/2016
- Üstün Başarı Belgesi: 08/02/2016

TEZDEN TÜRETİLEN YAYINLAR VE SUNUMLAR

Aydın Üniversitesi Temel Eğitim Sisteminde Uygulamalar Sempozyumu
Bildiri 2015